

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige esityslista 27.04.2026

Föredragningslistans försättsblad	1
1 Sammanträdets laglighet och beslutförhet	2
2 Justering av protokollet	3
3 Remissdebatt om ekonomiplanen 2027–2030	4
4 Personalberättelsen 2025	5
- Henkilöstökertomus 2025	8
5 Svar på Tia Seppänens och 38 andra ledamöters motion om förbättrad trafiksäkerhet i omgivningen runt skolor	75
- Tia Seppäsen ja 38 muun valtuutetun aloite koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen	81
6 Svar på Chau Nguyens och Drilon Kllokoqis samt 30 andra ledamöters motion om att Vanda ska utreda kunskapsnivån i finska hos Vandabor med andra språk som modersmål och vidta åtgärder för att förbättra språkkunskaperna	83
- Chau Nguyenin ja Drilon Kllokoqin sekä 30 muun valtuutetun aloite Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi	90
7 Svar på Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan	92
- Vihreän valtuustoryhmän ja 22 muun valtuutetun aloite lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava	97
8 Svar på Antero Eerolas och 24 andra ledamöters motion om att förbättra hjärtsäkerheten – defibrillatorer till stadens offentliga lokaler	99
- Antero Eerolan ja 24 muun valtuutetun aloite sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin	103
9 Svar på Chau Nguyens och 23 andra ledamöters motion om att göra skolvägen trygg vid grundskolor med trafiksäkerhetskameror	104
- Chau Nguyenin ja 23 muun valtuutetun aloite peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuukskameroilla	108
10 Svar på Juha Järäs och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att få den vilda taxi- och matbudstrafiken framför Dickursby resecentrum under kontroll	110
- Juha Järän ja 21 muun valtuutetun aloite Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähtiliikenne kuriin	114
11 Svar på Paula Lehmuskallios och 21 andra ledamöters motion om att förnya snöplogningsavtalet så att snön inte längre plogas vid egnahemshusens tomtanslutningar	116
- Paula Lehmuskallion ja 21 muun valtuutetun aloite lumenaurausopimuksen uusiminen niin, että lumia ei enää aurata omakotitalojen tieliittymiin	119
12 Svar på Elina Nykyris och 18 andra ledamöters motion om att Vanda stad måste bekämpa bostadslösheten	120
- Elina Nykyrin ja 18 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	127
13 Svar på Eva Tawasolis och Eve Rämös samt 17 andra ledamöters motion om att stärka trädkröntäckningen i Vanda och sträva efter en nivå på 30 % i varje stadsdel	129
- Eva Tawasolin ja Eve Rämön sekä 17 muun valtuutetun aloite Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu	135

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige esityslista 27.04.2026

14 Svar på Gröna fullmäktige-gruppens och 12 andra ledamöters motion om att förbjuda jakt i Vandas naturskyddsområden	137
- Viheän valtuustoryhjän ja 12 muun valtuutetun aloite metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	141
15 Svar på Jari Jääskeläinens och 18 andra ledamöters motion om att närskogen längsmed Kervo å i Lövkulla bör skyddas	142
- Jari Jääskeläisen ja 18 muun valtuutetun aloite Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava	148
16 Svar på Chau Nguyens och 16 andra ledamöters motion om att vidta åtgärder för att öka valdeltagandet i Vanda	150
- Chau Nguyenin ja 16 muun valtuutetun aloite Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun	156
17 Svar på Elina Nykyris och 16 andra ledamöters undertecknade motion om att införa en invånarpanel som en permanent del av Vanda stads beslutsfattande	157
- Elina Nykyrin ja 16 muun valtuutetun aloite asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	161

Stadsfullmäktiges sammanträde

27.04.2026 kl. 18.00

Stadshuset, Dickursby

1

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens webbsidor 20.4.2026 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Förslag:

Stadsfullmäktige konstaterar

- a) vilka ledamöter som är närvarande och
- b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

2

Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet elektroniskt i stadshuset måndagen den 4 maj 2026 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/beslutsfattande) fr.o.m. onsdagen den 6 maj 2026.

3

Remissdebatt om ekonomiplanen 2027–2030

VD/2903/02.01.00.00/2026

PT/JK/EA

Stadsfullmäktige för en remissdebatt om ekonomiplanen 2027–2030.

4

Personalberättelsen 2025

VD/1577/01.00.02.01/2026

PT/TH-K/PT/EK/JK/EA

Vanda stads personalberättelse för 2025 är klar. Den beskriver läget i fråga om personalledningens och personalens utveckling, hur målen för dessa nåtts och utvecklingsåtgärder.

Sammanfattat kan följande konstateras om personalberättelsen: I slutet av år 2025 hade Vanda stad totalt 8 437 anställda. Av dessa var 6 587 fast anställda och 1 847 anställda för viss tid. Kvinnorna uppgick till 79 % och männen till 21 % av personalen. Hela personalens genomsnittsålder var 45 år. Den genomsnittliga anställningstiden i Vanda är 9 år och för ordinarie anställda 11 år.

Det verksamhetsområde som hade högst andel kvinnor var fostran och lärande (85 % kvinnor av alla anställda) och det verksamhetsområde som hade högst andel män var stadsmiljöns verksamhetsområde (57 % män av alla anställda). De yrken där könsfördelningen är jämnast är timlärare, specialbiblioteksfunktionär, projektchef, simhallsarbetare och ungdomsarbetare. Cheferna är 440 till antalet i Vanda, av vilka 69 % kvinnor. En chef har i genomsnitt 19 underordnade. Under 2025 var personalavgången 6,9 %. De största utmaningarna i fråga om tillgången på personal fanns inom småbarnspedagogiken och undervisningen.

Under året har samarbetet varit intensivt med Terveystalo och Lääkärikeskus Aava. Också Keva deltog aktivt i samarbetet och bidrog med värdefulla synpunkter på stöd för arbetsförmågan. Hälsovårdens totala kostnader låg på cirka 3,1 miljoner euro år 2025.

Man har systematiskt satsat på förebyggande företagshälsovård. Verksamhetsätten har preciserats och utvecklats bland annat utifrån observationer som Keva och företagshälsovårdens serviceproducenter har lyft fram. Tack vare dessa åtgärder kommer den förebyggande verksamheten inom företagshälsovården vara mer målinriktad och effektiv.

Sjukfrånvaroprocenten i staden var 5,98 år 2025 jämfört med 6,02 år 2024 (Källa: Hertta). Sjukfrånvaroprocenten per verksamhetsområde var följande: Koje 4,58, jämfört med 4,38 år 2024. Kaku 5,04, jämfört med 4,36 år 2024. Kato 4,31, jämfört med 4,37 år 2024 och Kaso 6,53, jämfört med 6,64 år 2024. Sett till procentenheter ser det ut som att sjukfrånvaron har minskat något inom stadsmiljöns verksamhetsområde och verksamhetsområdet för fostran och lärande, men ökat inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd samt verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft.

Sjukfrånvarostatistiken för år 2025 är klar. Resultaten visar att både frånvaron på grund av psykisk ohälsa och frånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan har minskat jämfört med det föregående året. Däremot har andelen frånvaro som beviljats av chefen ökat. Ökningen har dock koncentrerats till kortare frånvaro på 1–3 dagar. Antalet sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa minskade avsevärt. År 2024 var andelen 18,71 % av all sjukfrånvaro, medan den år 2025 var 13,96 %. Det visar att insatserna för förebyggande av belastning, tidigt stöd och välbefinnande i arbetet har gett resultat.

Antalet anmälningar till arbetarskyddssystemet Tutka ökade under 2025 jämfört med det föregående året. Under året registrerades totalt 6 416 säkerhetsanmälningar i Tutka, jämfört med 5 110 rapporter

under 2024. Det ökade antalet anmälningar förklaras delvis av en förstärkt anmälningskultur och av att systemet används mer aktivt för att identifiera utvecklingsobservationer och förebyggande risker.

De totala personalkostnaderna uppgick år 2025 till totalt 458,4 miljoner euro, vilket är 8,4 procent (35,5 miljoner euro) mer än året innan. Lönerna har höjts av det ökade antalet anställda och av de lönehöjningar som avtalats i kommunsektorns avtalsuppgörelse 2022–2025 och 2025–2028, liksom textändringarna i avtalen, vilka för sin del också har haft en betydande lönehöjande effekt under avtalsperioden. Till alla personalgrupper betalades allmänna förhöjningar enligt avtalen. Utöver detta fördes, tillsammans med representanter för personalorganisationerna, förhandlingar på lokal nivå om de lokala justeringspotter som ingick i avtalslösningen inom kommunsektorn tillsammans med representanter för personalorganisationerna. I enlighet med förhandlingsresultatet fick bl.a. experter och chefer som omfattas av det tekniska och kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet lönejusteringar. Också lärare omfattades av lönejusteringar. Övergången till nivålönomodellen ökade lönekostnaderna för AKTA och del G i UKTA, särskilt inom yrkesgrupperna för småbarnspedagogik, fritidsservice och sysselsättningservice.

Antalet anställda ökade jämfört med det föregående året. Ökningen förklaras i huvudsak av reformen av arbets- och näringstjänsterna, genom vilken ansvaret för att ordna arbets- och näringstjänster överfördes från staten till kommunerna i början av år 2025. I samband med reformen ökade antalet anställda i Vanda stad med cirka 200 personer.

Det ordnades år 2025 sammanlagt 14 172 utbildningsdagar i enlighet med utbildningsplanen. Av utbildningsdagarna var 3 888 externa utbildningar och webbutbildningar och 10 064 interna utbildningar och utvecklingsdagar. Antalet utbildningsdagar per anställd var 1,7 dagar.

I början av 2025 öppnades **Eduhouse-nätutbildningstjänsterna** för hela personalen, vilket var ett viktigt steg för att stärka den digitala och självstyrda inlärningen. Tjänsten erbjöd utbildningar inom digitala färdigheter, arbetslivsfärdigheter, ledarskap och verksamhetsområdesspecifika ämnen. I Vanda genomfördes totalt 4151 videoutbildningar, 827 distansutbildningar, 177 poddsändningar och en total visningstid på cirka 4155 timmar (692 inlärningsdagar) år 2025.

Personalberättelsen för år 2025 har också publicerats 18.3.2026 på nätet på adressen (på finska):
<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteke/toissa-vantaalla/henkilostokertomus>

Enligt 8 kap. 4 § 3 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan beslutar koncernsektionen om beredningen av stadens personalpolitik och uppföljningen av den.

Koncernsektionen 16.3.2026 § 13

Stadsdirektörens förslag:

Koncernsektionen beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att personalberättelsen för år 2025 antecknas för kännedom.

Protokollet justeras och godkänns för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att personalberättelsen för år 2025 antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna personalberättelsen för år 2025 för kännedom.

Bilagor: Personalberättelsen 2025

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Tiina Harju-Kukkula, personaldirektör
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Henkilöstökertomus 2025

Sisällysluettelo

Henkilöstöjohtajan alkupuhe.....	5
Vuoden tunnuslukuja	6
Henkilöstömme lukuina	6
Tunnusluvut kootusti.....	7
Tunnusluvut taulukoina	8
Vaikuttavaa johtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä.....	16
Johtamisen kehittäminen ja esihenkilötyön vahvistaminen	16
Ylimmän johdon verkostopäivissä ja päällikköfoorumeissa tunnistettiin strategisia kyvykkyyksiä	17
Työyhteisöjä ja johtamista kehitetään aktiivisesti.....	17
Vantaan kaupungin etä- ja lähityökäytänteet.....	18
CASE: Yhteinen nuotio, yhteinen suunta – Vantaa tarttuu segregaaion ehkäisyyn uudella aluemallilla	19
CASE: Tulevaisuus asuu Vantaalla – menestystekijät strategiassa onnistumiseen.....	21
CASE: Moninaisuuden johtaminen työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on normaalia arkea.....	23
Osaajia nyt ja tulevaisuudessa – rekrytointi ja osaamisen kehittäminen ...	26
Perusopetuksen opettajien hakijamäärät edelleen nousussa.....	27
Oppilaitosyhteistyö ja messu-uudistus toivat positiivista huomiota	27
Kesätyöntekijöiden Myday-videot	28
Varhaiskasvatuksen pätevyitymiskoulutukset	28
Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaaminen ja rekrytoinnin tuki Vantaan työllisyyspalveluissa.....	29
Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin	29

Henkilöstökoulutuskumppaneita koulutuksen tuottajana.....	30
Osaamisen kehittäminen ja digitaalisen oppimisen uusi aikakausi.....	30
Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle.....	31
Oppimistyöpäiviä edellistä vuotta enemmän työntekijää kohti.....	32
Koulutuskorvauksen lakkauttaminen	32
Lähtöpalautteet.....	32
CASE: "Lähdemme liikkeelle ymmärtämisestä" – Innovaatiotiimi rakentaa Vantaalle vaikuttavampaa tulevaisuutta	33
CASE: Oppiminen tuo vaihtelua arkeen – Tuija Koivula hyödyntää Eduhousea monipuolisesti	36
CASE: Kelpoisuus tuo vakautta, yhteisö sitouttaa – Keimolanmäen ja Lehtikuusen koulujen opit.....	37
CASE: Pitkä työkokemus ja rohkea askel kohti varhaiskasvatuksen opettajuutta.....	40
HR-kumppanuutta esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukena	44
Osaamisen kehittämispalveluita tiiviissä yhteistyössä kilpailutettujen palveluntuottajien kanssa	44
HR-digivisio ja HR-järjestelmäprojektin käynnistyminen.....	44
Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa	46
CASE: Yksi Excel rehtorin apuna – uudistettu Pelu-prosessi keventää arkea	47
CASE: Yhteistyötä ja verkostoissa työskentelyä – Vantaan uusi HR-partnerimalli.....	48
Hyvinvoiva henkilöstö, turvallinen työpaikka.....	53
Sairauspoissaolot ja työterveysyhteistyö	53
Työsuojelu- ja työkykyasiantuntijan tehtävät eriytettiin	54
Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat	54
Työsuojelun yhteistoiminta.....	56
SatsOnline- ja BreakPro -palvelut tukevat hyvinvointia niin työpäivän aikana kuin vapaalla.....	56

CASE: Työhyvinvoinnin vuosikello tukemaan tiedolla johtamista perusopetuksessa	56
CASE: Työterveys kumppanina työkykyjohtamisessa – näin yhteistyö Vantaan kanssa toimii	59
Palkkaus ja palkitseminen	62
Palkkausjärjestelmä vaihtui vuonna 2025.....	62
Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta	62
Naisten euro nousi 93 senttiin.....	63
Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain.....	63
Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euroissa vaihtelua edellisvuoteen nähden	64
Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti	64
Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää	65
Kaupunki palkitsee monipuolisesti	65
Tukea hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämiseen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin.....	66

Julkaisija
 Vantaan kaupunki
 03/2026

Henkilöstöjohtajan alkupuhe

Vuosi 2025 oli Vantaan kaupungille uuden strategian laadinnan, oppimisen ja yhdessä tekemisen vuosi.

Henkilöstökertomus 2025 kokoaa yhteen keskeiset henkilöstöön liittyvät muutokset ja tunnusluvut, kehittämistyön painopisteet sekä yhteiset onnistumisemme. Se kuvaa sitä, millaisella henkilöstöllä, johtamisella ja yhteistyöllä Vantaa tuottaa palveluja kaupunkilaisilleen. Samalla se on katse eteenpäin. Se toimii näkymänä tulevalle kehittämiselle ja uudelle strategiakaudelle.

Johtamisen kehittäminen, esihenkilötyön tukeminen ja kaupungin kyvykkyyksien tunnistaminen loivat pohjaa tulevalle strategiakaudelle. Tunnistimme yhdessä menestystekijät, joita vahvistamalla ja kehittämällä mahdollistamme onnistumistamme strategian tavoitteissa ja päämäärissä.

Digitaalisen oppimisen mahdollisuudet laajenivat, ja jatkuva työssä oppiminen vahvistui osaksi arkea yhä useammalle työntekijälle. Monilla aloilla henkilöstön saatavuustilanne parani ja onnistuimme tavoittamaan lisää osaajia joukkoomme.

Työkykyjohtamisen tukeminen ja työturvallisuuden kehittäminen olivat keskeisiä painopisteitämme. Kilpailutimme työterveyden palvelut ja valmistauduimme uuden sopimuksen mukaiseen työterveysyhteistyöhön. Samalla kehitimme henkilöstöpalvelujen toimintatapaa ja yhteistyötä toimialojen kumppanina HR-partnereiden aloittaessa uudessa roolissaan.

Kaiken keskiössä olivat ihmiset, Vantaan kaupungin työntekijät, joiden osaaminen, hyvinvointi ja halu tehdä merkityksellistä työtä mahdollistavat kaupungin onnistumisen. Kiitän lämpimästi Vantaan työntekijöitä, esihenkilöitä ja yhteistyökumppaneita yhteisestä työstämme.

Tulevaisuus rakentuu meistä, tavoitteistamme ja yhteisestä tekemisestä. Tämän henkilöstökertomuksen sivuilla se näkyy monin tavoin.

Tiina Harju-Kukkula

Vuoden tunnuslukuja

Henkilöstömme lukuina

Vuoden 2025 lopussa Vantaan kaupungin palveluksessa oli yhteensä 8 437 henkilöä. Henkilöstöstämme vakituisia työntekijöitä oli 6 587 ja määräaikaista 1 847. Naisia henkilöstöstä oli 79 % ja miehiä 21 %. Koko henkilöstömme keski-ikä oli 45 vuotta. Palvelussuhteen keskimääräinen pituus on Vantaalla 9 vuotta ja vakituisilla 11 vuotta.

Naisvaltaisin toimiala oli kasvatusta ja oppimista (85 % naisia kaikista työntekijöistä) ja miesvaltaisin kaupunkiympäristön toimiala (57 % miehiä kaikista työntekijöistä). Ammattinimikkeet, joissa sukupuolijakauma on kaikkein tasaisin, ovat tuntiopettaja, erikoiskirjastovirkailija, projektipäällikkö, uimahallityöntekijä ja nuorisotyöntekijä.

Esihenkilöinä toimii Vantaalla 440 henkilöä, joista 69 % on naisia. Yhdellä esihenkilöllä on keskimäärin 19 alaista.

Vuonna 2025 joukkoomme haettiin yhteensä 2 211 uutta työntekijää vakituiseen, määräaikaiseen tai sijaisen tehtävään. Hakijoita vuoden 2025 avoimiin tehtäviin oli kaikkiaan 46 704. Kesätöissä Vantaalla oli yhteensä 337 nuorta ja saimme hakemuksia kesätyöpaikkoihin yhteensä 6 247 kappaletta.

Työntekijöistämme oli ulkomaalaistaustaisia 9,8 % (Tilastokeskuksen vuoden 2023 tieto). Tavoitteena on kasvattaa määrää sekä edistää henkilöstön laajaa monimuotoisuutta.

Vuonna 2025 henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 6,9 % prosenttia. Henkilöstön saatavuushaasteita oli varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Tunnusluvut kootusti

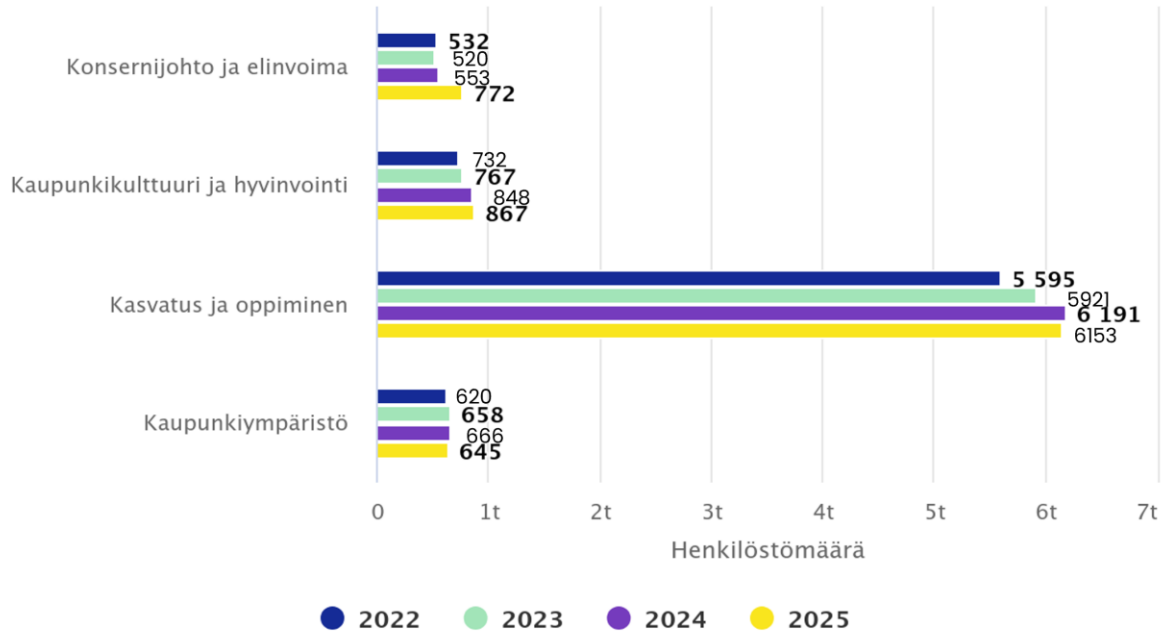
Luvut eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia, sillä hyvinvointialueen muutos vaikutti vuoden 2022 ja 2023 lukuihin.

	2022	2023	2024	2025
Palvelussuhteiden lukumäärä	11 763	8 165	8258	8 437
Työllistettyjä	181	152	120	42
Vakinaisia %	76	71,8	74,5	78,1
Naisten osuus henkilöstöstä %	79,5	78	78,9	78,9
Naisten osuus johtotehtävissä %	69	71,4	69,5	69,5
Koko henkilöstön keski-ikä	46,5	45	45	45
Vakituisen keskimääräinen palvelusaika vuosina	-	12	11,6	11
Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus %	10,9	10,1	8,3	6,9
Josta eläkkeelle siirtyneet %	-	2	2	1,4
Eläkeikä vuosina	62,5**	61,6**	62,8	62,3
Vanhuuseläkkeiden osuus %	79**	69**	74,3	72
Terveysperusteiset poissaolot %	5,02	6	6	5,98
Terveysperusteiset poissaolot, pv/hlötyövuosi	18,1	15	-	-
Palkkasumman kasvu %	3,1	9,3	7,3	8,4
Vuokratyövoima €/vuosi	50 847 543	34 867 696	26 903 400	25 307 844
Seuren osuus vuokratyövoimasta €/vuosi	36 403 509	34 813 062	26 831 105	25 234 993

**Lähde: Keva

Tunnusluvut taulukoina

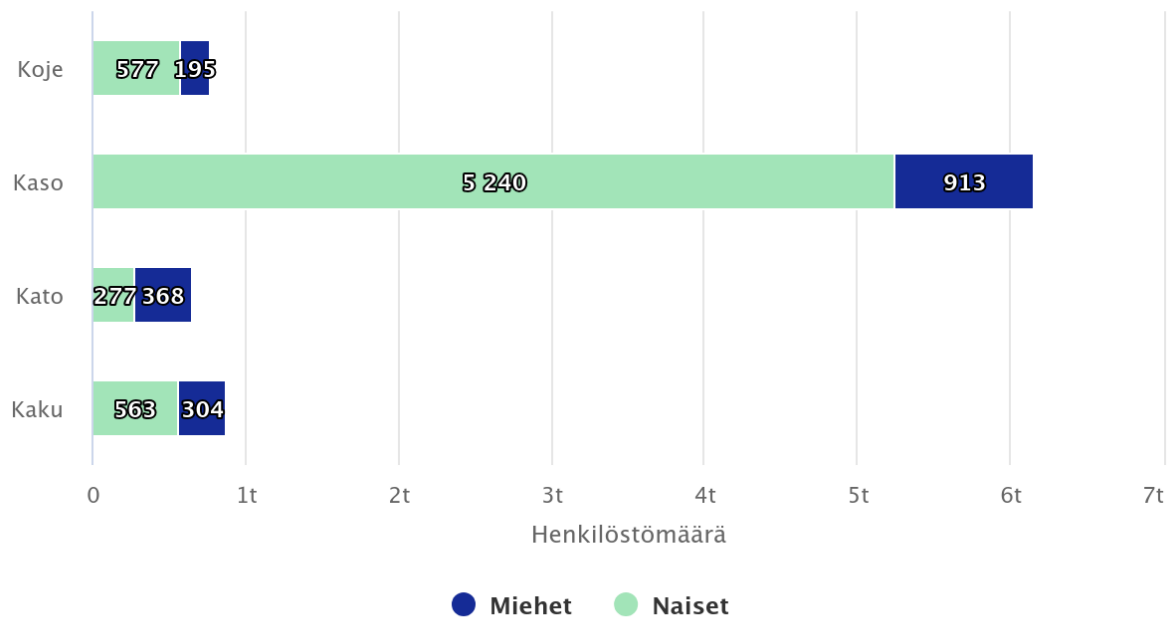
Henkilöstömäärä toimialoittain 2022–2025

Highcharts.com

Henkilöstömäärä toimialoittain ja sukupuolijakauma

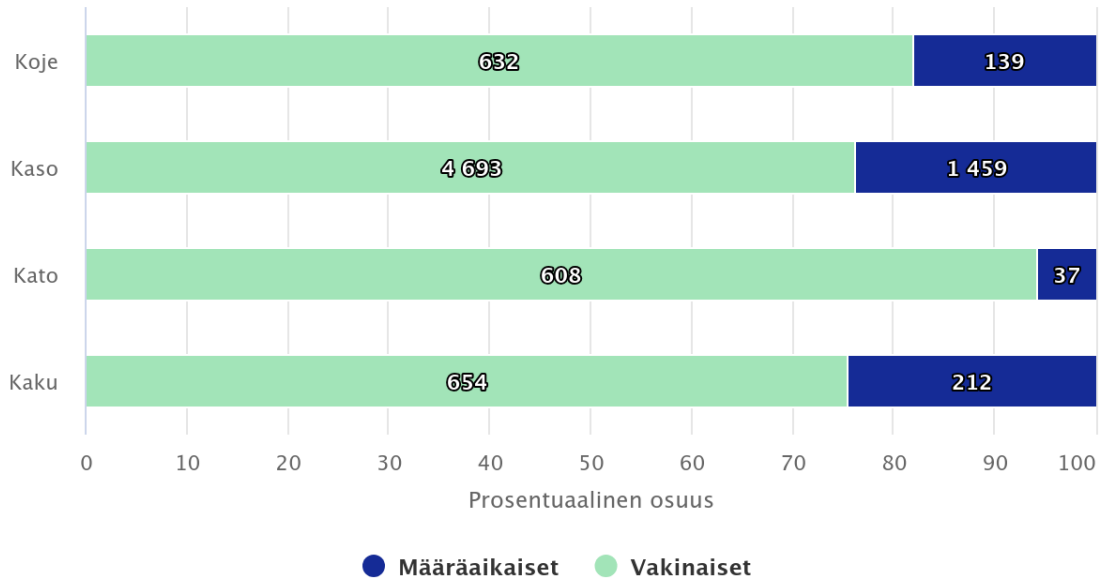
2025

Highcharts.com

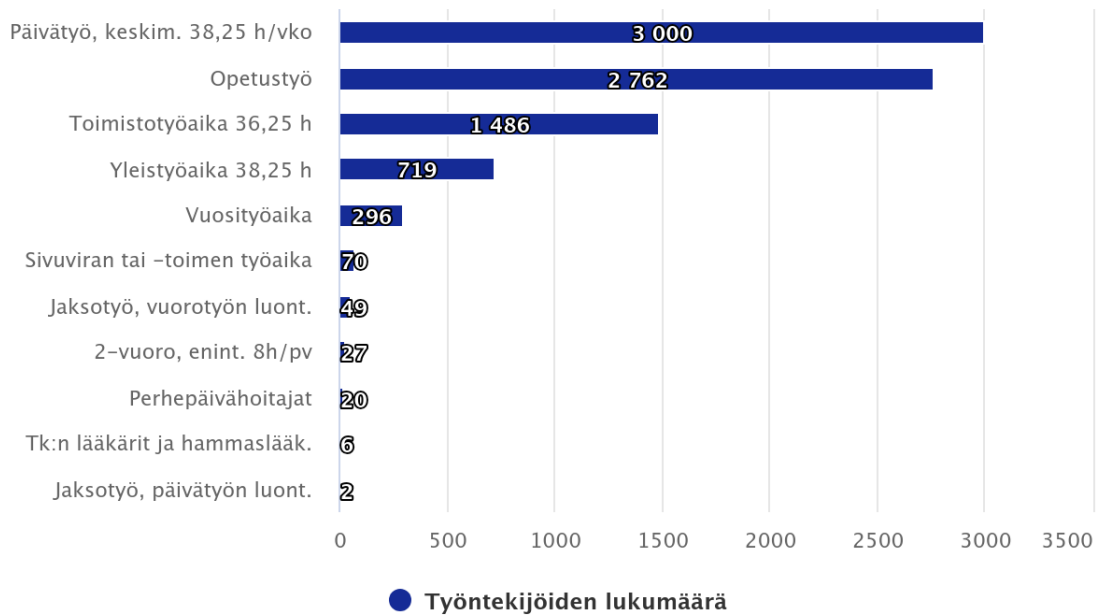
Työsuhdemuoto toimialoittain

Määräaikaisten ja vakituisten lisäksi 1 oppisopimussuhteinen ja 2 harjoittelijaa/oppilasta

Highcharts.com

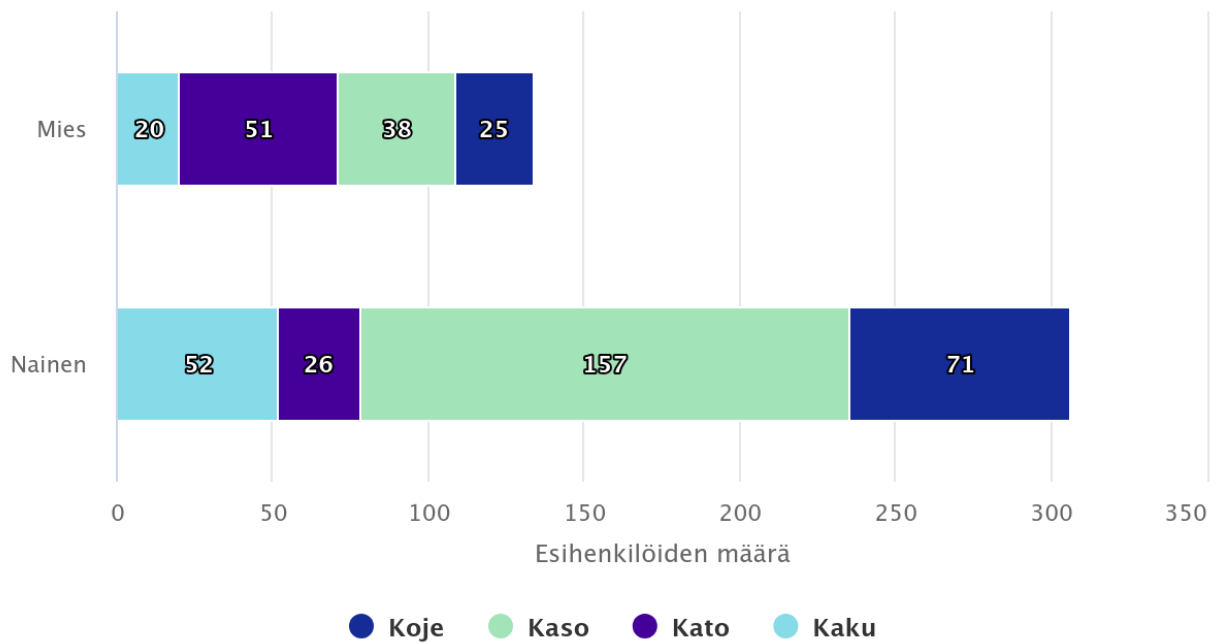
Henkilöstö työaikamuodottain

Highcharts.com

Esihenkilöt toimialoittain ja sukupuolijakauma

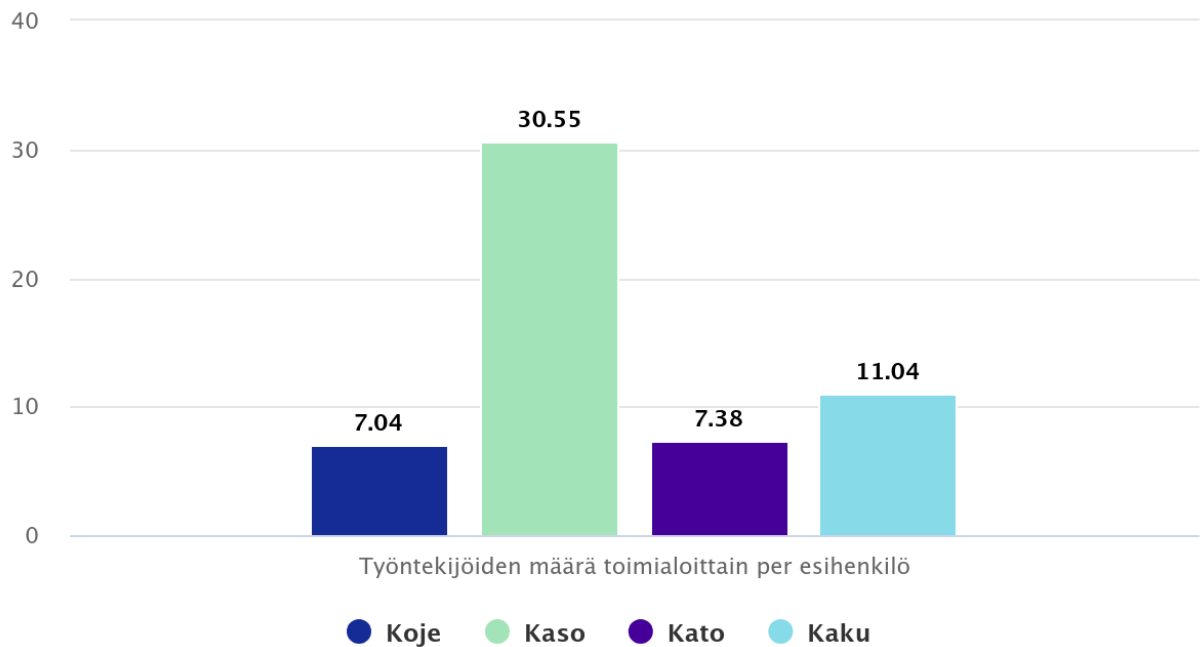
Esihenkilöitä on yhteensä 440.

Highcharts.com

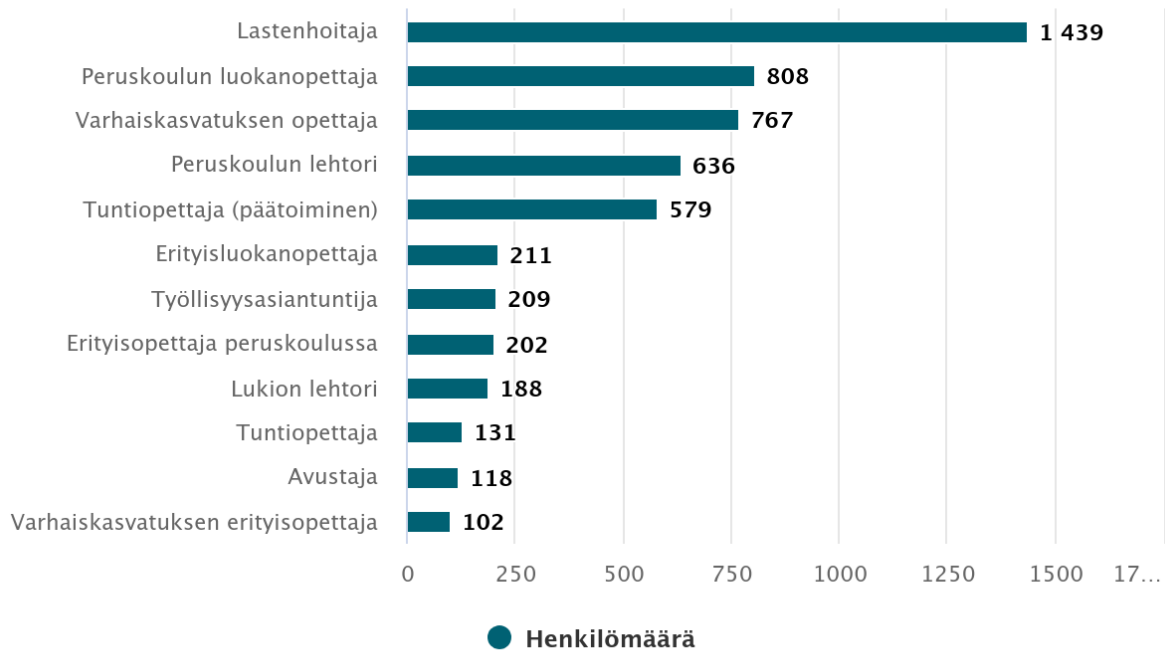
Työntekijöiden määrä keskimäärin esihenkilöä kohden

Työntekijöitä on keskimäärin 19,18 yhtä esihenkilöä kohden.

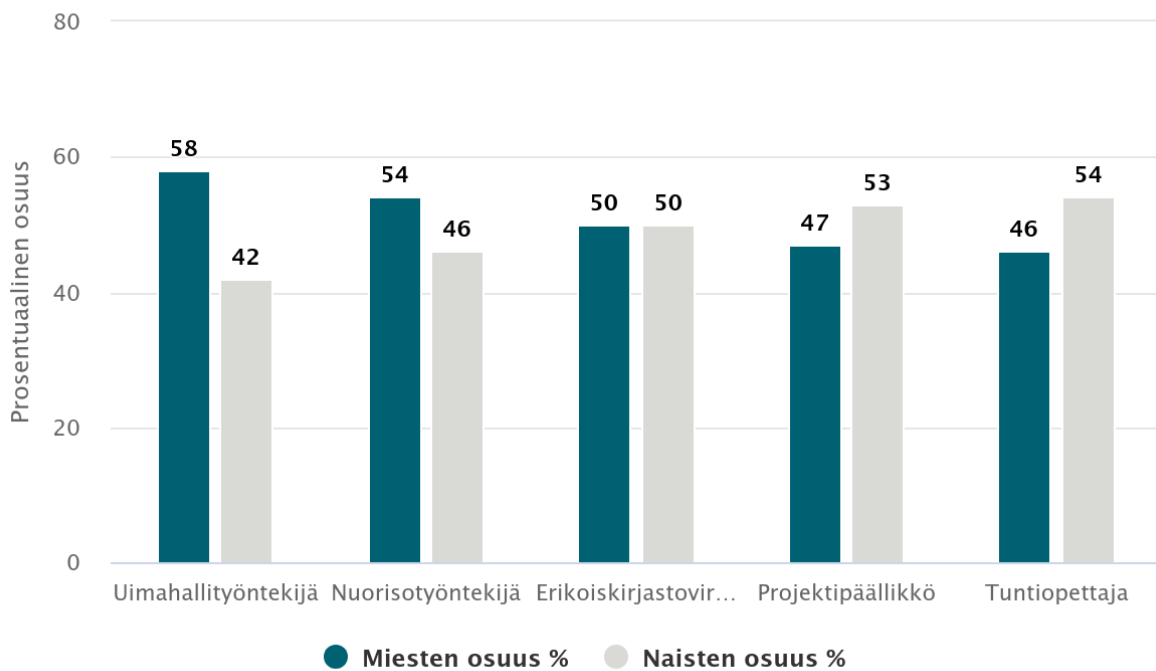
Highcharts.com

Tyypillisimmät tehtävät

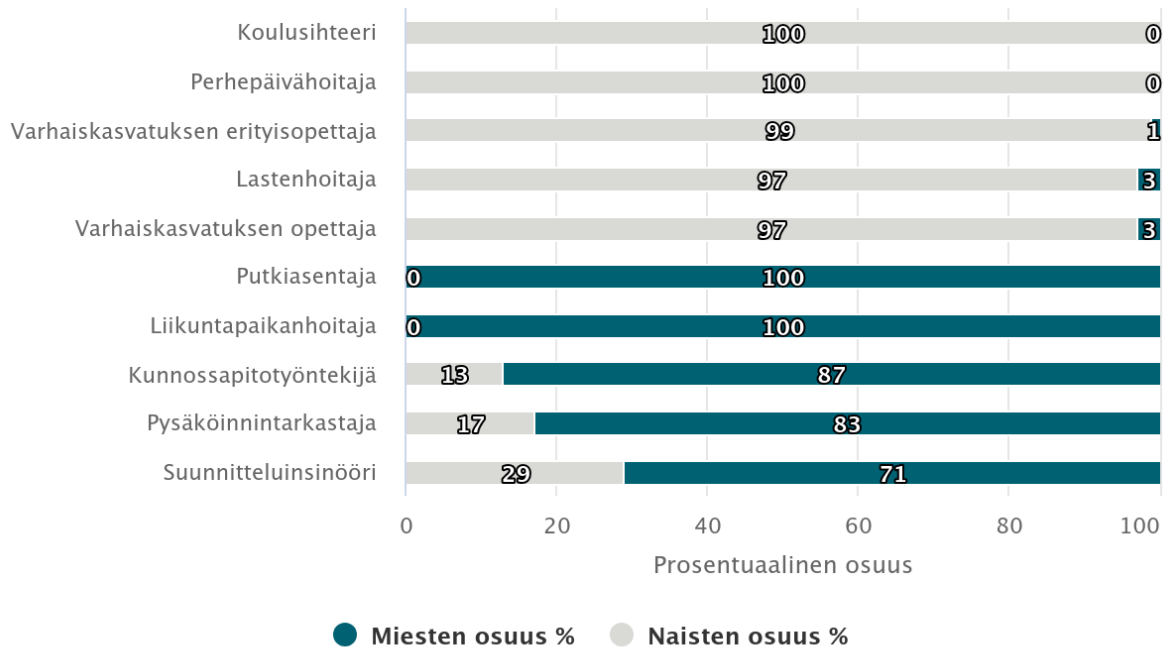
Highcharts.com

Ammattiryhmät, joissa on tasaisesti naisia ja miehiä

Highcharts.com

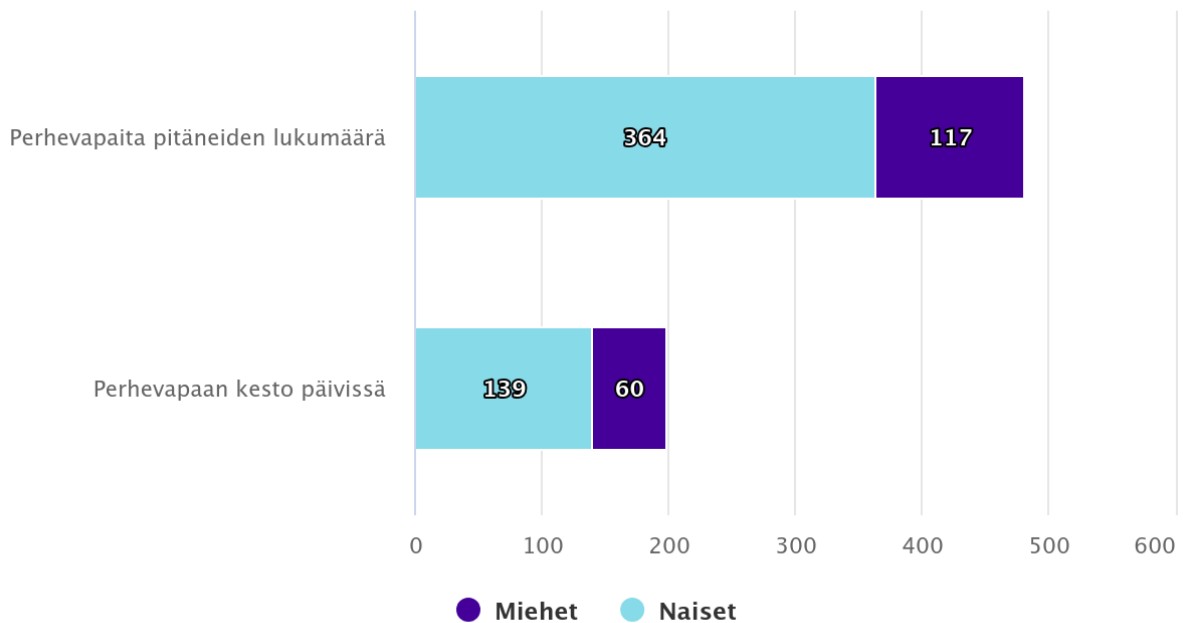
Nais- ja miesvaltaisimmat ammattinimikkeet

Highcharts.com

Perhevapaat

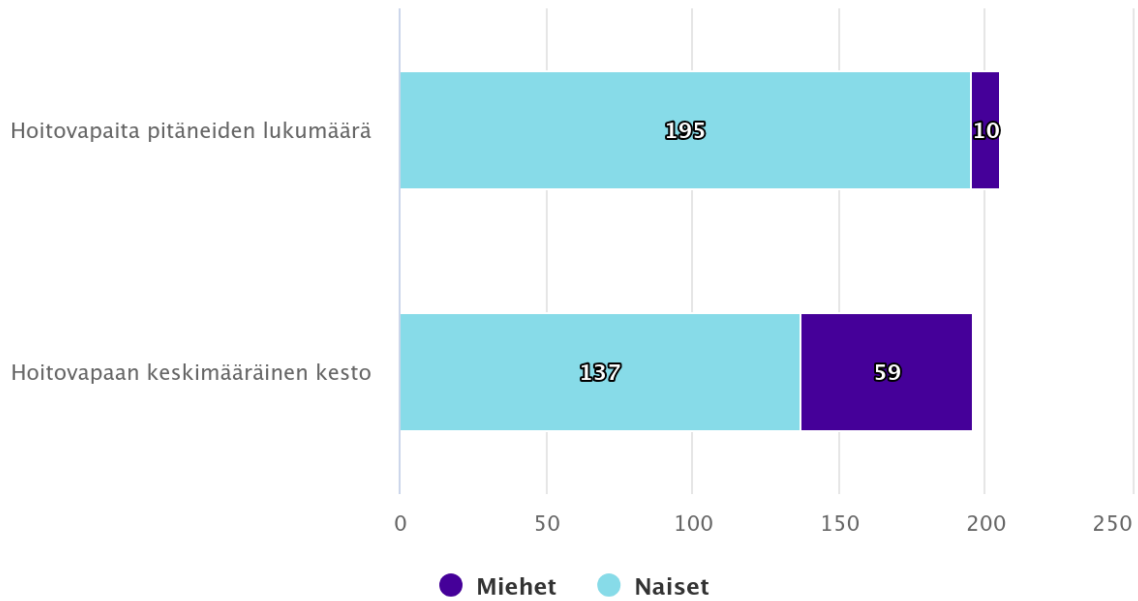
Yhteensä pidettyjä perhevapaapäiviä kertyi naisille 50 471 ja miehille 7 026.

Highcharts.com

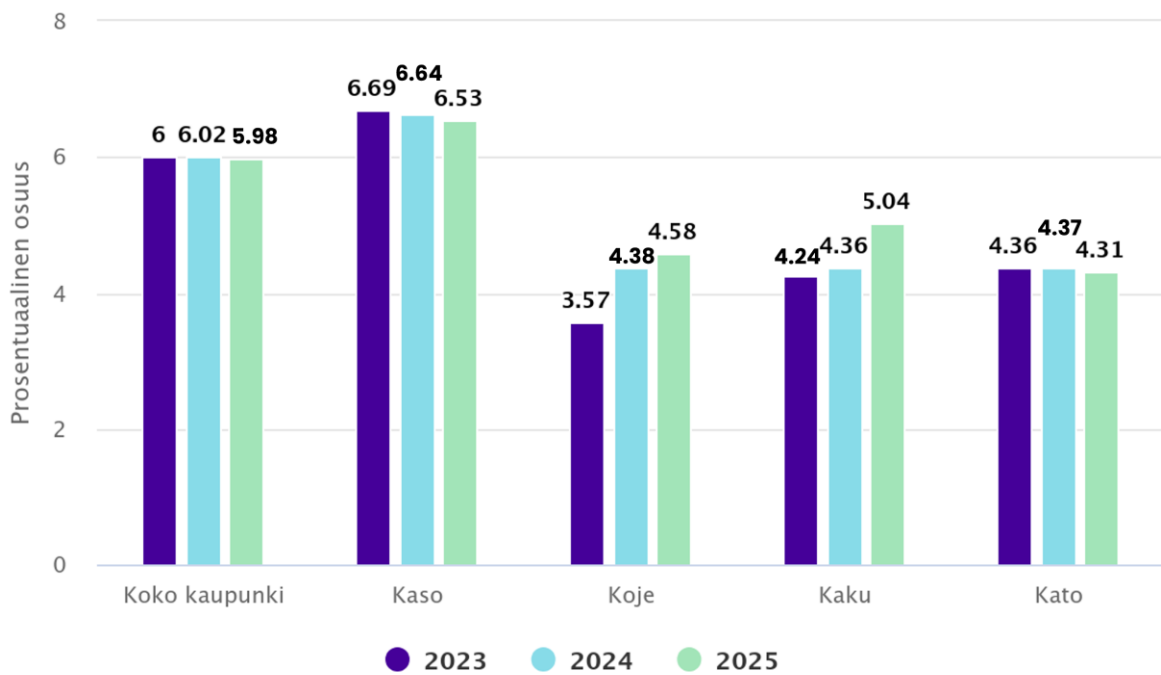
Hoitovapaat

Yhteensä pidettyjä hoitovapaapäiviä kertyi naisille 26 772 ja miehille 590.

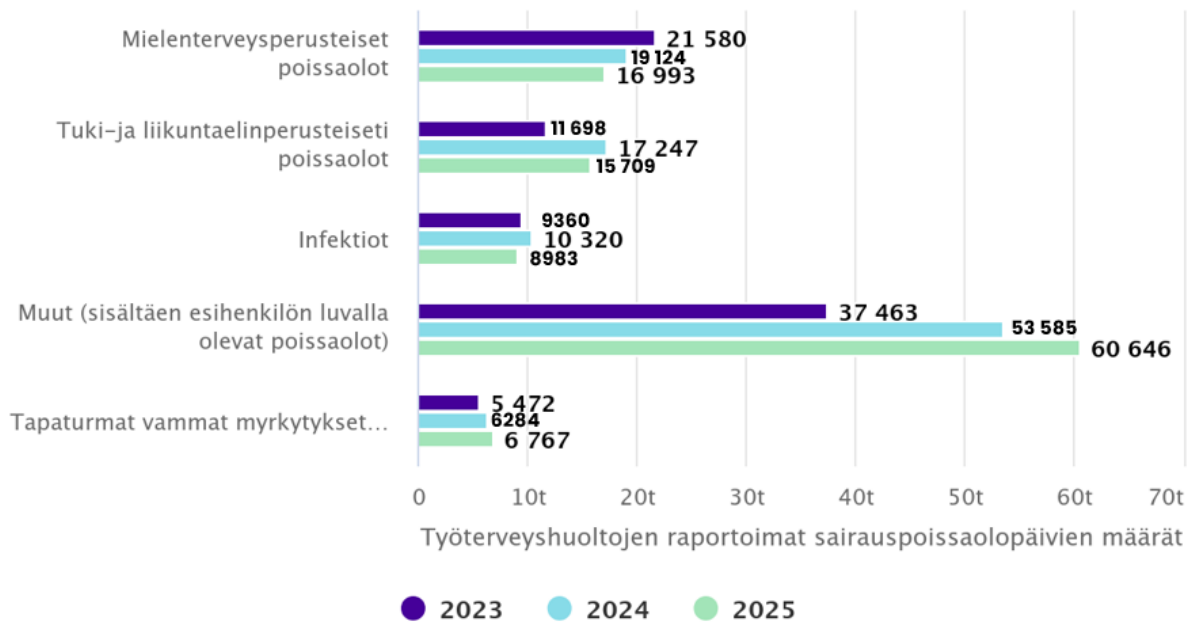
Highcharts.com

Sairauspoissaoloprosentti toimialoittain vuosina 2022–2025

Highcharts.com

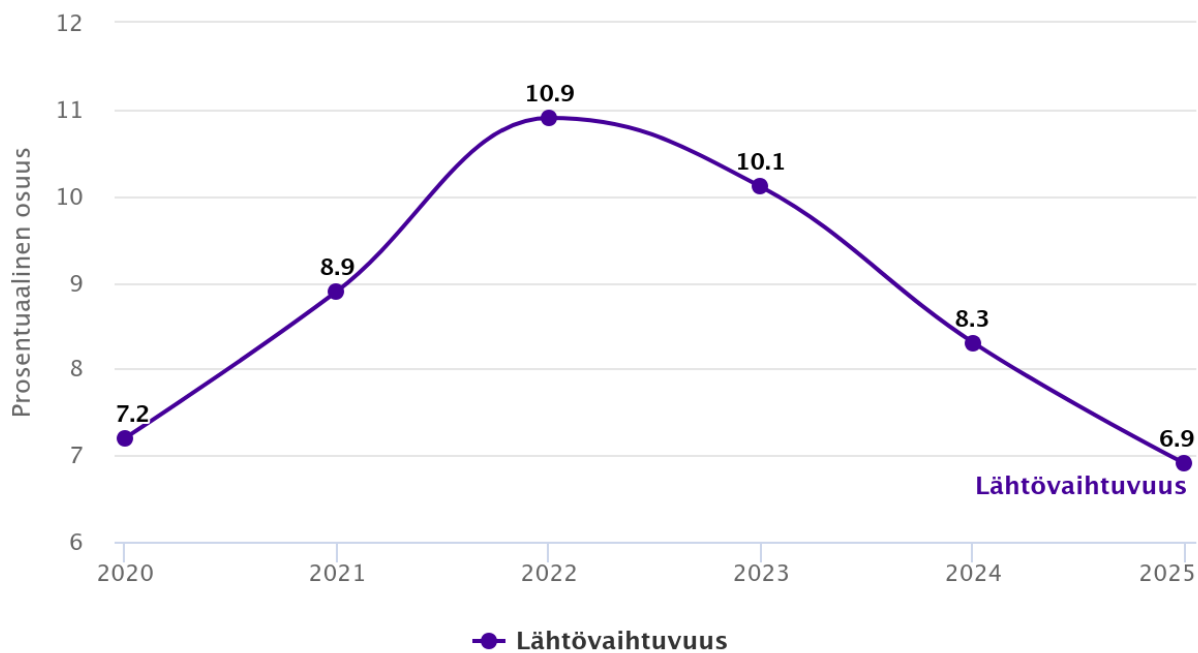
Suurimmat sairauspoissaolodiagnoosiryhmät vuosina 2023–2025

Highcharts.com

Lähtövaihtuvuus

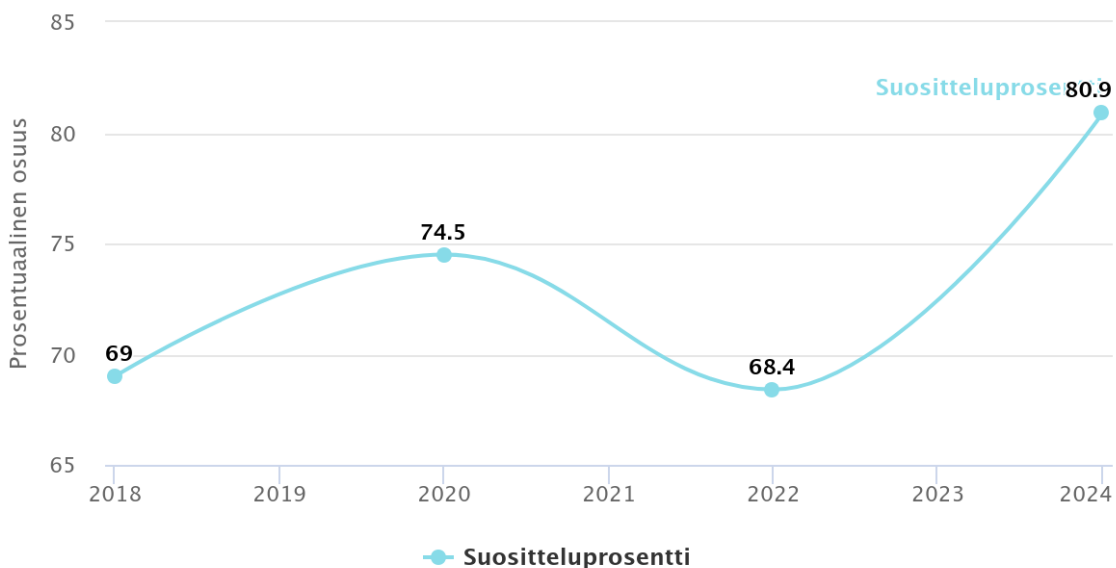
Henkilöstön vaihtuvuus vuosina 2020–2025

Highcharts.com

Kuinka moni työntekijöstämme suosittelisi Vantaata työnantajana?

Tilasto perustuu Kunta10-tuloksiin vuosina 2018–2024.

Highcharts.com

Vaikuttavaa johtamisen ja työyhteisöjen kehittämistä

Vantaan kaupungin johtamisen kehittäminen jatkui vuonna 2025 suunnitelmallisena ja strategialähtöisenä. Kaupunkiorganisaation laajuinen valmentava johtamiskulttuuri vahvistui edelleen, ja toimialoilla tehtiin määrätietoista työtä sekä esihenkilöiden osaamisen että työyhteisöjen toimivuuden kehittämiseksi. Strategian painopiste ”Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella” näkyi konkreettisina toimenpiteinä, valmennuksina ja yhteistyön vahvistumisena.

Kaupungin yhteiset valmennuskokonaisuudet, toimialakohtaiset kehittämistoimet ja työkyvyn johtamisen prosessit muodostivat yhtenäisen rakenteen, jonka tavoitteena oli turvata osaava, hyvinvoiva ja kehittyvä henkilöstö. Vuoden 2025 kehittämistyö pohjautui systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin, vuosikellorakenteisiin sekä tiiviiseen yhteistyöhön kilpailutettujen kehittämiskumppaneiden kanssa.

Johtamisen kehittäminen ja esihenkilötyön vahvistaminen

Vuonna 2025 esihenkilöille suunnatut sisäiset valmennukset ja koulutusohjelmat keräsivät laajasti osallistujia. Tarjonta sisälsi tuttuja ja arvostettuja kokonaisuuksia, mutta myös uusia painotuksia strategisesta johtamisesta ja organisaation kyvykkyyksien vahvistamisesta.

Johtamista on kehitetty kohderyhmille räätälöityinä kokonaisuuksina: Ylimmän johdon verkostopäivissä valmisteltiin tulevan strategian keskeisiä kyvykkyyksiä ja johtamisen kehittämisen teemoja. Lisäksi ylin johto hyödynsi ulkopuolisia, vaativan tason johtamiskoulutuksia.

Keskijohdon Johtamisen ja yritysjohtamisen koulutusohjelmasta (JYET) valmistui keväällä 2025 13 henkilöä. Lisäksi yhteisissä päällikköfoorumeissa valmisteltiin ajankohtaisia johtamisteemoja tulevaan strategiaan liittyen.

Esihenkilönä Vantaalla –valmennus toimii edelleen keskeisenä väylänä Vantaalla uusille esihenkilöille päästä sisään vantaalaiseen johtamisen tapaan, oppia strategian mukaista johtamista ja saada tukea johtajuudessa kasvuun. Vuoden 2025 aikana käynnistettiin kaksi uutta ryhmää ja vietiin loppuun myös yksi edellisenä vuonna alkanut EV-valmennus. Lisäksi esihenkilöille on ollut

lyhyempinä valmennuksina ryhmäcoaching- ja vertaisvalmennuksia sekä strateginen johtamisvalmennus keskeisistä johtamisteemoista.

Ylimmän johdon verkostopäivissä ja päällikköfoorumeissa tunnistettiin strategisia kyvykkyyksiä

Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit jatkuivat vuonna 2025 kaupungin johtamisen kehittämisen areenana. Tilaisuuksissa rakennettiin johdon yhteistä ymmärrystä tulevan strategiakauden edellyttämistä kyvykkyyksistä ja vantaalaisista johtamisen kulmakivistä sekä syvennettiin dialogia tulevaisuuden johtamisen teemoista.

Kevään 2025 ylimmän johdon verkostopäivässä ja päällikköfoorumissa jatkettiin edellisvuoden teemaa inhimillisestä strategiasta. Aiheen syväosaajana toimi tulevaisuuden johtamisen asiantuntija ja "Inhimillinen strategia" -teoksen kirjoittaja Paula Kilpinen. Päivien teemana olivat tulevan strategian edellyttämät kyvykkyydet ja osaamiset sekä Vantaan kaupungin keskeiset menestystekijät johtamisen ja toimintakulttuurin näkökulmasta. Työskentelyn keskiössä oli kysymys: millä kyvykkyyksillä ja millaisella johtamisella Vantaa onnistuu myös seuraavalla strategiakaudella?

Syksyllä 2025 päällikköfoorumi ja ylimmän johdon verkostopäivä järjestettiin yhteistilaisuutena. Päivän aikana osallistujat työskentelivät käytännönläheisesti pohtien, miten strategia viedään arjen toiminnaksi ja millaiset johtamisen kulmakivet varmistavat organisaation yhteisen suunnan ja strategian toteutumisen.

Työyhteisöjä ja johtamista kehitetään aktiivisesti

Vantaan kaupungilla työyhteisöjen ja lähijohtamisen sekä toimialojen johtamiskulttuurin kehittäminen on tavoitteellista ja jatkuvaa. Toimialoilla on aktiivisesti järjestetty mm. johdon työpajoja ja johtoryhmien coachausta sekä esihenkilöiden työnohjausryhmiä. Esimerkkinä laaja-alaisesta kehittämistyöstä voidaan mainita perusopetuksen monivuotinen kaikki koulut kattava johtoryhmien valmennushanke, jossa oli käynnissä useita valmennusryhmiä 2025 aikana.

Vantaa on edelleen hyvin johdettu kaupunki, jossa johtamisen kehittämiseen panostetaan pitkäjänteisesti ja jonka tavoitteena on tarjota kaikille työntekijöille

oikeudenmukainen, selkeä ja strategialähtöinen johtaminen. Vuoden 2025 aikana tehdyt toimenpiteet vahvistivat koko organisaation kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin ja rakentaa kestävää, hyvinvoivaa ja oppivaa kaupunkia.

Asiakaslähtöisyyden kehittäminen on ollut ajankohtainen johtamisen ja toimintakulttuurin kehittämisen teema vuonna 2025 erityisesti kaupungin sisäisessä yhteistyössä. Toiminnan muuttuessa yhä poikkihallinnollisemmaksi ja verkostomaisemmaksi, korostuu myös tarve toimintojen, palveluiden ja prosessien yhteensovittamiselle ja selkiyttämiseksi. Teemaa on työstetty yhdessä eri asiakastoimialojen kanssa sekä kaupunkiympäristön toimialalla että konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla. Työhön ovat osallistuneet myös ne palvelualueet, jotka tuottavat sisäisiä palveluja muulle kaupungille. Työyhteisöt ovat kehittäneet toimintaansa mm. kehittämispäivissä, hyödyntäneet kilpailutettujen kumppaneiden toteuttamana työnohjausta, coachausta ja valmennuksia. Vuoden 2025 aikana on toteutettu useita työyhteisöjen kehittämishankkeita palvelujen toimintatapamuutosten tukena. Tästä esimerkkinä työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden siirtyminen TE24-uudistuksen myötä kokonaan kuntien vastuulle vuoden 2025 alusta. Vantaan työllisyys- ja kotoutumispalveluissa valtavaa muutosta tuettiin laajalla muutosohjelmalla, joka sisälsi mm. johdon, esihenkilöiden sekä kaikkien tiimien työpajatyöskentelyä sekä laajaa perehdytystä uusille työntekijöille reilun puolen vuoden ajan.

Lisäksi työyhteisöt ovat voineet tilata Vantaan kaupungille räätälöityjä koulutuksia myös Metropolialta ja suorittaa valmiita verkkokoulutuksia Eduhouse-verkkokoulussa. Molemmat ovat henkilöstökoulutuksen puitesopimuskoulutuskumppaneita henkilöstön koulutuksessa.

Johtamisen ja esihenkilötyön kehittämisen valmennuksiin ja koulutuksiin/koulutuskokonaisuuksiin osallistuttiin yhteensä 1275 kertaa ja osallistujia oli yhteensä 478 henkilöä. Yhteensä oppimistyöpäiviä kaikkiin johtamisen kehittämisen valmennuksiin ja koulutuksiin kertyi 2373 kpl. Näissä luvuissa on mukana myös ei-esihenkilöasemassa olevia.

Vantaan kaupungin etä- ja lähityökäytännöt

Valtaosa kaupungin henkilöstöstä työskentelee oppilaitoksissa, päiväkodeissa ja muissa tehtävissä, jossa tehdään koko ajan lähityötä. Pienempi joukko työskentelee tehtävissä, joita voi työntekijä halutessaan suorittaa myös muualla kuin työpaikalla.

Vantaalla kaupungilla otettiin 1.2.2025 alkaen käyttöön uusi lähi- ja etätöiden ohjeistus. Tätä edeltänyt ohjeistus oli tehty palvelemaan korona-aikaa, eikä se soveltunut enää täysin koronan jälkeiseen aikaan. Päivitetyn ohjeistuksen tavoitteena oli tarkoituksenmukaisempi ja toimivampi tasapaino lähi- ja etätöiden välillä. Säännöllisen lähityön ja sen mahdollistamien kohtaamisten nähdään edistävän työyhteisön yhteistyötä ja osaamisen jakamista yhteisen tekemisen kautta. Samanaikaisesti mahdollisuus etätöihin koetaan Vantaalla tärkeäksi, sillä etätö mahdollistaa keskittymistä vaativan työskentelyn tuoden myös joustavuutta työn ja muun elämän yhteensovittamiseen. Vantaalla hybridityötä tekee noin 1 000 työntekijää, joiden perustehtävä mahdollistaa myös ajoittaisen etänä työskentelyn.

Uusien käytäntöjen toimivuutta seurattiin kahdella kyselyllä. Etätöiden ohjeistukseen lisättiin kesäkuun alussa joustavuutta sekä tarkennuksia henkilöstökyselystä saadun palautteen pohjalta. Etätöitä koskeva henkilöstökysely toistettiin vuoden lopussa, ja tulosten perusteella vaikuttaisi siltä, että Vantaalla on löydetty toimivat lähi- ja etätöiden käytänteet, jotka palvelevat niin henkilöstöä, johtamista kuin työn tekemistäkin, sillä tulokset olivat parantuneet monin osin. Esimerkiksi työn sujuvuuden koettiin kehittyneen positiivisesti. Lisäksi lähiesihenkilöltä saatu tuki etätöissä koetaan pääsääntöisesti hyvänä tai erittäin hyvänä. Sen sijaan osalla toimialoista tulee edelleen kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaisiin tiloihin. Henkilöstön kokemusta etä- ja lähityön käytäntöjen toimivuudesta seurataan jatkossakin. Seuraava kysely on suunniteltu vuoden 2027 alkuun.

CASE: Yhteinen nuotio, yhteinen suunta – Vantaa tarttuu segregaaation ehkäisyyn uudella aluemallilla

Vantaalla on tunnustettu alueellisen segregaaation kehitys ja sen pitkän aikavälin vaikutukset kaupunkilaisten hyvinvointiin, palveluihin ja turvallisuuteen. Tietävästi Vantaa on ensimmäinen kaupunki Suomessa, joka on päättänyt tarttua haasteeseen näin laajamittaisesti ja poikkihallinnollisesti.

Kaupungin johtoryhmä päätti lokakuussa 2024 perustaa kaksivuotisen, toimialarajat ylittävän segregaaation ehkäisyyn toimintaohjelman jatkona aiemmin tehdylle segregaaation ehkäisytyölle. Ohjelma käynnistyi 1.1.2025, ja sen tavoitteena on koota, yhdistää ja kehittää kaupungin toimintaa alueellisen eriytymisen pysäyttämiseksi.

– Segregatio ei ole yhden toimialan ongelma eikä sitä voi ratkaista yksittäisillä hankkeilla. Tarvitaan yhteinen ymmärrys, yhteiset tavoitteet ja rakenteet, jotka

tukevat arjen yhteistyötä, sanoo kehittämispäällikkö **Niina Korko**.

Poikkihallinnollinen ohjelma, yhteinen vastuu

Toimintaohjelman rakentamista johtaa ohjelmajohtaja **Hannu Rusama**.

Ohjelmatiimissä ovat mukana kehittämispäälliköt **Niina Korko** (Kasosta) ja **Mari Jaakonaho** (Katosta). Ohjelma toimii poikkileikkaavasti kaikilla toimialoilla, ja sen tavoitteet sekä toimenpiteet rakennetaan tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden kanssa.

Käytännössä ohjelmassa keskitytään muutaman alueen kehitykseen, joihin kuuluvat Korso–Koivukylä, Myyrmäki, Hakunila, Kivistö–Aviapolis ja Tikkurila. Työtä tehdään laajassa yhteistyössä muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen, poliisin, järjestöjen sekä muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

– Yhteistyö ei ole vain mukava lisä, vaan välttämättömyys. Alueiden ilmiöt näkyvät samanaikaisesti asumisessa, koulutuksessa, työllisyydessä ja turvallisuudessa – siksi myös ratkaisut syntyvät vain yhdessä, Niina korostaa.

Uusi aluemalli tuo selkeyttä ja yhteisen tilannekuvan

Osana segregaaation ehkäisyn toimintaohjelmaa luodaan Vantaalle uudenlainen poikkihallinnollinen aluemalli. Mallin ytimessä ovat taktiset aluejohtoryhmät, jotka kokoavat yhteen eri toimialojen, kumppaneiden ja tiedon näkökulmat. Aluemalli ei tarkoita kokonaan uutta työtä, vaan uudenlaista tapaa jäsentää ja johtaa jo olemassa olevaa tekemistä. Päätökset ja priorisoinnit perustuvat yhteiseen alueelliseen tilannekuvaan, ei yksittäisiin havaintoihin tai irrallisiin toimenpiteisiin.

– Aluemalli auttaa hahmottamaan, miksi tietyillä alueilla tarvitaan enemmän panostuksia ja miksi vaikutukset syntyvät usein vasta ajan kanssa. Se tuo työhön pitkäjänteisyyttä ja realismia, Niina kuvaa.

Uuden toimintamallin tueksi järjestetään vaiheittain käynnistyville viidelle aluejohtoryhmälle johtoryhmäkohtaista sparrausta, jota toteutetaan kuukausittaisten kokousten yhteydessä. Sparrauksen tavoitteena on tukea muutosta, vahvistaa yhteistä ajattelua ja varmistaa, että aluemalli juurtuu osaksi arkea.

Mitä aluemalli tarkoittaa henkilöstölle?

Henkilöstön näkökulmasta aluemalli on ennen kaikkea tapa tuoda selkeyttä, tukea ja merkityksellisyyttä työhön. Työ ei ole irrallisten toimenpiteiden ketju, vaan osa laajempaa kokonaisuutta, jossa jokaisen panos linkittyy yhteisiin tavoitteisiin.

Henkilöstön rooli on keskeinen myös alueellisen ymmärryksen rakentamisessa. Arjen havainnot, ammattilaisten kokemus ja paikallistuntemus ovat olennainen osa yhteistä tilannekuvaa.

– Työntekijät eivät ole vain toteuttajia, vaan aktiivisia tiedon tuottajia ja kehittäjiä. Ilman heidän havaintojaan ja kokemustaan aluemalli jäisi helposti liian etäiseksi, Niina sanoo.

Pitkäjänteistä työtä yhteisen suunnan eteen

Segregaation ehkäisyn teema jatkuu myös tulevassa strategiassa Myönteisen aluekehityksen ohjelman kautta, joka on yksi kaupungin kuudesta strategisesta ohjelmasta. Tämä korostaa työn pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista yli valtuustokausien.

Aluemalli ei lupaa nopeita ratkaisuja, mutta se tarjoaa yhteisen suunnan, rakenteet ja mahdollisuuden tehdä vaikuttavaa työtä yhdessä – saman nuotion äärellä.

– Kun suunta on yhteinen, myös arjen työ tuntuu merkityksellisemmältä. Silloin tiedämme, miksi teemme tätä ja kenen hyväksi, Niina tiivistää.

CASE: Tulevaisuus asuu Vantaalla – menestystekijät strategiassa onnistumiseen

Vantaan kaupungin uusi strategia ei jää pelkiksi tavoitteiksi paperilla. Strategiatyön rinnalla kaupungissa pysähdyttiin olennaisen äärelle: mitä onnistuminen oikeasti vaatii? Vastaus löytyi kyvykkyyksistä, ja ennen kaikkea ihmisistä. Strategiassa nämä näkyvät menestystekijöinä.

Vantaan kaupungin strategiaa lähdettiin rakentamaan kunnianhimoisesti. Tavoitteet ja päämäärät tunnistettiin, mutta pian kävi selväksi, että onnistumiseen tarvitaan muutakin.

– Me tunnistimme aika nopeasti sen, että pelkillä tavoitteilla ja päämäärillä ei saavuteta onnistumista. Meillä pitää olla myös kykyä saavuttaa niitä tavoitteita, kertoo Vantaan henkilöstöjohtaja **Tiina Harju-Kukkula**.

Oivallus käynnisti yhteistyön johdon neuvonantaja ja coach **Paula Kilpisen** kanssa. Yhteistyön tavoitteena oli tunnistaa ne Vantaan kaupungin keskeiset kyvykkyydet, jotka tukevat strategian toteutumista käytännössä.

Kyvykkyydet strategian ytimessä

Työ pohjautui Paulan väitöskirjatutkimukseen kyvykkyyksien rakentamisesta sekä hänen inhimillisen strategian viitekehukseensä, jota hän avaa myös kirjassaan Inhimillinen strategia.

– Tämä yhteinen työ, mitä tehtiin näiden kyvykkyyksien kanssa, joista nyt puhutaan menestystekijöinä, pohjautuu vahvasti väitöskirjatutkimukseeni. Olen laajentanut sitä inhimillisen strategian viitekehukseen, jossa johtaminen on keskeisessä roolissa, Paula kuvaa.

Strategiatyö ei siis keskittynyt vain siihen, mitä halutaan saavuttaa, vaan siihen, että millaisella esimerkiksi osaamisella, johtamisella ja toimintakulttuurilla tavoitteet tehdään todeksi.

Tulevaisuususkoa ja kumppanuutta

Vantaan strategian otsikko ”Tulevaisuus asuu Vantaalla” puhutteli myös Paulaa syvästi.

– Se on todella toivoa luova. Tämä työskentely oli myös tulevaisuuteen katsovaa ja toivoa luovaa yhdessä tekemistä. Se leimasi meidän yhteistä työskentelyämme, hän sanoo.

Yhteistyö kesti koko vuoden 2025, ja molemmat osapuolet kuvaavat sitä poikkeuksellisen hedelmälliseksi.

– On ollut erittäin hedelmällistä yhteistyötä. On tullut sellainen kumppanuuden tunne, kun olemme valmistelleet, miettineet ja purkaneet asioita yhdessä, Paula kertoo.

Tiina yhtyy näkemykseen.

– On ollut inspiroivaa tehdä tätä polkua yhdessä Paulan kanssa. Jo alusta asti tiedosti, että tästä tulee prosessi, jossa pääsemme loppuvuodesta katsomaan, miten teemme tämän ajattelun eläväksi osaksi arkea.

Ihmiset strategian kivijalkana

Työn keskiössä eivät kuitenkaan olleet vain rakenteet tai mallit, vaan ihmiset.

– Tässä korostuu vahvasti ihmiset ja ihmisuus. Usko ihmisiin ja meidän henkilöstöömme: siihen voimavaraan, osaamiseen ja potentiaaliin, jonka he tuovat kaupungin onnistumiseen. Se on kivijalka, Tiina painottaa.

Inhimillinen näkökulma ei jäänyt teoriaksi. Strategiatyön tueksi toteutettiin webinaari, joka jää esihenkilöiden käyttöön koko strategiakauden ajaksi.

– Teimme webinaarin, joka on esihenkilöiden käytössä koko strategiakauden. Työ ei siis lopu tähän, vaan se jatkuu johtamisen tukena, Paula kertoo.

Strategia eläväksi arjessa

Vantaan strategiatyö osoittaa, että onnistuminen ei synny yksin tavoitteista, vaan kyvystä toteuttaa ne yhdessä. Kun strategiaa rakennetaan näin, se ei jää asiakirjaksi – siitä tulee osa arjen johtamista ja toimintaa.

Kuten Tiina kiteyttää:

– Olemme päässeet viemään tätä ajattelua osaksi meidän toimintaamme. Se ei ole irrallinen hanke, vaan tapa ajatella ja toimia.

Ja ehkä juuri siksi tulevaisuus todella voi asua Vantaalla.

CASE: Moninaisuuden johtaminen työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa on normaalia arkea

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa moninaisuus ei ole poikkeus vaan lähtökohta. Kun asiakkaat ja henkilöstö edustavat erilaisia kieliä, kulttuureja ja taustoja, korostuu arjen johtamisessa kyky kohdata, kuunnella ja rakentaa yhteistä ymmärrystä. Suvi Lindénin mukaan moninaisuuden johtaminen on sekä arjen käytäntö että strateginen valinta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut toimivat monimuotoisessa toimintaympäristössä, jossa asiakkaat edustavat erilaisia taustoja, kieliä, kulttuureja, osaamista ja elämäntilanteita. Arjessa kohdataan ihmisiä, joiden polut Suomeen ja työelämään ovat hyvin erilaisia. Tämä asettaa vaatimuksia myös palveluissa työskenteleville.

– Moninaisuuden johtaminen ei ole meillä erillinen hanke tai projekti, vaan se on osa jokapäiväistä työtä. Se näkyy jokaisessa asiakaskohtaamisessa ja jokaisessa tiimipalaverissa, sanoo kansainvälisten asioiden palvelupäällikkö **Suvi Lindén**.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa noin puolella henkilökunnasta on itsellään moninainen tausta. Tämä on merkittävä vahvuus, joka tukee monikielistä ja kulttuuritietoista asiakaspalvelua sekä rikastuttaa työyhteisöä.

Yhteinen ymmärrys eri kulttuureista, kielistä ja toimintatavoista helpottaa asiakkaiden tilanteiden hahmottamista ja lisää luottamusta.

– Kun työyhteisössä on ihmisiä, joilla on omakohtaista kokemusta kotoutumisesta tai kansainvälisestä arjesta, se tuo syvyyttä ja herkkyyttä asiakastyöhön. Se on voimavara, jota meidän pitää osata vaalia ja johtaa oikein, Suvi toteaa.

Johdonmukaista arjen johtamista

Moninaisuuden johtaminen vaikuttaa suoraan työyhteisön toimivuuteen, henkilöstön hyvinvointiin ja palveluiden laatuun. Esihenkilöiden rooli on keskeinen turvallisen ja arvostavan työilmapiirin rakentamisessa. Selkeät toimintatavat, yhdenvertainen kohtelu, avoin vuorovaikutus ja ymmärrettävä kielenkäyttö luovat perustan osallisuudelle.

– Esihenkilön tehtävä on varmistaa, että jokainen tulee kuulluksi ja kokee olevansa osa yhteisöä. Kun ihmiset uskaltavat tuoda esiin näkemyksiään ja osaamistaan, moninaisuus kääntyy koko työyhteisön vahvuudeksi, Suvi painottaa.

Moninaisuuden johtaminen edellyttää myös tietoista itsereflektiota ja jatkuvaa oppimista. Omien ennako-oletusten tunnistaminen, kieli- ja kulttuuritietoisuuden vahvistaminen sekä valmius tarkastella omia toimintatapoja kriittisesti ovat keskeisiä taitoja esihenkilötyössä. Samalla koko henkilöstölle on tarjottava tukea: koulutusta, yhteistä keskustelua ja selkeitä toimintamalleja erityisesti haastaviin asiakas- ja vuorovaikutustilanteisiin.

– Meidän on uskallettava pysähtyä tarkastelemaan myös omaa toimintaamme. Moninaisuuden johtaminen on jatkuvaa oppimista – kukaan ei ole siinä koskaan täysin valmis, Suvi sanoo.

Moninaisuus vahvistaa vaikuttavuutta ja asiakasymmärrystä

Moninainen työyhteisö vahvistaa osaamista ja parantaa kykyä vastata työn muuttuviin vaatimuksiin. Erilaiset näkökulmat ja kokemukset tukevat ongelmanratkaisua, lisäävät asiakasymmärrystä ja edistävät oppimista arjessa. Työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa tämä näkyy erityisesti kykynä kohdata asiakkaita yksilöllisesti ja ymmärtää erilaisia tarpeita ja arvoja.

– Kun ymmärrämme paremmin asiakkaidemme taustoja ja tavoitteita, pystymme kehittämään palveluita, jotka oikeasti tukevat heidän etenemistään kohti työllistymistä ja osallisuutta, Suvi toteaa.

Vantaalla, Suomen kansainvälisimpänä kaupunkina, on erityinen vastuu olla edelläkävijä myös moninaisuuden edistämisessä henkilöstöpolitiikassa.

Tavoitteellinen ja arvostava moninaisuuden johtaminen vahvistaa työyhteisön luottamusta, parantaa työn tuloksellisuutta ja tukee positiivisen työnantajakuivan rakentumista.

– Kun moninaisuus nähdään voimavarana ja sitä johdetaan määrätietoisesti, rakennamme samalla vahvempaa, inhimillisempää ja vaikuttavampaa palvelujärjestelmää. Se on paitsi arjen välttämättömyys myös strateginen valinta, Suvi kiteyttää.

Osaajia nyt ja tulevaisuudessa – rekrytointi ja osaamisen kehittäminen

Hakijamäärät jatkoivat kasvua vuoden 2025 aikana, kun taas haettavien paikkojen määrä oli laskusuuntainen. Vuoden 2025 rekrytointien kokonaishakijamäärä kasvoi 18,7 % (46 704) edelliseen vuoteen verrattuna. Paikkojen määrä taas laski 16,4 % (2 211). Hallinnon tehtävät ja osa asiantuntijatehtävistä herättivät erityistä kiinnostusta hakijoissa, ja niissä hakijamäärien kasvu näyttöä suurena. Tehtäviä/virkoja jäi täyttämättä kokonaismäärästä 29,7 % (658). Vastaava määrä edellisenä vuonna oli 27,2 % (675). Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle haettaviin lakisääteisiin tehtäviin haki enemmän kelpoisia hakijoita edellisvuoteen verrattuna ja kelpoisten työntekijöiden osuus parani kaikissa nimikkeissä. Opiskelijoiden ja koululaisten harjoittelu- ja kesätöitä oli auki 337 kpl ja hakijamäärä (6 247) pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Esihenkilöille tarjottavaa rekrytointiin liittyvää koulutustarjontaa päivitettiin ja useita koulutuksia toteutettiin yhteistyössä henkilöstöpalvelun eri yksiköiden ja muiden palvelualueiden kanssa. Rekrytointiin liittyviä työkaluja ja palveluita kehitettiin, ja uusia toiminnallisuuksia pilotoitiin.

Anonyymien rekrytointien menetelmää käytettiin vuoden 2025 aikana 49 tehtävässä, joka on 63,2 % vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Laskusuunta kuvastaa tehtävien kokonaismäärän vähentymistä, erityisesti palvelualueilla, jotka ovat tehneet linjauksen menetelmän käytöstä (esimerkiksi työllisyyspalveluissa laski 46 %). Rekrytointeihin, jossa käytettiin anonyymiä menetelmää, osallistui 2 522 hakijaa, joka on 5,4 % kokonaishakijamäärästä.

Vantaan kaupungin johtaja-, päällikkö- ja esihenkilötehtävissä sekä vaativissa asiantuntijatehtävissä käytetään henkilöarviointia osana rekrytointiprosessia. Myös kevyempää arviointia on käytetty mm. pysäköinninvalvonnan tehtävissä. Vuonna 2025 henkilöarviointeja käytettiin 33 haussa. Vuoden lopussa käynnistettiin henkilöarviointikumppanikilpailutus nykyisen sopimuskauden päättyessä 2026 vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

Oikotie lopetti vuoden 2025 alussa työpaikkaportaali- ja rekrytointimarkkinointiliiketoiminnan Suomessa. Elokuussa saimme Oikotien tilalle uudeksi sopimusikumppaniksemme Joblyn tukemaan työpaikkailmoitustemme näkyvyyttä.

Varhaiskasvatuksessa kaksi kertaa vuodessa toteutettavien massarekrytointien rinnalla pilotoitiin sisäisen haun mallia. Sisäiset hakijat pystyivät ennen massahaun aukeamista osoittamaan kiinnostuksensa avoinna oleviin tehtäviin. Vuoden 2025 aikana testattiin rekrytointijärjestelmän tarjoamaa hakijakokemustyökalua monin eri tavoin. Haasteelliseksi osoittautui hakijoiden vastausaktiivisuus. Työkalun käyttöä jatketaan vuonna 2026.

Perusopetuksen opettajien hakijamäärät edelleen nousussa

Vuoden 2025 rekrytoinneissa jatkui sama trendi kuin aiempina viitenä vuonna: perusopetuksen vakituisten virkojen hakijamäärät kasvoivat edelleen, ja kelpoisten hakijoiden osuus parani selvästi edellisvuodesta. Vakituisten opettajien hakuun tammikuussa saapui yhteensä 2 720 hakemusta, joista kelpoisten hakijoiden osuus oli 59 %. Määrällisesti kelpoisia hakijoita oli 30,5 % enemmän kuin vuonna 2024. Määräaikaisiin opettajavirkoihin (ajalla 1.1.–29.8.2025) saapui 5 072 hakemusta, joista kelpoisten hakijoiden osuus oli 24 %. Määrällisesti kelpoisten hakijoiden osuus määräaikaisissa hauissa kasvoi 45,2 % vuoteen 2024 verrattuna.

Kelpoisten hakijoiden määrän kasvu näkyy myös opettajien kelpoisuustilastoissa selkeänä kasvuna. Vuonna 2025 suomenkielisen perusopetuksen opettajista 89,5 % on ollut päteviä.

Suomenkielinen perusopetus, kelpoisten opettajien osuus %

Tehtävänimike	2024	2025
Erityisluokanopettaja	59,8	74,9
Erityisopettaja	88,4	96,0
Lehtori	90,7	97,4
Luokanopettaja	82,6	91,9
Päätoiminen tuntiohjaaja	32,2	75,5
Sivutoiminen tuntiohjaaja	12,5	31,8

Oppilaitosyhteistyö ja messu-uudistus toivat positiivista huomiota

Syksyllä käynnistettiin uuden ilmeen suunnittelu, ja samanaikaisesti toteutettiin kohdennettuja kampanjoita yhteistyössä osaavien kumppaneiden kanssa, mikä lisäsi Vantaan kaupungin työnantajanäkyvyyttä ja kiinnostusta työnhakijoissa.

Oppilaitosyhteistyö on ollut rekrytoinnissa tärkeässä roolissa. Olemme hakeneet uusia tapoja näkyä opiskelijoille, esimerkiksi osallistamalla innovatiivisiin tapahtumiin, kuten Amazing Race Helsingin yliopistossa, sekä uudistamalla Educa-messukonseptin. Erityisesti Educan messu-uudistus sai runsaasti positiivista palautetta sekä kävijöiltä että toimialan sisältä.

Kesätyöntekijöiden Myday-videot

Vuonna 2025 kesätyöntekijöitä ja harjoittelijoita rekrytoivia esihenkilöitä kannustettiin kysymään nuorilta ja opiskelijoilta halukkuutta kertoa omasta kesätyökokemuksestaan Vantaalla joko artikkelin tai MyDay-videon muodossa. Innokkaita osallistujia löytyi eri puolilta kaupunkia ja useilta toimialoilta. Tuotetut tarinat ja videot toivat esiin nuorten aitoja ja monipuolisia kokemuksia Vantaalla työskentelystä. Materiaalia hyödynnetään monikanavaisesti vuoden 2026 kesätyökampanjoinnissa sekä muussa työnantajamielikuvan kehittämisessä. Toimintamalli osoittautui kustannustehokkaaksi ja helpoksi tavaksi tuottaa markkinointiin aitoa ja rehellistä sisältöä. Samalla se vahvisti ymmärrystä siitä, että työnantajamielikuvan rakentaminen on koko organisaation yhteinen tehtävä: jokainen rekrytointi toimii käyntikorttina organisaatioon.

Varhaiskasvatuksen pätevyitysmiskoulutukset

Vuonna 2025 Vantaa tuki varhaiskasvatushenkilöstön pätevyitymistä työn ohella tarjoamalla sekä suoria polkuja pätevyitymiseen yhteistyössä oppilaitosten kanssa sekä tukemalla monimuoto-opiskelua palkallisilla vapailta lähiopetuspäivien ja harjoitteluiden ajalta. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Jotpan rahoittamassa mallissa aloitti toukokuussa 18 Vantaan varhaiskasvatuksen työntekijää, jotka valmistuvat sosionomeiksi vuonna 2027. Haku ensimmäiseen OKM:n avustuksella järjestettävään varhaiskasvatuksen sosionomin allianssitilaustutkintokoulutusryhmään toteutettiin syksyllä 2025 ja opinnot alkavat keväällä 2026. Syksyllä 2026 aloittaa sosionomiopiskelijoiden toinen ryhmä sekä varhaiskasvatuksen opettajien ensimmäinen ryhmä.

Edellä mainittujen tukien myöntämisen perusteena työntekijä sitoutuu työskentelemään Vantaalla kahden vuoden ajan valmistumisensa jälkeen ja vastaavasti kaupunki sitoutuu tarjoamaan työntekijälle tutkintonsa mukaista työtä valmistumisensa jälkeen.

Vantaalla työntekijä voi myös hakea tukea ammatillista kehittymistä ja pätevoitymistä edistävän koulutuksen opintomaksuihin. Lisäksi työntekijöiden on mahdollista hakea palkallista vapaata lähikoulutuspäiviä varten korkeintaan viideltä päivältä.

Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaaminen ja rekrytoinnin tuki Vantaan työllisyyspalveluissa

Vuoden 2025 alussa Vantaan kaupungin organisaatioon siirtyi valtiolta noin 190 työntekijää TE-Palveluista, joista kymmenen on uusia esihenkilöitä, ja he vastasivat rekrytoinneista omiin tiimeihinsä. Työllisyydenhoidon järjestämisen muutoksen myötä rekrytointimäärät kasvoivat merkittävästi: kesäkuusta 2024 lähtien oli haettavana 108 työtehtävää (58 vakituista, 50 määräaikaista) ja vuoden 2025 aikana vielä 54 työtehtävää (23 vakituista, 31 määräaikaista), joihin tuli yhteensä yli 7 000 hakemusta.

Uusien esihenkilöiden rekrytointiosaamista on vahvistettu monipuolisilla tukitoimilla. Rekrytointiprosessin alussa esihenkilöille tarjotaan selkeät ohjeet ja koulutusta rekrytoinnin eri vaiheisiin, suunnittelusta valintaan. Erityisesti virkarekrytoinneissa korostuu hallinnollisten ja teknisten edellytysten varmistaminen, kuten täyttölupaprosessin käynnistäminen, kelpoisuusvaatimusten päivittäminen ja prosessin aikatauluttaminen. Rekrytointitiimi tukee erityisesti uusia esihenkilöitä virkarekrytointien eri vaiheissa. Tuki kattaa mm. työpaikkailmoitusten teknisen tarkistamisen, hakijaviestinnän, rekrytointijärjestelmän käytön opastamisen, hakemusten esikarsinnan ja/tai kelpoisuuksien tarkastamisen ja haastattelujen järjestämisen. Lisäksi tarjolla oli konsultoivaa apua, rekrytointikoulutuksia ja mahdollisuus anonyymiin rekrytointiin, joka lisää yhdenvertaisuutta ja tukee vastuullista työnantajakuvaa. Uusille esihenkilöille on järjestetty perehdytyksiä ja mentorointia, ja rekrytointiprosessin onnistumista seurataan tiiviisti yhteistyössä HR:n kanssa.

Virkarekrytoinneissa korostuu prosessin huolellisuus ja lainmukaisuus. Esihenkilöiden tehtävänä on varmistaa, että valintapäätökset tehdään objektiivisesti ja perustellusti, ja että kaikki vaiheet dokumentoidaan asianmukaisesti rekrytointijärjestelmässä. Rekrytoinnin tuki auttaa mm. valintapäätösten valmistelussa ja tiedottamisessa hakijoille. Anonyymi rekrytointi on ollut käytössä aktiivisesti työllisyys- ja kotouttamispalveluiden rekrytoinneissa, ja sen avulla on pyritty varmistamaan tasapuolinen ja oikeudenmukainen hakijakokemus.

Osaamisen kehittäminen pohjautuu tavoitteisiin, muutoksiin ja tarpeisiin

Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden ja laadukkaan palvelun toteutumisen perustana on henkilöstön osaamisen jatkuva ja suunnitelmallinen kehittäminen. Jokainen palvelualue laatii vuosittain koulutussuunnitelman, jossa määritellään kaikki henkilöstölle suunnatut kehittämistoimet ja koulutukset.

Koulutussuunnitelmassa otetaan huomioon sekä tavoitteet että toimintaympäristön muutokset, ja siinä tunnistetaan nykyinen osaaminen sekä tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Osaamisen kehittämistä toteutetaan toimialoilla ja palvelualueilla näiden suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja työryhmät tukevat suunnitelmallista etenemistä. Toimialojen ja palvelualueiden järjestämän osaamisen kehittämisen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi. Näitä ovat esimerkiksi järjestelmä-, hallinto- ja talouskoulutukset sekä valmiuteen, ekotukitoimintaan, hankintaan sekä esihenkilö- ja johtamistyöhön liittyvät valmennukset.

Henkilöstökoulutuskumppaneita koulutuksen tuottajana

Vuonna 2025 Vantaan kaupungin ammatillisen henkilöstökoulutuksen kumppani **Metropolia Ammattikorkeakoulu** toteutti 29 koulutuskokonaisuutta. Koulutuksiin sisältyviä koulutuskertoja oli yhteensä 68 ja koulutuksiin osallistui yhteensä 1 233 Vantaan kaupungin työntekijää. Koulutusten aiheet jakautuivat digitaalisiin taitoihin, asiakaskohtaamisiin ja yhdenvertaisuuteen liittyviin teemoihin, työyhteisötaitoihin, turvallisuuteen, työhyvinvointiin sekä eri ammattiryhmille suunnattuun osaamisen vahvistamiseen.

Koulutuksista saatiin erittäin hyvää palautetta ja kaikkien koulutusten palautteiden keskiarvo oli 4,2 asteikolla 1–5. Esimerkiksi kaupunkikulttuurin toimialalle suunniteltu ja toteutettu Myyrmäkitalon turvallisuuskoulutus ja simulaatio sai erinomaista palautetta osallistujilta. Osallistujat kokivat erityisen hyödylliseksi koulutuksen yhteydessä toteutetun simulaation.

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen jälleen vuonna 2025. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 49. Kaikkiaan osallistujia vuonna 2025 ensiapukursseilla oli 500 henkilöä. Kaupunkitasoisesti toteutettujen koulutusten yleisarvosanaksi tuli 4,83 (asteikolla 1–5).

Osaamisen kehittäminen ja digitaalisen oppimisen uusi aikakausi

Vuoden 2025 alussa koko henkilöstölle avattiin **Eduhouse-verkkokoulutuspalvelut**, mikä oli merkittävä askel digitaalisen ja itseohjautuvan oppimisen vahvistamisessa. Palvelu tarjosi koulutuksia niin digitaitoihin, työelämätaitoihin, johtamiseen kuin toimialakohtaisiin substansseihin. Suosituimmat aihealueet vuonna 2025 olivat:

1. Työelämätaidot
2. Digitaidot
3. Julkishallinto
4. Tekoäly
5. HR & palkka

Ensimmäisen vuoden tavoitteeksi asetettiin käyttäjämääräksi 10 % henkilöstöstä. Tavoitteeseen päästiin, sillä Eduhousen palveluihin löysi tiensä 1 132 henkilöä, joista aktiivisia käyttäjiä on 753.

Vuonna 2025 Vantaalla suoritettiin 4 151 videokoulutusta, 827 etäkoulutusta, 177 podcastia ja kokonaiskatseluaika noin 4 155 tuntia (692 oppimistyöpäivää).

Eduhousen rinnalla toimialat hyödynsivät myös **Oppiva-verkko-oppimisalustaa**, jonne rakennettiin omia perehdytyksiä ja koulutuksia. Osaamisen hallinnan ja koulutusten koordinaation tukena on toiminut myös vuoden 2025 aikana **Osuma-järjestelmä**, joka mahdollisti suunnitelmallisen ja yhdenmukaisen koulutusten hallinnan. Uuden koulutusten ja osaamisen hallintajärjestelmän kilpailutus oli välttämätöntä ja ajankohtaista, sillä Osuma tuli elinkaarensa päähän. Kilpailutuksen perusteella uusi järjestelmätoimittaja on valittu, ja järjestelmän käyttöönotto toteutetaan keväällä 2026.

Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki henkilöstölle

Vantaa edistää henkilöstönsä ammatillista kehittymistä tarjoamalla taloudellista tukea omaehtoiseen koulutukseen. Työntekijä voi hakea tukea työnantajalta, jos hän osallistuu omakustanteisesti koulutukseen, joka vahvistaa hänen ammatillista osaamistaan ja perustuu henkilökohtaiseen kehittämissuunnitelmaan.

Omaehtoisen opiskelun tukea voi hakea kerran vuodessa, ja varhaiskasvatuksen tietyt ammattiryhmät voivat hakea tukea pätevyitysmiskoulutuksiin kuukausittain.

Vuonna 2025 tukea myönnettiin yhteensä noin 17 380 euroa, kun hakemuksia jätettiin noin 22 008,92 euron edestä. Tukea haki 57 henkilöä ja sitä myönnettiin 55 henkilölle. Keskimääräinen myönnetty tukisumma oli noin 316 euroa.

Oppimistyöpäiviä edellistä vuotta enemmän työntekijää kohti

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimistyöpäiviä toteutui vuonna 2025 yhteensä 14 172. Oppimistyöpäivistä ulkoisia koulutuksia ja verkkokoulutuksia oli yhteensä 3 888 ja sisäisiä koulutuksia ja kehittämispäiviä 10 064.

Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,7 päivää. Koulutusmäärät työntekijää kohden ovat hieman lisääntyneet edellisvuodesta, jolloin työntekijää kohden oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Oppimistyöpäivien määrään vaikuttaa koulutusten pituus sekä Eduhouse-verkkokoulutuspalvelun käyttöönotto.

Koulutuskorvauksen lakkauttaminen

Koulutuskorvaus on ollut työnantajille suunnattu tuki henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen, jota kaupunki on voinut hakea Työllisyysrahastolta. Korvausta on voinut saada ennakkoon laaditun koulutussuunnitelman mukaisista koulutuksista, ja se on maksettu hyvityksenä työnantajalle aina jälkikäteen toteutuneiden koulutusten perusteella. Näin ollen korvaus ei ole suoraan vaikuttanut sen vuoden koulutusten toteuttamiseen, vaan on toiminut jälkikäteisenä taloudellisena tukena.

Vuoden 2026 alussa voimaan tullut lainsäädäntömuutos päätti koulutuskorvausjärjestelmän ja tämän jälkeen koulutuksista ei enää myönnetä erillistä korvausta. Vantaa on systemaattisesti ja suunnitelmallisesti toiminut lain edellyttämällä tavalla ja hakenut ja saanut koulutuskorvausta vuosittain. Yhteistoimintalain mukainen koulutussuunnitelma laaditaan palvelualueilla jatkossakin. Vuosien 2020–2024 saatu yhteenlaskettu koulutuskorvaus Vantaalla on noin 1 895 000 euroa.

Lähtöpalautteet

Vantaalla kerätään lähtöpalautetta kyselyllä. Vuonna 2025 siihen vastasi 167 palvelussuhteensa päättäneitä henkilöä. Heistä vakinaisia oli 44 % ja määräaikaisia 46 %. Lopuilla 10 %:lla työsuhde päättyi eläkkeelle jäämisen takia. Lähtöpalautteeseen vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 80 %. Erityisen hyvänä Vantaalla työskentelyssä koettiin yhteistyö esihenkilön kanssa, työn merkityksellisyys sekä työyhteisön ilmapiiri.

CASE: "Lähdemme liikkeelle ymmärtämisestä" – Innovaatiotiimi rakentaa Vantaalle vaikuttavampaa tulevaisuutta

Uuden tiimin tarkoituksena on kehittää innovatiivisella tavalla kahta Vantaalle tärkeää asiaa: kaikkien kaupunkilaisten työllistymistä ja kiinnittymistä yhteiskuntaan sekä ilmastotyötä. Kaikki kaupunkilaiset halutaan saada mukaan ilmastohaasteiden ratkaisemiseen. Innovaatiotiimin tehtävänä on auttaa kaupungin työntekijöitä ja kumppaneita suunnittelemaan sekä toteuttamaan ratkaisuja valittuihin haasteisiin.

Vantaan kaupunki valittiin vuonna 2025 osaksi Bloomberg Philanthropies - säätiön rahoittamaa kansainvälistä innovaatioverkostoa yhdessä 17 muun eurooppalaisen kaupungin kanssa. Kesällä käynnistyi kaupunginjohtajan alaisuuteen sijoittuvan innovaatiotiimin rekrytointi tiiviissä poikkihallinnollisessa sekä rahoittajan kanssa tehdyssä yhteistyössä. Bloomberg Philanthropies - järjestön tukemaan i-tiimiin rekrytoitiin kolme uutta aiheeseen erikoistunutta työntekijää sekä kaupungin omia erityisasiantuntijoita.

Innovaatiotiimin kuuluu kuusi henkilöä: tiimiä johtava i-team Leader **Antti Lippo**, Civic Designer **Linda Vanni**, Data Analyst **Juuso Ilmola**, projektisuunnittelija **Riikka Paloneva**, ympäristöasiantuntija **Riikka Virta** ja ympäristösuunnittelija **Marja Vuorinen**. Hankkeen valmisteluun on osallistunut mm. Konsernipalveluiden johtaja **Riikka Kiljander-Kiiskinen** sekä Projektitoimisto.

Vantaan innovaatiotiimi työskentelee kaupungin keskeisten strategisten haasteiden parissa: työllisyyden, yhteiskuntaan kiinnittymisen ja ilmastotyön. Työtä tehdään vahvasti asukaslähtöisesti – kuunnellen, tutkien ja yhdessä kehittäen.

Ratkomassa isoja, yhteisiä haasteita

Tiimin tehtävä on kirkas.

– Kyllähän me työskentelemme Vantaan keskeisten haasteiden parissa – semmoisten haasteiden, joiden ratkaisemisella olisi erittäin iso positiivinen vaikutus paitsi Vantaan tulevaisuuteen, myös laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan, kuvaa Antti.

Keskiössä ovat erityisesti Suomeen muuttaneiden työllisyys ja yhteiskuntaan kiinnittyminen sekä koko väestön kestävätkä liikkumisratkaisut ja ympäristöteot.

– Me pyrimme ratkomaan niitä haasteita, jotka liittyvät Suomeen muuttaneiden työllisyyteen ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen sekä vauhdittamaan koko väestön

kestäviä liikkumistapoja ja ympäristötekoja Ratikkakaupungin rakentuessa, kertoo Linda.

Teemat kietoutuvat vahvasti toisiinsa.

– Yksi keskeinen yhdistävä tekijä on asukkaan laittaminen keskiöön: heidän tarpeidensa ja arjen ymmärtäminen. Kun puhutaan ilmastokestävyydestä tai työllisyydestä, kyse on myös toimijuuden tunteesta. Se on hyvin merkityksellinen yksilön hyvinvoinnille, Antti jatkaa.

Ymmärryksestä ratkaisuihin

Innovaatiotiimi noudattaa käyttäjälähtöisen ja ketterän kehittämisen periaatteita.

– Me sovellamme asiakaslähtöistä kehittämisfilosofiaa ja muotoiluajattelua. Lähdemme siitä ajatuksesta, että meidän pitää ensin ymmärtää kohderyhmiä ja ongelmia; vasta sen jälkeen lähdetään ideoimaan ja kokeilemaan ratkaisuja, Linda tiivistää.

Työ on alkanut laajalla kuuntelulla ja jalkautumisella eri puolille Vantaata.

– Olemme vierailleet suuralueilla, tavanneet alueiden toimijoita ja haastatelleet esimerkiksi asukas- ja maahanmuuttajajärjestöjä. Olemme kysyneet, millaisia vahvuuksia alueilla on ja millaisia haasteita asukkaat kokevat, jatkaa Linda.

Seuraavaksi tutkimusta laajennetaan asukkaisiin. Juuso avaa:

– Tulemme tekemään kymmeniä haastatteluja sekä asiantuntijoille että asukkaille. Suunnittelemme myös ryhmähaastatteluja oppilaitosten kanssa sekä kyselyitä esimerkiksi kestävästä liikkumistottumuksista.

Myös arjen kohtaamiset ovat keskeisiä.

– Jalkaudumme tapahtumiin ja ostoskeskuksiin. Kohtaamme asukkaita heidän omissa arkiympäristöissään, Antti kuvaa.

Siltoja sillojen välille

Yksi tärkeimmistä havainnoista liittyy kaupungin sisäiseen yhteistyöhön.

– Vantaalla tapahtuu valtavasti ja tehdään tosi paljon hyvää työtä eri toimialoilla. Mutta usein silot eivät välttämättä keskustele keskenään. Yksi tavoitteistamme on tuoda toimijat yhteen ja muodostaa kokonaiskuva siitä, mitä on jo tehty ja mitä on suunnitteilla, Linda kertoo.

Juuso tunnistaa saman ilmiön:

– Iso organisaatio siiloutuu helposti. Ihmiset eivät aina ole tietoisia siitä, mitä muilla toimialoilla tehdään. Tässä me voimme tuoda lisäarvoa: yhdistää porukkaa, joka ei välttämättä ole aiemmin ollut tekemisissä keskenään – ja tukea samalla strategisten muutosohjelmien työtä.

Yhteistyötä halutaan vahvistaa myös kaupungin ulkopuolelle.

– Erityisesti yritysten kanssa on suurempia yhteistyön paikkoja kuin mitä nykyisellään hyödynnetään, monessakin teemassa, etenkin työllisyydessä, Juuso toteaa.

Monipuolinen osaaminen tuo uutta näkökulmaa

Tiimin vahvuus on sen monipuolinen osaaminen.

– Me tuomme kaupunkiin uusia kyvykkyyksiä, jotka liittyvät kestäviin innovaatioihin, ketterään kehittämiseen ja asiakaslähtöisyyteen. Itse olen taustaltani palvelumuotoilija, Juuso tuo vahvaa dataosaamista ja Antilla on tausta tulevaisuuden kestäväen yhteiskunnan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotehtävistä, Linda kertoo.

Lippo täydentää:

– Kun lasketaan tiimi yhteen, meillä on kokemusta pörssiyhtiöistä, konsulttimaailmasta, kuntakentältä, valtiolta, yrittäjyydestä ja kansalaisjärjestöistä – myös eri mantereilta. Se tuo laajaa maailmankatsomusta ja osaamispääomaa tähän tekemiseen.

Lisäksi tiimissä on mukana kaupungin omia kokeneita asiantuntijoita.

– He tuovat tiimiin timanttista substanssiosaamista ja ovat verkostoituneet kaupungin sisällä – se on ihan valtavan arvokasta tälle työlle, Linda painottaa.

Innostus syntyy muutoshalusta

Mikä työssä on ollut yllättävintä tai innostavinta?

– Merkityksellisten asioiden parissa työskentely huipputiimissä on varmasti kaikille innostava tekijä. Ja ehkä yllättävintä on ollut se, kuinka valtava organisaatio kaupunki oikeasti on. Kun puhutaan yli 8 000 työntekijästä, kokonaisuuden hahmottaminen on iso tehtävä ja vie aikaa, Antti pohtii.

Samalla tiimi kokee vahvaa muutoshalua kaupungissa.

– Strateginen tahtotila muutokseen, ja muutosvalmius, se innostaa. Nyt oikeasti halutaan tehdä muutosta ja rakentaa entistä parempaa kaupunkia, Antti sanoo.

Vastaanotto on ollut lämmin.

– Meidät on otettu vastaan valtavan hyvin. Olemme tavanneet jo satoja sisäisiä sidosryhmiä, ja selkeästi on odotettu, että päästään yhdessä tekemään konkreettisia toimia ketterämmin kuin ehkä aiemmin on totuttu, Linda kertoo.

Miltä onnistuminen näyttää?

Kahden–kolmen vuoden kuluttua tiimi toivoo näkevänsä konkreettisia tuloksia.

– Yksi näkökulma on se, että Vantaa saadaan kartalle. Että meidät tunnetaan tietyistä onnistumisista, kuten siitä, miten Suomeen muuttaneet työllistyvät ja miten työnantajat näkevät monimuotoisuuden kilpailuetuna, Antti sanoo.

Juuso konkretisoi:

– Jos esimerkiksi saadaan kulkutapajakaumaa kestävämpään suuntaan ja Vantaa tunnetuksi tästä, se olisi todella hienoa.

Linda näkee onnistumisen myös organisaation sisäisenä kehityksenä.

– Saadaan skaalattua ja monistettua hyviä käytäntöjä, lisättyä asukkaiden hyvinvointia ja palvelujen saavutettavuutta, sekä kasvatettua kaupungin innovaatio- ja kehittämiskyvykkyyttä asukastietoon pohjautuen. Että meillä on kaupunkina entistä paremmat valmiudet vastata haasteisiin ja muuttuvaan toimintaympäristöön myös jatkossa.

CASE: Oppiminen tuo vaihtelua arkeen – Tuija Koivula hyödyntää Eduhousea monipuolisesti

Vantaan kaupunki tarjoaa työntekijöilleen uuden mahdollisuuden kehittää osaamistaan Eduhousen verkkokoulutusten avulla. Sovellusvastaava Tuija Koivula on tarttunut tilaisuuteen innolla. Koulutukset tuovat vaihtelua rutiineihin ja avaavat ovia tekoälyn ja työelämätaitojen maailmaan.

Vantaan kaupunki aloitti yhteistyön Eduhouse Oy:n kanssa vuoden 2025 alussa. Eduhouse tarjoaa kunta-alalle laajan valikoiman verkkokoulutuksia, jotka kattavat niin digitaidot, työelämätaidot, johtamisen, HR:n ja palkkahallinnon kuin tekoälyn, talouden sekä tietoturvan. Koulutukset koostuvat 5–60 minuutin jaksoista, ja lisäksi tarjolla on etäkoulutuksia ja livewebinaareja, joihin ilmoittaudutaan erikseen Eduhouse-palvelussa.

Tuija Koivula työskentelee asiakasmaksutiimissä sovellusvastaavana Talous ja strategia -yksikön Talouspalveluissa. Hänen arkeensa kuuluu paljon

rutiinitehtäviä, joten koulutukset tuovat kaivattua vaihtelua ja uusia näkökulmia työhön.

Eduhousen käyttöön Tuija innostui esimiehensä **Satu Virolaisen** kannustamana.

– Satu ohjaa aktiivisesti koko tiimiään hyödyntämään Eduhousea, ja se on ollut hyvä sysäys aloittaa.

Oppimisen merkitys korostuu erityisesti nyt, kun tekoäly on noussut vahvasti esiin.

– Olisi tyhmää jäädä pois siitä, mitä kaikkea voi oppia ja hyödyntää. Lisäksi työni sisältää paljon asiakaspalvelua, joten siihen liittyvät koulutukset motivoivat kehittämään osaamista.

Tuija on osallistunut erityisesti tekoälyyn, työyhteisötaitoihin ja asiakaspalveluun liittyviin kursseihin. Yksi mieleenpainuvimmista kokemuksista on ollut AI-Minä ja tekoäly -koulutuskokonaisuus, jota hän suositteli myös tiimilleen.

Tuija näkee koulutukset yleissivistävinä ja tärkeänä osana jatkuvaa oppimista.

– Meidän jokaisen tulee pitää huolta omasta osaamisestaan. Oppiminen on myös työntekijän velvollisuus työnantajaa kohtaan.

Vinkkinsä kollegoille Tuija kiteyttää näin:

– Rohkeasti mukaan! Eduhousesta löytyy jokaiselle jotakin. Kannattaa aloittaa pienistä ja lyhyistä koulutuksista.

Seuraavaksi Tuija haluaa syventää osaamistaan tekoälyn hyödyntämisessä omassa työssään. Hänen esimerkkinsä osoittaa, että jatkuva oppiminen ei ole vain trendi, se on välttämättömyys.

CASE: Kelpoisuus tuo vakautta, yhteisö sitouttaa – Keimolanmäen ja Lehtikuusen koulujen opit

Kelpoisuus vahvistaa koulun arjen vakautta ja mahdollistaa pitkäjänteisen kehittämisen. Silti opettajien pitovoima syntyy ennen kaikkea osaavasta, toisiaan kannustavasta työyhteisöstä. Vantaa on koulutusmyönteinen työnantaja, joka tukee opettajien kehittymistä sekä koulutuksen että arjen rakentein.

Keimolanmäen koulun johtaja **Maria Savolainen** kertoo, että heidän koulussaan kaikki opettajat ovat kelpoisia. Se näkyy arjessa heti:

– Kun talossa on kelpoisia, virassa olevia opettajia, pidemmän aikavälin kehittämistyö ja tavoitteiden suuntaaminen helpottuvat. Ei tarvitse elää lyhyissä pätkissä, vaan voidaan osallistaa ja sitouttaa henkilöstöä asettamalla yhdessä tavoitteita vaikkapa kahden tai viiden vuoden päähän.

Marian mukaan pätevyys lisää henkilöstön pitovoimaa ja helpottaa perehdytystä. Samalla hän muistuttaa:

– Kelpoisuus ei yksin tee opettajasta hyvää. Opettaja tekee työtä persoonallaan: voi olla epäpätevä, mutta silti innostava ja luokan haltuun ottava.

Pedagoginen osaaminen ratkaisee

Lehtikuusen koulun apulaisrehtori **Marianne Andersen** korostaa pedagogisen osaamisen merkitystä etenkin koulussa, jossa oppilailla on monenlaisia tuen tarpeita:

– Täytyy olla eriyttämisen taitoja ja ymmärrystä yksilöllisistä opintopoluista. Pätevyys tuo sen pedagogisen katseen ja työkalut, joita arjessa tarvitaan. Andersen nostaa esiin myös arviointiosaamisen ja opetussuunnitelman tuntemuksen: pätevät opettajat osaavat poimia olennaiset asiat ja rakentaa opetuksen tavoitteiden varaan.

Lehtikuusen rehtori **Elina Kuosmanen** jatkaa:

– Opettajakoulutusta arvostetaan laajasti, mutta siihen tulisi vielä lisätä opetusta ja ohjausta kentällä paljon tarvittavia taitoja varten, esimerkiksi kielitietoisuudesta, kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä tai eriyttämisen taidoista. Opettajan työssä tarvitaan paljon itsensä johtamisen taitoa, joka kehittyy toki työtä tehdessä.

Oppimistulokset ovat monen tekijän summa

Elina muistuttaa, että oppimistuloksiin vaikuttavat monet tekijät, kuten alueellinen segregatiokehitys ja oppilaiden vaihtuvuus:

– Meillä on laadukasta opetusta ja taitavia opettajia, mutta silti yksittäisten kokeiden tulokset voivat olla vaatimattomia. Oppilaiden suuri vaihtuvuus on ilman muuta haaste opettajan työssä. Mm. Karvin tutkimusten mukaan erityisen

laadukkaalla alkuopetuksella on merkittävä vaikutus oppilaiden oppimisvalmiuksiin ja koulutukselliseen tasa-arvoon.

Maria lisää:

– Kelpoisuus antaa pohjan, mutta todellinen taito syntyy kokemuksesta; tämä on pitkän matkan juoksu, ei pikamatka.

Johtaminen ja rekrytointi: rakenteet auttavat, mutta yhteisö sitouttaa

Pätevyysaste näkyy myös rehtorin työssä. Kun henkilöstö on kelpoista ja virassa, voidaan jakaa vastuita ja asettaa kunnianhimoisia kehittämistavoitteita.

Marianne kiteyttää:

– On lupa vaatia ja edellyttää. Tiimit voivat sitoutua pidemmän aikavälin suunnitelmiin, mikä ei onnistu, jos kokoonpano vaihtuu jatkuvasti.

Rekrytointi on silti haastavaa, ja kilpailu hyvistä opettajista kovaa. Kouluissa on panostettu ilmoituksiin, joissa kuuluu oppilaiden ääni ja koulun arvot. Niistä on saatu positiivista palautetta. Samalla Vantaalla on otettu käyttöön S2-rekrytointilisä: kelpoiset opettajat saavat palkanlisän, jolla on erityisesti tavoiteltu pätevien opettajien hakeutumista ns. segregatioalueiden kouluihin.

Silti pitovoima syntyy ennen kaikkea arjessa:

– Opettajat kiinnittyvät kouluihin ennen kaikkea taitavien kollegoiden ja toisiaan kannustavan työyhteisön vuoksi. Heitä kiitämme erityisesti: koulun arvoihin ja eettisesti työhön sitoutuneita ammattilaisiamme, Elina sanoo.

Työyhteisön voima: yhdessä onnistutaan

Lehtikuusen toinen virka-apulaisrehtori **Tuija Jordan** tuo esiin, että Lehtikuudessa opettajat eivät ole yksin. Moniammatillinen kouluyhteisö muodostuu opettajien lisäksi oppilaanohjaajista, ohjaajista, monikielisistä ohjaajista, kouluvalmentajasta, nuorisotyöstä ja opiskeluhollosta. Yhteistyössä on voimaa:

– Yksin voi olla kovin vaativaa, mutta yhdessä onnistutaan, Tuija toteaa.

Opettajan työn kivijalka on taitava, työstään innostunut ja riittävän hyvinvoiva ammattilainen. Työ vaatii itsensä johtamisen taitoa: kykyä priorisoida, säädellä kuormitusta ja kehittää omaa työtään.

– On onni päästä osaksi taitavien kollegoiden tiimiä. Silloin työkuorma puolittuu ja työnilo kertautuu, Elina pohtii.

Vantaa tukee oppimista: kehittyminen ei lopu kelpoisuuteen

Sekä rehtorit että apulaisrehtorit korostavat, että kelpoisuus ei tarkoita valmiiksi tulemistä. Vantaa on ollut koulutusmyönteinen työnantaja, ja kaupunki on tarjonnut esimerkiksi mahdollisuuden pätevyitä erityisopettajaksi työn ohessa.

Arjen kehittämistä tuetaan mentoroinnilla, vertaisoppimisella, jobshadowingilla, samanaikaisopetuksella ja tiimityöllä, jotta uudet opettajat saavat tukea ja kokeneet voivat jakaa osaamistaan.

– Koulutus antaa pedagogisen pohjan, jonka päälle osaaminen rakentuu arjen työssä, Maria toteaa.

Maria viittaa 70–20–10-malliin, jossa 70 % oppimisesta tapahtuu työssä, 20 % vuorovaikutuksessa ja 10 % koulutuksissa.

Yhteistyö nivelvaiheessa ja perheiden kanssa

Esiopetuksen ja alkuopetuksen tiivis yhteistyö helpottaa siirtymiä ja varmistaa tuen rakentumisen heti ensimmäisestä luokasta alkaen. Samalla perheiden kanssa tehtävä työ on vaativa osa arkea:

– Kodin ja koulun välinen yhteistyö on olennainen osa opettajan työtä, sillä se tukee oppilaan oppimista ja hyvinvointia. Yhteistyö ei ole pelkkää tiedottamista, vaan vuoropuhelua ja luottamuksen rakentamista. Vaikka opettajankoulutus antaa aiheesta perustietoa, todellinen osaaminen syntyy vasta käytännön tilanteissa, joissa opettaja oppii sovittamaan yhteen erilaisia näkökulmia ja ratkaisemaan arjen haasteita. Tämä vaatii johdon ja verkostojen tukea. Lisäksi mentorointimalli ja vertaistuki ovat olennainen osa tätä työnosaa, kertoo Maria.

Lopuksi: vahva perusta, yhteinen suunta

Korkea pätevyysaste tuo koulun arkeen vakautta, pedagogista laatua ja mahdollisuuden kehittää toimintaa pitkäjänteisesti. Se ei yksin ratkaise oppimistuloksia, mutta se luo vahvan perustan, jonka päälle voidaan rakentaa laadukasta opetusta ja tukea oppilaiden kasvua.

CASE: Pitkä työkokemus ja rohkea askel kohti varhaiskasvatuksen opettajuutta

Työnantajan tuki, joustavat opintomallit ja oma sitkeys ovat avainasemassa, kun varhaiskasvatuksen ammattilaiset kouluttautuvat opettajiksi. Marja-Leena Rantolan koulutuspolku osoittaa, miten henkilöstön osaamiseen panostaminen tukee koko varhaiskasvatuksen kehittämistä.

Marja-Leena Rantola toimii tällä hetkellä varhaiskasvatuksen opettajana Vantaan kaupungilla Ilvespuiston päiväkodissa sekä Superin pääluottamusedustajana. Hänen uransa varhaiskasvatuksessa alkoi jo vuonna 1999, jolloin hän valmistui lähihoitajaksi. Pitkään ajatus opettajaksi kouluttautumisesta tuntui kaukaiselta.

– Ajattelin silloin, että en ikinä lähtisi opettajaksi kouluttautumaan. Se oli sitä vanhaa aikaa – vanhan varhaiskasvatuslain ja vanhan vasun aikaa, Marja-Leena kuvaa.

Tuohon aikaan lastenhoitajan ja opettajan työnkuviissa ei ollut suuria eroja, eikä kouluttautuminen tuntunut realistiselta vaihtoehdolta. Monimuoto-opintoja ei ollut tarjolla, ja opiskelu olisi edellyttänyt usean vuoden opintovapaata.

Merkittävä muutos tapahtui vuonna 2018 uuden varhaiskasvatuslain myötä. Pedagogiikan rooli vahvistui, ja samaan aikaan Marja-Leena sai työkaverikseen pätevän varhaiskasvatuksen opettajan. Tämä kokemus vaikutti syvästi omaan ammatilliseen ajatteluun.

– Se kolahti ihan kunnolla. Tajusin, että varhaiskasvatus voi olla paljon muutakin kuin arjesta selviytymistä ja perushoitoa, hän kertoo.

Tie opiskelijaksi vaati sitkeyttä ja rohkeutta

Ajatus opiskelusta alkoi kypsyä, erityisesti, kun tieto monimuoto-opinnoista tuli esiin. Ratkaisevaa oli myös esihenkilön kannustus ja tuki.

– Esihenkilöni sanoi, että Leena, susta on tähän. Se rohkaisu merkitsi tosi paljon, Marja-Leena sanoo.

Tie opiskelijaksi ei kuitenkaan ollut suoraviivainen. Soveltuvuuskokeet jännittivät, eikä opiskelupaikka auennut heti.

– Olen ollut aina hirveä jännittäjä. En saanut sanaa suustani niissä kokeissa, hän muistelee.

Kolmannella hakukerralla paikka kuitenkin irtosi. Odotusajan Marja-Leena hyödynsi suorittamalla opintoja avoimessa yliopistossa, mikä helpotti myöhempää opiskelua tutkinto-opiskelijana.

Opinnot Helsingin yliopistossa alkoivat elokuussa 2024, ja valmistuminen ajoittuu loppuvuoteen 2026. Opiskelumalli, jossa edetään ryhmän kanssa samassa tahdissa, on sopinut hyvin hänen elämäntilanteeseensa.

– Olen yksinhuoltaja ja erityislapsen äiti, joten tämä malli sopii minulle tosi hyvin. Ei tule turhaa stressiä siitä, että pitäisi tehdä enemmän kuin pystyy, hän kertoo.

Työnantajan tuki mahdollisti kouluttautumisen

Vantaan kaupungin tuki on ollut ratkaisevassa roolissa opintojen mahdollistamisessa. Avoimen yliopiston opinnot, jotka olivat koulutuksen pääsyaatimuksena, korvattiin kaupungin toimesta.

– Ne opinnot maksoivat noin 400 euroa. Maksoin ensin itse, mutta sain rahat saman tien takaisin. Se oli ihan älyttömän iso asia, Marja-Leena toteaa.

Lisäksi opiskeluun kuuluvat kaksi lähipäivää kuukaudessa ovat palkallisia, eikä ansionmenetyksiä synny.

– Se on oikeasti se ratkaiseva juttu. Ilman tätä tukea en olisi yksinhuoltajana pystynyt lähtemään opiskelemaan, hän sanoo.

Marja-Leena toivoo, että kouluttautumismahdollisuuksia ja niihin liittyvää tukea tuotaisiin Vantaalla entistä näkyvämmiin esiin.

– Miten me saisimme enemmän ihmisiä innostumaan tästä? Tämä koulutus on tosi tärkeää koko varhaiskasvatuksen tulevaisuuden kannalta, Marja-Leena kiteyttää.

Kiinnostaako varhaiskasvatuksen opettajan monimuoto-opinnot?

Varhaiskasvatuksen opettajan monimuotokoulutusten tavoitteena on mahdollistaa opiskelu myös varhaiskasvatustyön ohessa. Koulutukset on suunnattu varhaiskasvatuksessa työskenteleville, ja opintoihin sisältyy paljon päiväkodissa suoritettavia oppimistehtäviä. Monimuoto-opintoihin voi hakea, kun on suorittanut kasvatustieteen perusopinnot 25 op ja työkokemusta on kertynyt vähintään 8 kk. Töiden ohella suoritettavia varhaiskasvatuksen

opettajan monimuoto-opintoja tuetaan palkallisilla vapaapäivillä erillispäätöksen mukaisesti.

Syksyllä 2026 alkavaan, toistaiseksi viimeiseen Helsingin yliopiston suomenkieliseen varhaiskasvatuksen opettajan monimuotokoulutukseen hakuaika on 10.3.-24.3.2026.

HR-kumppanuutta esihenkilöiden ja työyhteisöjen tukena

Osaamisen kehittämispalveluita tiiviissä yhteistyössä kilpailutettujen palveluntuottajien kanssa

Vantaan kaupungin toimialoilla hyödynnetään kaupunkitasoisesti kilpailutettujen palveluntuottajien palveluita monipuolisesti työyhteisöjen, esihenkilötyön ja johtamisen kehittämisessä. Palveluntuottajat toimivat kaupungin strategisina kehittämiskumppaneina ja tukevat Vantaan tavoitteita sekä strategisten kyvykkyyksien ja osaamisen kehittymistä.

Kehittämiskumppaneilta löytyy laaja osaaminen mm. johtamisen ja esihenkilötyön kehittämiseen, muutostilanteiden tukemiseen, verkostoyhteistyön vahvistamiseen ja työyhteisöjen toiminnan parantamiseen. Johtajat ja esihenkilöt voivat käyttää näitä puitesopimuskumppaneita oman tiimensä ja työyhteisöjensä kehittämisessä hyödyntäen esimerkiksi valmennusta, coachingia, konsultointia tai työnohjausta.

Kehittämistyössä korostuu vetoketjuperiaate, jossa työyhteisöjen ja johtamisen kehittäminen etenee rinnakkain. Tavoitteena on vahvistaa toimialojen ja palvelualueiden kykyä kehittää toimintaansa itsenäisesti yksilö-, ryhmä- ja organisaatiotasolla.

Kaupunkitasoisten kehittämispalveluiden hankinta on ollut kuluneen vuoden aikana valmistelussa, ja kilpailutuksen myötä kaupungille on valittu strategiset kumppanit seuraavalle strategiakaudelle. Uudistettu kumppaniverkosto jatkaa edellisten strategiakausien vahvaa kumppanuutta ja varmistaa, että kehittämistyö eri toimialoilla etenee yhtenäisillä palveluilla johdonmukaisesti, laadukkaasti ja kaupungin strategisia tavoitteita tukien.

Linjajohdon tukena toimivat lisäksi osaamisen kehittämisen sisäiset konsultit, jotka tarjoavat suunnitelmallista ja asiantuntevaa tukea kehittämistyöhön. Sisäiset konsultit toimivat tiiviissä yhteistyössä myös ulkoisten kumppaneiden kanssa, ja heillä on tärkeä rooli oikeiden kumppaneiden valinnassa eri toimialojen ja palvelualueiden tarpeisiin. Yhdessä he varmistavat, että kehittämistoimet toteutuvat johdonmukaisesti, strategiaa tukien ja toimialojen erilaiset tilanteet huomioiden.

HR-digivisio ja HR-järjestelmäprojektin käynnistyminen

HR:n pitkän aikaväli tavoite on, että digiratkaisut edistävät työn tuottavuutta ja sujuvaa arkea. Vuoden 2025 aikana konkretisoimme tavoitetta laatimalla yhteistyössä toimialojen kanssa HR-digivision, jonka tarkoitus on määrittää henkilöstöjohtamisen kehittämisen pitkän aikavälin suuntaa digitalisaation näkökulmasta. Visio ohjaa kehitystyötä vuoteen 2030. HR-digivisio kattaa sekä henkilöstöjohtamisen ja HR:n tietojärjestelmien kehittämisen sekä niihin kytkeytyvän toiminnan ja prosessien kehittämisen. Tavoitteiden keskiössä on ajan vapauttaminen automaation ja itsepalvelun avulla kohtaamiseen sekä manuaalisen työn vähentäminen ja toiminnan sujuvoittaminen ja tehostaminen. Samalla pyritään parantamaan henkilöstöjohtamisen palveluiden saatavuutta, läpinäkyvyyttä ja saavutettavuutta koko kaupungin tasolla. HR-digivisio ohjaa aikataulujen puitteissa myös syksyllä käynnistyneen HR-järjestelmäprojektin lyhyen aikavälin valmistelua.

HR-digivision valmistelu käynnistyi alkuvuodesta HR:n työpajatyöskentelyllä, jonka jälkeen kaikki HR-ammattilaiset saivat osallistua visioluonnoksen työstämiseen. Tämän vaiheen jälkeen toimialojen näkemykset koottiin työskentelyyn syyskuussa virtuaalisesti osallistavalla ja vuorovaikutteisella työvälineellä. Samalla HR sai asiakkaita osallistaen myös laajemmin HR-palveluihin liittyvää kehittävää ja kannustavaa palautetta kehittämistyön tueksi. Asiakkaat ja HR-toimijat näkivät tulevaisuuden toiminnalliset tavoitteet ja kehityssuunnan hyvin yhteneväisesti.

HR-digivisio valmistui lokakuussa. Se sisältää keskeisiä kehittämistä ohjaavia periaatteita ja tavoitteita. Keskeisimmiksi periaatteiksi valikoituivat:

- Työntekijöiden ja esihenkilöiden asiakaskokemus ja käytettävyys kehittämisen keskiöön
- Automatisoidut ja saumattomat prosessit
- Inhimillinen HR ja asiantuntijatyön painottuminen
- Luotettavaan dataan pohjaava, eettinen ja ennakoiva johtaminen

Lisäksi HR-digivisio kuvaa tulevaisuuden tavoitetilaa toimialan työntekijän, johdon ja esihenkilöiden sekä HR-työntekijän näkökulmasta vuoteen 2030.

HR:n lyhyen aikavälin tavoite tietojärjestelmien kehittämisessä on ollut valmistautua mahdolliseen hankintalain muutokseen. Tähän tavoitteeseen liittyen käynnistyi elokuussa 2025 HR-järjestelmäprojekti HR:n, tietohallinnon ja hankinnan yhteistyönä. Projektin ensimmäisessä vaiheessa valmistaudutaan tulevaan hankintaan. Projektin käynnistymisen jälkeen hankintalain mahdollisiin muutoksiin valmistautumisen lisäksi nykyisen HR- ja palkkajärjestelmän (S365HR) järjestelmätoimittaja Numera Oy ilmoitti vuoden 2025 aikana myyvänsä liiketoimintansa uudelle toimijalle (Administer-konserni). HR-

järjestelmäprojektin tavoitteena on turvata palkanmaksu muuttuneessa markkinatilanteessa. HR- ja palkkajärjestelmä kilpailutetaan vuoden 2026 aikana. Hankinnan jälkeen projekti siirtyy käyttöönottovaiheeseen ja uuden järjestelmän käyttöönottoa tavoitellaan keväällä 2028.

Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa

Kumppanuustapaamiset tukevat esihenkilöitä HR-asioissa Palkkapalveluiden ja HR-asiakaspalvelun yhteisiä kumppanuustapaamisia järjestetään kaupungin esihenkilöille neljä kertaa vuodessa. Tapaamisissa käsitellään vuosikellon mukaisia ajankohtaisia HR-teemoja ja vahvistetaan esihenkilöiden osaamista operatiivisissa HR-asioissa. Samalla tapaamiset tarjoavat kanavan tuoda esiin arjen havaintoja ja kehitystarpeita toimialoilta HR:n käsiteltäväksi.

Loppuvuonna 2024 kumppanuustapaamisia kehitettiin yhdessä osallistujien kanssa. Marraskuun tapaamisessa esihenkilöt tuottivat pienryhmissä ehdotuksia osallistujapohjan laajentamisesta, ja joulukuussa yksiköt äänestivät niistä sopivimmat ratkaisut. Helmikuusta 2025 lähtien tapaamiset on järjestetty edustuksellisina tilaisuuksina, joihin palveluyksiköt nimeävät omat osallistujansa. Muutos lisäsi hieman osallistujamäärää ja vahvisti tapaamisten roolia esihenkilötyön tukena.

Vuoden 2025 tapaamiset toimivat aktiivisena foorumina ajankohtaisten HR-asioiden käsittelylle ja yhteiselle keskustelulle. Toimialoilta nousseiden havaintojen pohjalta HR edisti useita konkreettisia parannuksia, kuten Jäljellä olevat lomapäivät -raportin täydentämisen lomarahavapailla sekä kriittisten viestien jakelun laajentamisen sähköpostiin intran rinnalle. Tapaamisissa toistunut huoli lomake-estojen pituudesta sai vuoden lopulla myönteisen ratkaisun, kun palkkapalveluissa kehitettiin uusi palkka-ajomalli, joka lyhentää estoa merkittävästi.

Vuoden aikana käsiteltiin muun muassa lomarahojen maksua ja vaihtamista, palvelu- ja työtodistusprosesseja, perhevapaita, eläkkeelle siirtymistä sekä esihenkilöiden tukena käytettävää Pelu-exceliä perusopetuksen tarpeisiin. Lisäksi esihenkilöille avattiin kattavasti HR-tuen rakenteita ja työnjakoa sekä valmisteltiin Hertan palvelussuhdelomakkeiden uudistusta lokakuussa voimaan tulleen tasopalkkamallin myötä.

CASE: Yksi Excel rehtorin apuna – uudistettu Pelu-prosessi keventää arkea

Uudistettu Pelu-prosessi toi Vantaan perusopetukseen kaivattua selkeyttä ja säästää rehtoreiden työaika. Kun opettajien palkkatiedot koottiin ensimmäistä kertaa yhteen Excel-pohjaan, kokonaisuuden hallinta helpottuu ja manuaalinen työ vähenee. Kartanonkosken koulun rehtori Satu Olavan mukaan muutos on selvästi askel parempaan.

Vantaan kaupungin peruskouluissa ja lukioissa opettajien, apulaisrehtoreiden ja rehtoreiden palkat määräytyvät vuosittain laadittavan lukuvuosisuunnitelman perusteella. Näiden tietojen ilmoittaminen palkkapalveluihin tapahtuu Hertta-järjestelmän Pelu-lomakkeella, jossa käsitellään kaikki palkkaan vaikuttavat tiedot ylitunneista lisätehtäviin.

– Peluprosessi on se, mihin syötetään kaikki opettajien palkkatiedot – ylitunnit, TVA-lisät ja kaikki mahdolliset palkkaan kuuluvat asiat. Se on erittäin tarkka prosessi, koska on kysymys henkilöiden palkasta, kuvaa Kartanonkosken koulun rehtori **Satu Olava**.

Manuaalisesta työstä keskitettyyn kokonaisuuteen

Aiempina vuosina rehtorit täyttivät Hertassa Pelu-lomakkeen jokaiselle opettajalle erikseen. Prosessi koettiin raskaaksi ja aikaa vieväksi, sillä tietojen syöttö oli pitkälti manuaalista ja lomakkeiden käsittely hidasta.

– Tekninen puoli on vienyt aikaa rehtoreilta, Satu toteaa.

Yhteisestä tarpeesta tehostaa toimintaa Pelu-prosessia lähdettiin uudistamaan, ja perusopetuksessa uusi toimintamalli otettiin käyttöön syksyllä 2025.

Uudistuksen ytimessä oli palkkapalveluiden laatima Excel-pohja, johon rehtorit kokosivat keskitetysti koko koulunsa opettajien tunti- ja palkkatiedot.

– Rehtorin työaika vaaditaan tässä vähemmän. Meidän ei tarvitse jokaiselle opettajalle tehdä lomaketta alusta loppuun, vaan täytimme palkanlaskentaan vain yhden excelin, Satu kertoo.

Talouden seuranta helpottui

Excel-pohjaan rakennetut kaavat laskivat automaattisesti yhteen tuntimäärät ja euromääräiset korvaukset. Samalla rehtoreiden oli helpompi hahmottaa koulun talouden kokonaisuutta ja seurata esimerkiksi KKS- ja KET-määrärahojen käyttöä.

Rehtoreiden täyttämät Excelit tarkistettiin palkkapalveluissa, minkä jälkeen tiedot siirrettiin Herttaan Pelu-lomakkeiden avulla. Vaikka tavoitteena oli automaattinen tiedonsiirto, jouduttiin tällä kertaa turvautumaan vielä osittain manuaaliseen työhön.

Ensimmäinen kierros toi myös oppeja

Uuden prosessin ensimmäiseen käyttökertaan liittyi jonkin verran haasteita, kuten yksittäisiä tiedonsiirtovirheitä ja Excel-kaavojen korjaustarpeita.

– Kun ihmiset tekevät tiedonsiirtoa excelistä, niin siinä saattaa tulla jonkin verran virheitä, mutta tämä oli ensimmäinen kerta. Uskon, että se tästä paranee, kun kaikki prosessit kehittyvät, Satu arvioi.

Sekä palkkapalveluiden että rehtoreiden näkökulmasta kokonaisuuden tarkistaminen yhdeltä pohjalta oli kuitenkin aiempaa sujuvampaa, ja esimerkiksi kelpoisuuksiin sidotut lisät oli helpompi varmistaa.

Selkeä askel parempaan

Kokonaisuutena uudistettu Pelu-prosessi koettiin onnistuneeksi. Se toi selkeyttä, paransi kokonaisuuden hallintaa ja kevensi erityisesti rehtoreiden työkuormaa.

– On ehdottomasti parempaan päin, Satu tiivistää.

Saatujen kokemusten perusteella Pelu-prosessia ja siihen liittyviä työpajoja kehitetään edelleen käyttäjäystävällisemmiksi. Pitkän aikavälin tavoitteena on lisätä automaatiota ja vähentää manuaalista työtä entisestään, jotta aikaa vapautuu hallinnosta pedagogiseen johtamiseen.

CASE: Yhteistyötä ja verkostoissa työskentelyä - Vantaan uusi HR-partnerimalli

Vantaan kaupungilla on syksyllä 2025 otettu käyttöön uusi HR-toimintamalli, jonka tavoitteena on tiivistää yhteistyötä henkilöstöpalveluiden ja toimialojen välillä. Uudessa HR-toimintamallissa HR-partnerit työskentelevät uudessa roolissa osana Vantaan kaupungin henkilöstöpalveluja toimien toimialojen nimettyinä kumppaneina.

HR-partnereina aloittivat **Sanna Roiha**, **Anu Wiikeri** ja **Mariia Hurjanen**. HR-partnerien vastuualueet jakautuvat seuraavasti: Sanna Roiha toimii kasvatuksen ja oppimisen toimialan HR-partnerina, Anu Wiikeri kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

-toimialan HR-partnerina sekä Mariia Hurjanen työllisyyden ja kotoutumisen sekä elinvoimapaalveluiden HR-partnerina. Lisäksi keväällä 2026 aloittaa neljäs HR-partneri **Hanna Larne**, joka toimii kaupunkiympäristön HR-partnerina.

– Tavoitteenamme on toimia siltana HR:n ja toimialojen välillä. Olemme mukana kehittämässä HR-käytäntöjä, tukemassa esihenkilötyötä ja henkilöstön hyvinvointia sekä varmistamassa osaltamme kaupungin strategisten linjausten toteutumista, Anu kuvaa HR-partnereiden tehtävää.

HR-partnerimallia rakennetaan yhdessä

HR-partnerin rooli Vantaalla on uusi ja tuoretta toimintamallia rakennetaan yhdessä henkilöstöpalveluiden ja toimialojen kanssa tarpeita ja toiveita kuuntelemalla. Malli perustuu kumppanuuteen, verkostoimaiseen työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kumppanuuden ja verkostomaisen työskentelyn tavoitteena on varmistaa, että HR-palvelut ja -prosessit tukevat toimialojen johtamista, esihenkilötyötä ja strategisten tavoitteiden saavuttamista parhaalla mahdollisella tavalla. HR-partnerit osallistuvat toimialojen johtoryhmiin ja eri foorumeihin, mikä mahdollistaa ajantasaisen tiedonkulun toimialojen ja henkilöstöpalveluiden välillä.

– Haluamme tuoda esiin toimialojen ja palvelualueiden erilaiset tarpeet ja erityispiirteet ja auttaa kehittämään HR:n palveluita niiden pohjalta, Mariia kertoo.

HR:n tavoitteena on kehittää asiakas- ja käyttäjälähtöisyyttä sekä palveluiden, prosessien että järjestelmien osalta, siksi on erityisen tärkeää saada käyttäjien eli toimialojen äännet kuuluviin kehittämistyössä. Tavoitteena on, että palvelut ja -prosessit ovat johdonmukaisia, automatisoituja ja toimivia. Niillä mahdollistetaan se, että jokainen voi keskittyä työskentelyssään olennaiseen.

– HR:llä on tärkeä rooli toimivan arjen mahdollistajana. Kun HR:n palvelut ovat sujuvia ja prosessit toimivat, esihenkilöt voivat keskittyä ydintehtäviinsä: ihmisten johtamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Tämä vaikuttaa myös henkilöstön tyytyväisyyteen ja hyvinvointiin, Sanna toteaa.

Henkilöstöpalveluiden sisällä toimivat toimialoille nimetyt kumppanuusverkostot, jotka muodostuvat HR:n asiantuntijoista. Säännöllisesti tapaavissa kumppanuusverkostoissa tieto kulkee toimialoilta HR-partnereiden kautta ja mukana olevat HR:n asiantuntijat vievät tietoa taas eteenpäin omassa yksikössään. Näin HR:ssä pysytään ajantasalla toimialojen tarpeista, ja samalla on jo valmis areena ja paikka yhteiskehittämiselle HR:n sisällä.

HR-partnerit aktiivisesti mukana kehitystyössä

Osana rooliaan HR-partnerit osallistuvat aktiivisesti kehittämistyöhön niin toimialalla kuin henkilöstöpalveluissakin. Yhtenä tavoitteena on pidemmän aikavälin strategisen henkilöstösuunnitteluprosessin kehittäminen. Vantaalla on tunnustettu tarve uudistaa ja sujuvoittaa nykyistä henkilöstösuunnitteluprosessia.

Henkilöstösuunnitteluun liittyy olennaisesti myös tiedolla johtaminen, jota halutaan vahvistaa. Tavoitteena on tuottaa kattavammin HR-tietoa toimialoille päätöksenteon tueksi. Henkilöstöpalveluissa on laadittu yhteinen HR-Digivisio 2030, joka ohjaa tiedolla johtamisen kehittämistä, järjestelmien uudistamista sekä toiminnan kokonaisvaltaista sujuvoittamista.

– Tällä hetkellä odotamme uuden PowerBI-järjestelmän käyttöönottoa, jonka avulla saamme paremmin hyödynnettäväksi HR-tietoa suunnittelun ja päätöksenteon tueksi toimialoille, Sanna sanoo.

HR viestii ja vuorovaikuttaa

– Henkilöstöpalveluissa haluamme vuorovaikuttaa ja viestiä aktiivisesti koko henkilöstölle, henkilöstöjohtaja **Tiina Harju-Kukkula** toteaa.

HR-viestintää kehitetään asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on, että hr-ammattilaiset ovat läsnä arjessa ja ennakoiva HR-viestintä tukee työn tekemisen sujuvuutta.

HR-partnerit ovat aktiivisesti mukana myös tässä kehittämistyössä.

– Toiveissa olisi lisätä HR:n ja esihenkilöiden säännöllisiä kohtaamisia tietoiskujen ja yhteisten keskustelufoorumien muodossa. Tämä kokonaisuus on vielä suunnittelun alla, Anu pohtii.

Toimialojen odotukset HR-partnerityölle

Toimialat toivovat HR:n olevan helposti lähestyttävä ja aktiivinen yhteistyökumppani, joka osallistuu kehittämiseen, tukee muutostilanteissa ja edistää strategian läpivientiä. HR-partnereilta toivotaan konkreettista tukea arjen esihenkilötyöhön, HR-käytäntöjen toimivuuden varmistamista, ja toimialojen erityispiirteiden huomioimista HR-kehittämisessä.

– Olisikin hyvä, että HR-partneri tuntisi toimialan kuin omat taskunsa, pohtii Mariia.

Toimialojen monipuolisuus innostaa HR-partnereita

HR-partnerit toimivat eri toimialoilla, ja jokaisella on oma näkökulmansa työn merkityksellisyyteen.

Anu, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi -toimialan HR-partneri, kuvaa toimialaa laajaksi ja vaikuttavaksi:

– Toimialan palvelut tuovat kuntalaisten arkeen elämyksiä ja mielekkyyttä, tukevat fyysistä ja henkistä hyvinvointia ja tarjoavat mahdollisuuksia oppimiseen. Olen todella innostunut toimialastamme; se vaikuttaa kaikkien vantaalaisten elämään, ja on hienoa olla mukana rakentamassa tätä palvelutarjontaa.

Työllisyyden ja kotoutumisen sekä elinvoimapalveluiden HR-partneri Mariia nostaa esiin meneillään olevat muutokset ja kehittämismahdollisuudet: TE-palvelujen siirtyminen kunnille vuoden 2025 alusta ja tulevat lakimuutokset tuovat paljon uutta. HR-partnerin rooli on tukea muutosta. Onnistuneella työllisyyden ja kotoutumisen työllä on merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia. Elinvoimapalveluissa Mariiaa innostaa erityisesti toimialarajat ylittävä tekeminen. Vantaan strategiassa korostuva systeemisyys näkyy konkreettisesti. On ollut hienoa päästä mukaan rohkeaan ja kokeilevaan kehittämiseen sekä tutustua palvelualueiden huikeaan osaamiseen.

Sanna, kasvatuksen ja oppimisen toimialan HR-partneri, kokee työn erityisen merkitykselliseksi:

– Kasvatuksen ja oppimisen toimiala kattaa koko lasten ja nuorten oppimisen polun. On etuoikeus olla mukana rakentamassa tätä kokonaisuutta. HR-partnerina haluan kuunnella toimialan tarpeita ja luoda edellytyksiä sujuvalle arjelle – sitä kautta rakennamme kestäväää tulevaisuutta lapsille, nuorille ja henkilöstölle.

Lämmin vastaanotto Vantaalla

HR-partnerit kokevat, että heidän on otettu lämpimästi vastaan ja he kuvaavat Vantaan kaupungin organisaatiota avoimeksi ja helposti lähestyttäväksi.

– On ollut ilo aloittaa työt Vantaan Kaupungilla, olemme kokeneet olevamme tervetulleita ja työt ovat lähteneet mutkattomasti käyntiin, HR-partnerit sanovat. Kaupungin palveluiden laajuus ja monipuolisuus tekevät työstä vaihtelevaa ja merkityksellistä.

– On innostavaa työskennellä organisaatiossa, jonka toiminta vaikuttaa suoraan vantaalaisten arkeen, hyvinvointiin ja elämään yleensä, HR-partnerit summaavat.

Hyvinvoiva henkilöstö, turvallinen työpaikka

Sairauspoissaolot ja työterveysyhteistyö

Työterveyshuollon yhteistyötä toteutettiin vuoden aikana tiiviisti Terveystalon ja Lääkärikeskus Aavan kanssa. Myös Keva osallistui aktiivisesti yhteistyöhön ja toi arvokkaita näkemyksiä työkyvyn tukemiseen.

Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu suunnitelmallisesti. Toimintamalleja on täsmennetty ja kehitetty muun muassa Kevan ja työterveyshuollon palveluntuottajien esiin nostamien havaintojen pohjalta. Näiden toimenpiteiden ansiosta työterveyshuollon ennaltaehkäisevä toiminta on entistä tavoitteellisempaa ja vaikuttavampaa.

Sairauspoissaoloprosentti oli vuonna 2025 kaupunkitasoisesti 5,98, kun se vuonna 2024 oli 6,02 (Lähde: Hertta). Sairauspoissaoloprosenttiyksiköt toimialoittain olivat seuraavat: koje 4,58 (vuonna 2024: 4,38), kaku 5,04 (vuonna 2024: 4,36), kato 4,31 (vuonna 2024: 4,37) ja kaso 6,53 (vuonna 2024: 6,64). Prosenttien valossa näyttää siltä, että sairauspoissaolot ovat hieman laskeneet kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, mutta nousseet kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla sekä konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla.

Vuoden 2025 sairauspoissaolotilastojen perusteella sekä mielenterveysperusteiset että tuki- ja liikuntaelinsairauksien aiheuttamat poissaolot ovat vähentyneet edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan esihenkilön luvalla myönnettyjen poissaolojen osuus on kasvanut. Kasvu on kuitenkin keskittynyt lyhyisiin 1–3 päivää kestäviin poissaoloihin.

Mielenterveysperusteiset poissaolot laskivat merkittävästi. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 18,71 %, kun vuonna 2025 se oli 13,96 %. Tämä kertoo siitä, että kuormituksen hallintaan, varhaiseen tukeen ja työhyvinvointiin kohdistetut toimet ovat tuottaneet tulosta.

Myös tuki- ja liikuntaelinsairauksien (TULE) poissaolot vähenivät. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 14,69 %, kun se vuonna 2025 oli 12,86 %. TULE-poissaolojen lasku on maltillinen, mutta suunta on positiivinen. Ennaltaehkäisevät toimet, kuten ergonomiohjaus ja varhainen fysioterapiayhteys, tukevat kehitystä.

Esihenkilön luvalla myönnettyjen poissaolojen osuus kasvoi. Vuonna 2024 niiden osuus kaikista sairauspoissaoloista oli 42,09 %, kun vuonna 2025 se oli 47,42 %. Kasvu voi heijastaa joustavampaa käytäntöä ja varhaisen palautumisen tukemista. Muutoksen vaikutuksia seurataan tarkemmin, jotta poissaolokäytännöt tukevat työkyvyn ylläpitoa parhaalla mahdollisella tavalla.

Esihenkilöt ovat tarttuneet aktiivisesti työkykyhaasteisiin, työkykykeskustelujen ajankohtia on merkitty Herttaan vuoden 2025 aikana yhteensä 2 641 kappaletta. Määrä on kuitenkin vähentynyt aiemmasta vuodesta, vuonna 2024 keskusteluja kirjattiin yhteensä 2 945 kappaletta. Eniten keskusteluja käytiin kirjaamisen perusteella luonnollisesti suurimmilla palvelualueilla eli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueilla kasvatuksen ja oppimisen toimialoilla.

Työterveyden kustannukset vuonna 2025 olivat noin 3,1 miljoonaa euroa.

Työsuojelu- ja työkykyasiantuntijan tehtävät eriytettiin

Vantaan kaupungilla eriytettiin elokuun alusta työsuojeluasiantuntijan ja työkykyasiantuntijan roolit selkeiksi, omiksi asiantuntijatehtävikseen. Muutoksen tavoitteena oli vahvistaa työkyvyn tuen ja työturvallisuuden asiantuntijuutta sekä tarjota esihenkilöille entistä selkeämpi tukiverkosto. Työsuojeluasiantuntija keskittyy työturvallisuusjohtamiseen, työsuojelupäällikön tehtäviin ja yhteistyöhön työsuojelutoimijoiden kanssa.

Työkykyasiantuntija vastaa työkykyjohtamisen tuesta, työkykyprosesseista, työkykyneuvotteluista sekä työkykyasioiden seurannasta ja raportoinnista. Roolien eriyttäminen selkeyttää vastuita, vahvistaa asiantuntijuutta ja parantaa yhteistyötä esihenkilöiden, työterveyshuollon ja työsuojeluorganisaation välillä.

Työturvallisuusilmoitukset ja työtapaturmat

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä kasvoi vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna. Vuoden aikana Tutkaan kirjattiin yhteensä 6 416 turvallisuusilmoitusta, kun vuonna 2024 ilmoituksia tehtiin 5 110. Ilmoitusmäärän lisääntyminen selittyy osin ilmoittamiskulttuurin vahvistumisella, sekä sillä, että järjestelmää hyödynnetään aiempaa aktiivisemmin myös kehittämishavaintojen ja ennaltaehkäisevien riskien tunnistamisessa.

Kaikista ilmoituksista suurin osa koski uhka- ja väkivaltatilanteita, joita kirjattiin 4 199 kappaletta (65 % kaikista ilmoituksista). Uhka- ja väkivaltailmoitusten määrä kasvoi 27,9 % edellisvuoteen verrattuna. Ilmoituksia tehtiin erityisesti ammattiryhmissä, joissa kohdataan päivittäin asiakkaita, oppilaita tai muita

ulkopuolisia henkilöitä ja joissa väkivaltatilanteiden hallinta on keskeinen työturvallisuuskysymys. Suurimmat ilmoitusmäärät kohdistuivat opetuksen, varhaiskasvatuksen sekä ohjaus- ja avustajatehtävien henkilöstöön, mikä heijastaa näiden tehtävien luonnetta ja altistumista haastaville vuorovaikutustilanteille.

Työtapaturmia koskevien ilmoitusten määrä Tutkassa oli 956, mikä on 5,3 % vähemmän kuin vuonna 2024. Läheistä piti -tilanteiden määrä kasvoi 30,7 % (196 ilmoitusta), mikä viittaa siihen, että vaaratilanteita tunnistetaan ja raportoidaan aiempaa herkemmin ennen varsinaisen tapaturman sattumista. Myös muut havainnot ja kehitysehdotukset lisääntyivät merkittävästi (+45,5 %), mikä tukee käsitystä ennaltaehkäisevän turvallisuustyön vahvistumisesta.

Ammattitautiepäilyjä koskevien ilmoitusten määrä kasvoi selvästi (365 ilmoitusta, +96 %). Kasvu selittyy osin ilmoituskynnyksen madaltumisella sekä sillä, että sisäilmaan liittyvät ilmoitukset ovat nousseet aiempaa vahvemmin esiin. Työolojen haittojen ja vaarojen arviointi on aiempaa tiiviimmin integroitu osaksi työturvallisuusjärjestelmää. Erityisesti psykososiaalisen kuormituksen tunnistamista ja arviointia on painotettu esihenkilötyössä.

Vakuutusyhtiöön toimitettiin vuonna 2025 yhteensä 722 turvallisuusilmoitusta. Näistä 620 ilmoitusta (86 %) koski työtapaturmia, 79 ilmoitusta (11 %) uhka- ja väkivaltatilanteita ja 23 ilmoitusta (3 %) ammattitautiepäilyjä.

Veritapaturmien määrä laski edellisvuodesta (2024: 9 kpl, 2025: 7 kpl), mikä on myönteinen kehityssuunta biologisiin riskitekijöihin liittyvän työturvallisuuden näkökulmasta. Epäasiallista kohtelua koskevien ilmoitusten määrä kasvoi maltillisesti (2024: 69, 2025: 80). Vuonna 2024 käyttöön otettu Eki-prosessi on vakiintunut osaksi työturvallisuusjärjestelmää, mikä osaltaan kuvastaa ilmoituskanavan saavutettavuutta ja henkilöstön lisääntyneitä tietoisuutta asiasta.

Fyysistä rajoittamista koskevien ilmoitusten määrä kasvoi merkittävästi edellisvuoteen verrattuna (2024: 605, 2025: 1 292). Ilmoitukset kohdistuivat erityisesti ammattiryhmiin, joissa työskennellään lasten ja nuorten tai muiden erityistä tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa. Kehitys korostaa tarvetta systemaattiselle ennaltaehkäisevälle työlle, osaamisen vahvistamiselle sekä selkeille ja yhtenäisille toimintamalleille.

Vuonna 2025 työsuojelun painopisteinä olivat uhka- ja väkivaltatilanteiden hallinta, turvallisuusilmoittamisen kehittäminen sekä riskien ennakoiva tunnistaminen. Turvallisuusilmoitusten määrän kasvu tulkitaan ensisijaisesti

merkiksi avoimemmasta turvallisuuskulttuurista ja siitä, että henkilöstö kokee ilmoittamisen hyödylliseksi osaksi arjen työturvallisuustyötä.

Työsuojelun yhteistoiminta

Työsuojeluvaalit toimikaudelle 2026–2029 järjestettiin syksyllä 2025. Äänestysaktiivisuus vaalialueilla oli 22–30 %. Kaikille vaalialueille valittiin varsinainen työsuojeluvaltuutettu sekä varavaltuutetut, ja työsuojelun henkilöstöedustus kattaa koko kaupunkiorganisaation. Uusi toimikausi käynnistyy vuoden 2026 alussa.

SatsOnline- ja BreakPro -palvelut tukevat hyvinvointia niin työpäivän aikana kuin vapaalla

Henkilöstön käytössä on ollut jo useamman vuoden ajan kuntokeskus Elixian SatsOnline-palvelu, mikä mahdollistaa ohjatun onlineharjoittelun myös kotiloissa erilaisten tallenteiden avulla. Lisäksi SatsOnline tarjoaa lyhyitä taukoliikuntavideoita työpäiviin pidempien harjoitusten lisäksi. Palvelu sisältää sekä lyhyitä videoita että pidempiä harjoituksia myös eri kielisinä. SatsOnlinen käyttö kasvoi vuodesta 2025 21 % ja eri käyttäjiä oli yhteensä 1 449 henkilöä. Suosituimmat harjoitteet olivat Yin joga, easy joga ja vinyasa flow. Runsaasti käyttökertoja saivat myös lempeät harjoitteet Wake me up mood booster ja Start moving. Jatkossakin Vantaan kaupungin työntekijöille on mahdollista harjoitella eri yhteistyökuntosaleilla alennuskoodien kautta sekä kuntosali- että ryhmäliikunnan parissa muun muassa Elixiasa.

BreakPro-taukoliikuntasovellus toimii automaattisena asennuksena koko henkilöstön työkoneilla. BreakPro koostuu erilaisista lyhyistä harjoitteista, jotka soveltuvat erityisesti taukoliikuntaan työpäivän aikana. Yksi harjoitus on muutaman minuutin mittainen taukoliikuntavideo, joita löytyy sovelluksesta runsaasti erilaisia. BreakPron käyttäjiä on ollut vuoden aikana 790.

CASE: Työhyvinvoinnin vuosikello tukemaan tiedolla johtamista perusopetuksessa

Perusopetuksen palvelualueella kehitetään työhyvinvoinnin johtamista työhyvinvoinnin vuosikellon avulla. Tavoitteena on koota hajallaan oleva tieto yhteen, vahvistaa tiedolla johtamista ja varmistaa yhdenvertainen työhyvinvoinnin johtaminen kaikissa yksiköissä.

Perusopetuksen palvelualueella työhyvinvoinnin johtamista on lähdetty kehittämään työhyvinvoinnin vuosikellon avulla. Kehittämistyön taustalla oli selkeä tunnistettu tarve.

– Työhyvinvoinnin vuosikello puuttui kokonaan, vaikka vuosikellomainen työskentely on meille monesta muusta asiasta tuttua, kertoo aluepäällikkö **Johanna Honkanen**.

Vastaavia vuosikelloja on hyödynnetty jo pitkään esimerkiksi koulujen turvallisuustyössä, mutta työhyvinvoinnin osalta yhtenäinen rakenne ja aikataulutettu tarkastelutapa ovat puuttuneet.

Hajanaisesta tiedosta kokonaiskuvaan

Ennen vuosikellon kehittämistä työhyvinvointiin liittyvää tietoa tarkasteltiin erillisinä osina ja satunnaisesti.

– Eri tietojen äärelle pysähtyminen on aiemmin ollut pirstaleista, koska tietoja ei ole saatu käsiteltyä kokonaisvaltaisesti, Johanna kuvaa.

Tieto on tullut eri lähteistä eri aikaan, mikä on vaikeuttanut kokonaiskuvan muodostamista ja tiedon systemaattista hyödyntämistä johtamisessa. Työhyvinvoinnin vuosikello kokoaa tiedot yhteen ja rytmittää niiden käsittelyn osaksi säännöllistä johtamistyötä.

Yhdenvertaista ja linjakasta työhyvinvoinnin johtamista

Vuosikellon keskeinen tavoite on linjata työhyvinvoinnin johtamista ja varmistaa yhdenvertaiset toimintamallit kaikissa yksiköissä.

– Vuosikello linjaa johtamista ja takaa yhdenvertaisen työhyvinvoinnin johtamisen jokaisessa yksikössä, Johanna toteaa.

Yhdenmukaiset käytännöt tukevat esihenkilötyötä ja vahvistavat henkilöstön kokemusta oikeudenmukaisesta ja ennakoivasta johtamisesta. Samalla työhyvinvointiin panostaminen nähdään myös merkittävänä pitovoimatekijänä.

Tiedolla johtaminen osaksi arjen esihenkilötyötä

Työhyvinvoinnin vuosikello tukee esihenkilöiden arkea ennen kaikkea tiedolla johtamisen näkökulmasta. Honkanen tiivistää lähtökohdan:

– Jotta voi tiedolla johtaa, on oltava tietoa.

Vuosikelloon on sovittu säännölliset palaverit ja ajankohdat, jolloin työhyvinvointitietoa tarkastellaan yhdessä ja toimenpiteitä suunnitellaan tietoon perustuen. Vuosikello tuo näkyväksi myös koulujen välisiä eroja ja alueellisia kuormitustekijöitä, mikä auttaa kohdentamaan toimenpiteitä tarkoituksenmukaisesti.

Yhteiskehittäminen vahvasti sitoutumista

Vuosikellon suunnittelu on toteutettu työpajamuotoisesti yhteistyössä Aarni Työkyvyn asiantuntijoiden kanssa.

– Työpajat on suunniteltu tarkoin, jolloin ne ovat palvelleet aidosti ja olleet hedelmällisiä, Johanna kertoo.

Kehittämistyöhön on osallistunut neljä rehtoria, jotka ovat päässeet mukaan jo suunnitteluvaiheessa.

– On merkittävä onnistuminen, että rehtorit ovat olleet mukana jo tässä vaiheessa ja vievät asiaa jatkossa eteenpäin omissa yhteisöissään. Työpajojen tuotokset on käsitelty johtoryhmässä, ja kehittämistyö on pidetty johdon tiedossa koko prosessin ajan.

Kehittämistyön haasteet ja opit

Kehittämiseen on liittynyt myös haasteita. Power BI -alustan valmistumisen viivästyminen on vaikuttanut aikatauluihin ja hidastanut etenemistä. Lisäksi on tunnistettu tarve kytkeä työhyvinvoinnin vuosikello osaksi jo olemassa olevia rakenteita.

– On tärkeää sitoa nyt valmistuva vuosikello jo olemassa oleviin rakenteisiin ja muihin vuosikelloihin, Johanna painottaa.

Työhyvinvoinnin vuosikelloon kootaan keskeisiä henkilöstö- ja hyvinvointitietoja, kuten poissaolotiedot eri luokitteluineen, sekä henkilöstökyselyjen tulokset ja työturvallisuusjärjestelmä Tutkasta saatavat tiedot. Nykytilannetta Johanna kuvaa seuraavasti:

– Nykyinen tieto on todella sirpaleista ja sitä on hyödynnetty valitettavan satunnaisesti.

Kohti käyttöönottoa ja yhteisiä toimintamalleja

Varsinainen laajempi käyttöönotto on vielä edessä, ja työhyvinvoinnin vuosikello otetaan käyttöön 1.8.2026 kevään 2026 aikana toteutettavan jalkautuksen jälkeen. Jo suunnitteluvaiheessa on tunnistettu keskeisiä oppeja.

– Työnantajan näkökulmasta on olennaista, että käytössä on laadukas ja ajantasainen tietoa, Johanna toteaa.

Yhteiset johtamisen mallit tukevat yhdenvertaisuutta yksiköiden välillä ja auttavat huomioimaan sekä yksilöiden ja työyhteisöjen hyvinvoinnin että toiminnan taloudelliset vaikutukset.

Katse tulevaan

Työhyvinvoinnin vuosikellon kehittäminen nähdään jatkuvana prosessina.

– Vasta ensimmäisen käyttövuoden jälkeen nähdään, miten vuosikello on otettu käyttöön ja mihin suuntaan sitä on tarpeen kehittää, Johanna arvioi.

Työhyvinvoinnin vuosikello on kaupunkitasoinen esihenkilöiden työväline, joka muokataan jokaiselle toimialalle erityispiirteet huomioiden. Vuosikello luo kuitenkin jo nyt vahvan perustan suunnitelmalliselle, tiedolla johdetulle ja yhdenvertaiselle työhyvinvoinnin johtamiselle.

CASE: Työterveys kumppanina työkykyjohtamisessa – näin yhteistyö Vantaan kanssa toimii

Vantaan kaupungin ja Terveystalon yhteistyö perustuu luottamukseen, avoimeen vuoropuheluun ja yhteiseen tavoitteeseen tukea henkilöstön työkykyä ennakoivasti. Nimetty työterveystiimi toimii esihenkilöiden ja HR:n rinnalla arjen kumppanina, jonka rooli ulottuu yksittäisistä vastaanotoista koko organisaation työkykyjohtamisen tukemiseen.

Työterveyden rooli Vantaan kaupungilla rakentuu aidon kumppanuuden varaan. Terveystalon tarkoituksena ei ole toimia irrallisena palveluntuottajana, vaan osana yhteistä tekemistä.

– Toivoisin, että koko meidän työterveytemme tiimi olisi teille aito kumppani – että me olisimme yksi rintama niissä asioissa, jotka ovat teille tärkeitä, sanoo työterveyshoitaja **Terhi Salminen** Terveystalosta.

Yhteistyössä korostuu yhteinen vastuu: työkykyyn liittyviä tilanteita ratkotaan yhdessä ja käytännönläheisesti. Yhteistyön onnistumisen taustalla on luottamus ja psykologinen turvallisuus.

– Me voimme puhua suoraan. Jos minulla herää huoli jostain tilanteesta, voin sanoa sen.

Tämä erottaa kumppanuuden pelkästä palvelusuhteesta.

– Tässä ei olla vain kohteliaita kumppaneita, vaan oikeasti samalla puolella.

Selkeät roolit ja nimetyt tiimit

Jokaiselle Vantaan toimialalle on nimetty oma työterveystiimi, johon kuuluu työterveyshoitaja, työterveyslääkäri, työpsykologi ja työfysioterapeutti. Vaikka vastuuhenkilöt on nimetty, taustalla toimii laajempi asiantuntijaverkosto.

– Teille se näyttäytyy usein yhtenä nimenä, mutta todellisuudessa taustalla on paljon enemmän osaamista ja resursseja.

Työterveyshoitajat toimivat usein ensisijaisena kontaktipisteenä erityisesti työkykyjohtamiseen liittyvissä asioissa ja koordinoivat kokonaisuutta.

– Työkyvyn tuen prosessit lähtevät liikkeelle melko tasaisesti sekä meidän että esihenkilön kautta. Myös työntekijät pyytävät itse usein neuvotteluiden järjestämistä.

Ennakoivuus on avain työkykyyn

Työkykyjohtamisessa katse on vahvasti eteenpäin. Pelkkä sairauspoissaolojen seuraaminen ei riitä.

– Jos katsotaan poissaoloja peräpeilistä, ollaan jo myöhässä. Silloin jotain on mennyt pieleen puolin ja toisin.

Varhaisen tuen toimet käynnistyvät heti, kun huoli herää – ja vastuu on aina esihenkilöllä.

– Varhainen tuki ei ole asia, jonka voi ulkoistaa työterveyteen. Se lähtee ihan siitä, että esihenkilö kysyy: miten sä voit?

Yhteiset foorumit ja matala kynnyksen yhteydenpitoon

Yhteistyötä tehdään monilla tasoilla: virallisissa verkostotapaamisissa, toimialapalavereissa ja epävirallisissa keskusteluissa. Koko vuoden tapaamisrakenne suunnitellaan etukäteen.

– Meillä on viralliset kokouskäytännöt, mutta niiden lisäksi se kynnyksetön yhteydenpito on tosi tärkeää.

Tietoa jaetaan myös ilmiötasolla: mitä työyhteisöissä nähdään ja mihin olisi hyvä tarttua ajoissa.

– Asiakkuus voi kysyä meiltä: mitä ilmiöitä te olette kentällä huomanneet? Ja siihen me pystymme vastaamaan.

Työpaikkaselvitykset nähdään Vantaalla muunakin kuin lakisääteisenä velvoitteena.

– Me haluamme, että se selvitys ei ole vain paperi, vaan, että siitä on teille oikeasti hyötyä. Prosessit rakennetaan yhdessä, ja toimenpiteet käsitellään niin, että ne tukevat aidosti työyhteisöjen arkea.

Palkkaus ja palkitseminen

Työntekijöiden sekä viranhaltijoiden palkka Vantaalla muodostuu tehtäväkohtaisesta palkasta eli joko tasopalkasta tai työn vaativuuden arviointiin perustuvasta palkasta, palvelusaikaan sidotusta lisästä (esim. työkokemuslisä/vuosisidonnainen lisä) sekä harkinnanvaraisesta henkilökohtaisesta lisästä työtulosten perusteella. Edellä mainittujen palkanosien lisäksi niin yksilöitä kuin yhteisöjäkin palkitaan tavoitteiden mukaisista erinomaisista työsuorituksista erikoispakkiolla. Vantaalla on käytössä monipuolisia palkitsemisen eri tapoja ja palkitsemisjärjestelmä rakentuu aineellisesta sekä aineettomasta palkitsemisesta. Esimerkiksi henkilökohtainen lisä, erikoispalkkiot, pitkän yhdenjaksoisen palvelusajan muistaminen sekä aineeton palkitseminen, kuten kiittäminen, ovat palkitsemisen eri muotoja.

Palkkausjärjestelmä vaihtui vuonna 2025

Kuntatyönantajat KT ja henkilöstöjärjestöt sopivat uuden tasopalkkajärjestelmän käyttöönotosta KVTES ja OVTES-osio G:n sopimusaloilla. Paikallista käyttöönottoa 1.10.2025 edelsi kuukausien yhteistoimintaneuvottelut paikallisten henkilöstöjärjestöjen kanssa. Urakka oli mittava, mutta kaikki sujui hyvin ja järjestelmä saatiin määräajassa otettua käyttöön. Tämän mahdollisesti palvelualuejohdon syventymisen valmisteluun sekä henkilöstöjärjestöjen paneutumisen uuteen ja lähes viikoittaiset palaverit yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Uuden palkkausjärjestelmä kustannukset neuvoteltiin vuoden 2025 paikallisista järjestelyeristä ja palkkojen yhteensovittaminen jatkuu edelleen vuoden 2026 järjestelyerien yhteydessä.

Kokonaishenkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta

Vuonna 2025 kokonaishenkilöstökulut olivat yhteensä 458,4 miljoonaa euroa, joka on 8,4 prosenttia (35,5 miljoonaa euroa) enemmän kuin edellisvuonna. Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu ja kunta-alan sopimusratkaisuissa 2022–2025 ja 2025–2028 sovitut, huomattavat palkankorotukset sekä sopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskausilla. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat esimerkiksi tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajien palkkoihin kohdistui palkantarkistuksia. Tasopakkamalliin siirtyminen kasvatti palkkamenoja KVTES:n

ja OVTES:n osio-G:n osalta erityisesti varhaiskasvatukseen, vapaa-ajan ja työllisyyspalvelujen ammattiryhmissä.

Henkilöstömäärässä tapahtui kasvua edellisvuoteen nähden. Kasvua selittää olennaisesti TE-uudistus, jonka myötä työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtioilta kunnille vuoden 2025 alussa. Uudistuksen yhteydessä Vantaan kaupungin henkilöstömäärä kasvoi noin 200 henkilöllä.

Naisten euro nousi 93 senttiin

Vakituisen, täyttä työaikaa tekevän naisen euro on noussut edellisvuodesta ja on nyt 93 senttiä miehen eurosta, kun vertaillaan kaikkien Vantaan kaupungin palveluksessa olevien vakituisten, täyttä työaikaa tekevien työntekijöiden tai viranhaltijoiden palkkaperusteiden pohjalta.

Ammattialojen sukupuolijako toteutuu Vantaan kaupungilla samansuuntaisesti kuin suomalaisessa työelämässä yleisesti. Naisia työskentelee Vantaalla paljon esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, ja miehet puolestaan ovat selvä enemmistö tietyissä teknisen alan tehtävissä. Vaikka naisten palkkaero miehiin on viime vuosien aikana tasoittunut, vaikuttaa keskimääräiseen palkkaeroon yhä naisten ja miesten erilaiset ammatit, joissa he toimivat kaupungilla. Verrattaessa vakituista täyttä työaikaa tekevien naisten euroa miehen euroon sopimusaloittain ja saman ammattiryhmien sisällä, on tilanne jo tasaisempi.

Miehiä on edelleen henkilöstöstä suhteellista osuuttaan enemmän esihenkilöinä ja johtajina edellisvuosien tapaan. Kaikista esihenkilöistä miehiä on 30 prosenttia, kun miehiä koko henkilöstöstä on 21 prosenttia.

Palkkojen tarkastelu virka- ja työehtosopimuksittain

Teknisten sopimuksen piirissä vuonna 2025 naisen euro on 112 senttiä. Naiset ovat tällä sopimuslalla suhteellisesti enemmän edustettuna vaativissa asiantuntijatehtävissä, kun taas miehet työskentelevät erilaisilla koulutustaustoilla laajemmin eri tehtävissä.

Yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piirissä työskentelevillä naisen euro on noussut kahden edellisvuoden 89 sentistä, ja on vuonna 2025 94 senttiä. Sopimusaloista kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen sisällä on myös suurin ammattien ja koulutusasteiden kirjo sopimusalan sisällä. Tämän takia tarkasteltaessa naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ammattiryhmittäin eräissä suurissa ammattinimikkeissä nähdään sama tilanne kuin muissakin ammattiryhmissä, eli erot tasoittuvat ja ovat pieniä saman ammattiryhmän sisällä. Esimerkiksi täyden työajan keskiansioita vertailtaessa lastenhoitajilla tai

kartoittajana työskentelevillä naisen eurossa ja miehen eurossa ei ole isohkoja eroja. Lastenhoitajien kohdalla naisen euro oli edellisvuoden tapaan 102 senttiä ja kartoittajien kohdalla naisen euro oli hieman laskenut edellisvuodesta sen ollessa nyt 97 senttiä (vuonna 2024 99 senttiä).

Luokanopettajilla ja erityisopettajilla naisen ja miehen euroissa vaihtelua edellisvuoteen nähden

OVTES:n piirissä olevien, korkeakoulutusta vaativien tehtävien osalta tilanne on seuraava: luokanopettajien kohdalla naisen euro on 103 senttiä ja erityisopettajilla puolestaan naisen euro on 104 senttiä. Eroa on hieman viime vuoden tilanteeseen, jossa sekä luokanopettajilla että erityisopettajilla naisen ja miehen euro oli samansuuruinen. Päiväkodinjohtajilla naisen euro on 103 senttiä eli sama kuin edellisenä vuonna. Varhaiskasvatuksen opettajilla naisen ja miehen välinen ero on hieman kaventunut edellisvuodesta naisen euron ollessa vuonna 2025 101 senttiä, kun se viime vuonna oli 102 senttiä.

Naiset pitivät edellisvuosien tavoin vuonna 2025 miehiä enemmän palkattomia vapaita. Myös palkattomien perhevapaiden pitäjien osuuksia tarkastellessa on naisten osuus miehiä suurempi.

Näyttäisi siltä, että ammattialojen sisällä edellisten vuosien palkkaeroja tasaava trendi jatkuu edelleen myös vuonna 2025.

Valtaosa kaupungin tehtävänimikkeistä on jo tällä hetkellä sukupuolineutraaleja. Kaupunki jatkoi edellisvuoden tapaan tehtävänimikkeiden muuttamista sukupuolineutraaleiksi rekrytointitilanteissa ja esimerkiksi palveluesimies on jatkossa aina palveluesihenkilö.

Henkilökohtainen lisä on tärkeä palkkauselementti

Kaikilla sopimusaloilla virka- ja työehtosopimuksissa on palkkaus rakenne suunnilleen sama. Vantaalla otettiin käyttöön lokakuun alussa tasopalkkajärjestelmä KVTES:n ja OVTES osio G:n osalta, jossa tasopalkka määräytyy tehtävässä vaaditun osaamisen ja vastuun mukaan. Tehtävän vaativuuteen perustuva TVA-järjestelmä on edelleen käytössä TS:n ja OVTES:n osalta. Vantaalla palkka koostuu joko tasopalkasta tai tehtäväkohtaisesta palkasta (mitä tehdään), työkokemusvuosiin perustuvasta lisästä (työvuosien mukaan) sekä henkilökohtaisesta lisästä (miten työntekijä työnsä tekee eli työtuloksista). Tämän lisäksi on huomioitava erilaiset palkkatekijät sopimusaloittain, jotka saattavat merkittävästikin vaikuttaa maksettavaan kokonaispalkkaan, kuten esimerkiksi opetushenkilöstöllä.

Vaikka naisten ja miesten välisiä palkkaeroja selittääkin eniten ammattiryhmien nais- ja miesvaltaisuus sekä naisten runsaampi palkattomien vapaiden ja palkattomien perhevapaiden pitäminen, seuraa kaupunki jatkossakin naisten ja miesten välisiä palkkaeroja ja pyrkii omilla toimillaan edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa ohjeistamalla ja omilla palkkaratkaisuillaan. Toimialoja ohjeistetaan esimerkiksi henkilökohtaisia lisiä jaettaessa huolehtimaan tasapuolisuudesta sukupuolten välillä.

Yhä useampi saa henkilökohtaista lisää

Henkilökohtaista lisää maksetaan yksilölle pitkäaikaisista toistuvista erinomaisista työsuorituksista. Henkilökohtaista lisää sai 56 prosenttia vakituisesta henkilöstöstä. Se on 8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2025 henkilökohtaista lisää sai yhteensä 3 676 henkilöä. Henkilökohtaisen lisän suuruus oli keskimäärin 145 euroa.

Vuonna 2025 henkilökohtaista lisää jaettiin järjestelyeräneuvotteluissa sovitusti kunta-alan teknisen henkilöstön työehtosopimuksen (TS) ja tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen (TTES) osalta.

Henkilökohtaisista hyvistä työtuloksista palkitaan työntekijöiden osalta hieman useammin naista (58 %) kuin miestä (49 %). Myös esihenkilöiden kohdalla miehille (53 %) on jaettu suhteessa vähemmän henkilökohtaista lisää kuin naisille (69 %). Havaittavin ero henkilökohtaista lisää saavien työntekijöiden osalta on edellisvuodesta poiketen KVTES:n ja OVTES:n kohdalla. KVTES:n osalta miehistä 33 %:lla on henkilökohtainen lisä ja naisista 44 %:lla. OVTES:n osalta puolestaan miehistä 62 %:lla on henkilökohtainen lisä ja naisista 72 %:lla.

Henkilökohtaisen lisän keskimääräisessä suuruudessa puolestaan ei ole merkittävää eroa sukupuolten välillä.

Kaupunki palkitsee monipuolisesti

Vuonna 2025 Vantaan kaupungilla oli edellisten vuosien tapaan käytössä erilaisia palkitsemismuotoja.

Erikoispalkkioita maksettiin vuonna 2025 yhteensä 544 113 €. Luku ei pidä sisällään työnantajan sivukuluja. Erikoispalkkion saajia oli 1 534 henkilöä. Kaikkien erikoispalkkion saajien laskennallinen keskimääräinen palkkion suuruus oli 355 €. Naisten keskimääräinen erikoispalkkio vuonna 2025 oli 331 € ja miesten 449 €. Erikoispalkkion saajista 80 % oli naisia ja 20 % miehiä.

Vantaan kaupunki kiittää edelleen pitkään palvelleita työntekijöitään/viranhaltijoitaan, kun palvelussuhde on kestänyt yhtäjaksoisesti 20, 30, 40 tai 50 vuotta. Vuonna 2025 kaupunki palkitsi pitkistä palvelussuhteesta myöntämällä kalenteriviikon pituisen ylimääräisen palkallisen työloman tai virkavapauden. Vuonna 2025 palkkioloman saavutti 139 henkilöä.

Tukea hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämiseen sekä julkisen liikenteen työmatkoihin

Vantaan kaupungilla on ollut vuodesta 2023 alkaen käytössä henkilöstöetuuksien palveluntarjoajana ePassi. Palkitsemisen osalta viimeisimpänä uudistuksena Vantaalla oli Flex-etuuden käyttöönotto ePassin etuusvalikoimassa vuoden 2024 alusta lähtien laajentaen etuuksien piiriin myös hyvinvointipalvelut. Flex-etuus pitää sisällään hyvinvointietuuden sekä liikunta- ja kulttuurietuuden. Kaupunki tuki vuonna 2025 henkilöstönsä hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden hyödyntämistä jakamalla ePassi-sovellukseen Flex-etuutta enintään 200 euron edestä. Etuuden varsinaiset jakoajankohdat olivat tammikuussa sekä heinäkuussa. Flex-etuutta käytettiin vuonna 2025 1 323 113 euron edestä.

Henkilöstöä kannustetaan työmatkoissa julkisen liikenteen käyttöön. Työnantaja tukee julkisen liikenteen käyttöä jakamalla työmatkaetuutta ePassiin palvelussuhteen keston mukaan kalenterivuositain 10 euroa/kk ja enintään 120 euroa/v. ePassin työmatkaedulla voi maksaa henkilökohtaiset matkaliput tai kausiliput. Työmatkaetuutta hyödynnettiin Vantaalla vuonna 2025 yhteensä 813 472 euron edestä henkilöstön keskuudessa.

Vantaa
Vanda

Julkaisija
Vantaan kaupunki
03/2026

5 **Svar på Tia Seppänens och 38 andra ledamöters motion om förbättrad trafiksäkerhet i omgivningen runt skolor**

VD/5828/00.02.00.03/2025

KK/AV/PK/RH/MK/RN/OT/VW/SR/EA

Tia Seppänen och 38 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Att barn har en trygg skolväg är ett viktigt mål för staden. I synnerhet behöver de som börjar i första klass vuxna som stöder och vägleder dem på skolvägen i början. I några stadsdelar har detta genomförts med frivilliga krafter, till exempel genom invånarföreningar, men ansvaret kan inte vila enbart på föräldrar och föreningar.

Vi föreslår att Vanda stad:

- utreder nuläget och resurserna för frivillig övervakning runt skolorna.
- börjar samordna frivilligverksamhet tillsammans med skolor och sammanslutningar.
- utarbetar en modell för att underlätta för frivilliga att delta i arbetet med att stödja barnens säkerhet på skolvägen.
- ägnar särskild uppmärksamhet på skolor som är utsatta för risker i samband med vägarbeten eller byggarbetsplatser.

På så sätt säkerställer vi att barnens skolväg är trygg och att i synnerhet de minsta eleverna får det stöd de behöver.”

Stadsfullmäktige 25.8.2025 § 30

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för grundläggande utbildning på finska och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen konstaterar följande i sitt svar:

Verksamhetsområdet för fostran och lärande tackar för motionen som tar upp en viktig fråga om att förbättra säkerheten för barns skolresor genom att genomföra en modell baserad på frivilligarbete. Varje serviceområde ansvarar för att genomföra sin egen frivilligverksamhet. Planeringen och samordningen av stödet till frivilligverksamhetens nätverk sköts av samverkansservicen vid verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Ansvaret för stadens samordning av samarbetet mellan organisationer ligger hos de gemensamma tjänsterna inom samma verksamhetsområde. Ansvaret för utvecklingen av trafik och infrastruktur ligger däremot hos stadsmiljöns verksamhetsområde. Serviceområdet för den finskspråkiga grundläggande utbildningen och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen har utarbetat följande svar i samarbete med de ovannämnda verksamhetsområdena:

Säkerheten på skolvägen i början av läsåret ordnas för närvarande med hjälp av frivilliga, till exempel av riksomfattande organisationer, invånarföreningar och föräldraföreningar vid skolor. Mannerheims Barnskyddsförbunds Säkra en skolväg är en riksomfattande kampanj, och genom samarbete mellan den och skolornas föräldraföreningar har övervakningen av skolvägarna ordnats på ett fungerande sätt i de områden där det finns aktiv verksamhet. MLL:s lokalförening finns dock inte i närheten av varje skola. Också vårdnadshavarnas roll i trafikfostran i samband med skolresor är viktig: Till exempel Trafikskyddet betonar att vårdnadshavarna har en viktig roll som till exempel förebilder och som personer som känner till barnets egen skolväg.

Totalt deltar för närvarande cirka 400 frivilliga som utbildats för sina uppgifter i Vanda stads frivilligverksamhet och som inte kan överföras till andra uppgifter. Att skapa en helt ny modell för frivilligverksamhet och att genomföra åtgärderna som föreslås i motionen skulle kräva betydande ytterligare resurser, särskilt för den grundläggande utbildningens serviceområde som ansvarar för samordningen av verksamheten. Kostnaderna skulle uppstå för samordning, rekrytering och utbildning av frivilliga samt kommunikation. Planering och genomförande skulle kräva ett nära samarbete mellan olika verksamhetsområden och en tydlig ansvarsfördelning. Dessutom är man medveten om att det kan vara svårt att rekrytera frivilliga för en begränsad och tidsbunden verksamhet.

Även planering och genomförande av motsvarande verksamhet i samarbete med organisationer skulle kräva mer resurser för att kartläggning av nuläget, planering av verksamhetsmodellen, testning och uppbyggnad, samordning på skol- och samhällsnivå samt information till olika aktörer ska kunna genomföras.

Med de resurser som för närvarande finns tillgängliga kan vi överväga att stödja verksamheten genom kommunikation, till exempel genom att uppmuntra aktörer att inleda denna typ av frivilligverksamhet. I det här fallet vore det dock önskvärt och förnuftigt att staden hade personal som kunde koppla samman intresserade aktörer och skolor. Dessutom skulle en ny verksamhet kräva samordning och därmed binda personalresurser även på skolnivå.

Ämnet för motionen, att säkra skolresor med en frivilligmodell, anses därför vara viktigt men omöjligt att genomföra med de nuvarande personalresurserna. Genomförandet av de åtgärder som föreslås i motionen skulle kräva en betydande arbetsinsats av minst en person under en längre tid och skulle också binda upp arbetstiden för övrig personal på säsongsbasis, både på förvaltningsnivå inom olika verksamhetsområden och på skolnivå.

Säkerheten i skolornas närområde omfattar också trafik- och infrastrukturaspekter, som stadsmiljöns verksamhetsområde huvudsakligen ansvarar för. Stadens trafikplanering har gjort utredningar i samband med t.ex. skolelevernas färdvanor. I utredningarna har man beaktat säkerhetsaspekten. Hittills har man utifrån utredningarna främst gjort enskilda riktade åtgärder. För närvarande pågår ett mer omfattande arbete inom stadsmiljöns verksamhetsområde med att utveckla ett koncept för skolor i Vanda, där man tar hänsyn till hela skolvägen och utvecklar en modell för skolzoner som förbättrar trafikarrangemangen i närheten av skolorna. Projektet avslutas i slutet av år 2026. Syftet med projektet är att främja säkerheten för fotgängare och cyklister och stödja barns och ungas skolfärder. Modellen innehåller ett omfattande samarbete mellan skolor, vårdnadshavare, invånare och stadens olika verksamhetsområden. Projektet genomförs som ett pilotprojekt på Koivukylän koulu. Eventuella positiva erfarenheter kan efter projektets slut användas för att sprida modellen också till andra skolor, om nödvändiga resurser erhålls.

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Tia Seppänen och de 38 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för ny beredning.

Serviceområdet för grundläggande utbildning på finska och serviceområdet för den svenskspråkiga servicen konstaterar följande i sitt svar:

Stadsstyrelsen bad om att få tydligare siffror på kostnaderna och behoven av personalresurser inom varje verksamhetsområde när ärendet återremitterades. En annan fråga var också om det fanns något som skulle kunna göras utan att det krävs en betydande ökning av resurserna. Dessutom ville stadsstyrelsen att man i svaret beaktar de eventuella säkerhetsrisker som spårvägsbyggena medför på barnens skolvägar och hur man förbereder sig för dem.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande tackar för de preciserande frågorna. Mannerheims Barnskyddsförbunds (MLL) lokalföreningar har redan i tjugo års tid ordnat kampanjen Säkra en skolväg i samband med skolstarten i Nyland. De lokala föreningar som har kunnat svara för samordningen av verksamheten i områdena har deltagit. Under de senaste två åren har kampanjen genomförts på nationell nivå. Modellen bygger på att organisationen ansvarar för alla praktiska arrangemang: administration, information, mottagande av anmälningar, placering av frivilliga i olika skolor samt inköp och daglig utdelning av reflexvästar till de frivilliga. MLL når i bästa fall ut till sina egna anställda och medlemmar i de lokala föreningarna, men också till exempel pensionärer och anställda i företag. Tröskeln för att delta i verksamheten är låg (t.ex. 30 minuter på morgonen på väg till jobbet), men samordningen kräver en ansvarig, permanent organisatör, vilket MLL har åtagit sig att vara. Även i andra stora städer (t.ex. Helsingfors, Tammerfors och Åbo) samordnar och genomför MLL tryggheten av skolvägen.

Om den föreslagna modellen för frivilligverksamhet börjar genomföras i stor skala i samarbete mellan staden och organisationerna så att organisationerna, dvs. i detta fall MLL, fortfarande fungerar som organisatör av verksamheten, måste MLL:s egna resurser beaktas. Om verksamhetsvolymerna ökar avsevärt till följd av samarbetet skulle det också kräva att MLL måste kunna öka sina egna resurser för att organisera verksamheten. Systemet skulle inte heller garantera den önskade likställdheten mellan eleverna, eftersom det inte går att garantera att det finns tillräckligt många frivilliga i varje område för att ordna verksamheten. Det finns inte heller tillräckliga resurser inom verksamhetsområdet för fostran och lärande för att avsevärt öka samarbetet. För att öka samarbetet mellan skolor och organisationer skulle det behövas en kontaktperson från varje skola. Det finns ingen personalgrupp i skolorna som har en sådan arbetsbeskrivning.

Om den frivilliga modellen för trygg skolväg som föreslås i motionen genomförs så att staden tar ansvar för verksamheten och organiseringen av den, kräver det betydande tilläggsresurser av staden. Det är svårt att uppskatta kostnaderna i euro eftersom det skulle innebära att man utformar, inför och kontinuerligt underhåller ett helt nytt, separat system. Staden har för närvarande inte den struktur eller expertis som krävs för att bygga upp och övervaka en omfattande frivilligverksamhet. Det är uppenbart att i en stad i Vandas storlek skulle antalet frivilliga som behövs för denna verksamhet vara betydande

och behovet av resurser därför också vara betydande. Om man rekryterar till exempel 10 frivilliga per skola, skulle det innebära cirka 450 nya frivilliga, samtidigt som antalet frivilliga i hela staden inom alla verksamhetsområden för närvarande är cirka 400.

Enligt juristernas tolkning skulle staden i den modell som staden ordnar ha betydligt mer omfattande skyldigheter i fråga om frivilliga än vid verksamhet via organisationer, vilket i sin tur skulle öka de resurser och kostnader som behövs för verksamheten. Sådana skyldigheter för alla frivilliga skulle omfatta arbetsgivarskyldigheter, såsom att upprätta avtal som liknar anställningsavtal för frivilligarbete, tillhandahålla försäkringar, utse ledare och ge dem vägledning för de frivilliga och eventuellt begära, behandla och följa upp utdrag ur kriminalregister eftersom uppgiften skulle omfatta barn.

Modellen skulle kräva en betydande ökning av resurserna för förvaltningen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande (en anställd inom förvaltningen, som samordnar och har expertis inom frivilligarbete: 50 000 euro/år och separata resurser för sekreterare). Utöver ovanstående åtaganden skulle resurser behövas för att rekrytera, välja ut och utbilda frivilliga, skapa introduktionsmaterial och upprätthålla listor över frivilliga. Enligt juristerna skulle det också uppstå en skyldighet för staden att tillhandahålla ersättare för frivilliga när de är frånvarande. Det skulle inte vara möjligt att organisera och leda verksamheten lokalt från en central administrativ nivå, utan skulle kräva en ansvarig (chef) på varje skolnivå. Det finns ingen yrkesgrupp i skolorna som har en sådan arbetsbeskrivning. Det bör också undersökas om det är möjligt att bedriva denna typ av verksamhet i anslutning till skolan utanför den egentliga skoldagen, till exempel på morgonen.

En särskild utmaning skulle vara att verksamheten skulle koncentreras till samma tidpunkt vid alla grundskolor i Vanda i samband med att skolornas läsår inleds. Det är till exempel inte möjligt att frigöra den arbetstid som behövs för den lokala ledningen av verksamheten från rektorerna, eftersom skolornas läsårsstart binder rektorerna till andra uppgifter. Det är dock viktigt att eventuella lokala utmaningar (t.ex. ersättare för frivilliga) skulle kunna hanteras.

I all verksamhet som ordnas av staden ska man beakta skyldigheten att alla elever behandlas jämlikt. I en sådan modell skulle det enligt juristen innebära att staden skulle vara skyldig att se till att det finns ett tillräckligt antal frivilliga inom varje skolas område, baserat på en noggrant utformad bedömning, och att dessa frivilliga skulle placeras på de platser som är mest kritiska för säkerheten i närheten av varje skola. Detta skulle kräva ett noggrant riskbedömningsarbete och binda betydande resurser även till exempel vid stadens trafikplanering. Det är också möjligt att utredningar om riskområden bör beställas av en extern, objektiv aktör. Som det tidigare har konstaterats kan det bli svårt att rekrytera frivilliga, och det finns en verklig risk för att skyldigheten att behandla alla elever lika inte nödvändigtvis kan uppfyllas. I allt ovanstående måste man ta hänsyn till att behovet av resurser är permanent, eftersom mycket av det arbete som utförs inte är av engångskaraktär, till exempel på grund av att frivilligarbetarna byts ut varje år, och att riskområden i skolmiljöer bör bedömas regelbundet.

Eftersom staden inte har en sådan verksamhetsstruktur och inte heller resurser att skapa en sådan är en organisationsbaserad modell det mest ändamålsenliga och fungerande sättet att öka trafiksäkerheten på skolvägarna. Det är också önskvärt från MLL:s sida att organisationen själv får fortsätta med den verksamhet som den har lång tradition inom. Kampanjen för tryggare skolvägar är en viktig kanal för MLL att öka sin positiva synlighet i kommunen och en möjlighet att möta nya frivilliga.

Kommunen kan stödja den befintliga modellen genom kommunikation och informera till exempel föräldraföreningar om möjligheterna med MLL:s verksamhet, men det är inte motiverat att kommunen tar på sig rollen som organisatör. I vissa skolor i Nyland har MLL fått med även äldre elever i

verksamheten, till exempel högstadieelever. Det är möjligt att få mer information om detta och sedan överväga om det är möjligt att uppmuntra familjer eller skolor att samarbeta med MLL på detta sätt för att engagera äldre elever, vilket naturligtvis skulle vara ett utmärkt sätt att öka elevernas delaktighet i lokalsamhället och i skolan. Eftersom verksamheten i alla fall delvis skulle ske utanför den egentliga skoltiden, bör man först få mer information och först därefter kan man fundera på hur och vem man eventuellt kan informera om saken.

Byggandet av spårvägen och de förändrade trafikarrangemangen syns under de kommande åren runtom i Vanda. Byggarbetsplatserna påverkar också barns och ungas vardag. Spårvagnsteamet informerar om nya byggarbetsplatser och trafikarrangemang i god tid innan de inleds. De som bor i närheten av byggarbetsplatserna, skolor och andra samarbetspartner får information per brev, och dessutom delas informationen ut bland annat på stadens webbsidor och på sociala medier. Vid behov delas meddelanden om nya färdvägar ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden. Byggarbetsplatser och trafikarrangemang i hela spårvagnsområdets projektområde har samlats i en karttjänst.

Spårvagnsteamet kommer att ordna informationsmöten för invånare och företagare vid behov. Dessutom besöker man skolor för att informera barnen om hur man rör sig säkert i närheten av byggarbetsplatser. Man har ett kontinuerligt samarbete med skolor i närheten av byggarbetsplatserna.

När färdvägarna ändras följer man upp hur arrangemangen fungerar under de första dagarna. Dessutom övervakar byggarbetarna dagligen hur trafikarrangemangen fungerar. Man reagerar på säkerhetsbrister och vid behov förbättras arrangemangen. Brister åtgärdas allt eftersom de upptäcks. Arrangemang förbättras också på grundval av respons.

För att undvika alltför täta förändringar av färdvägarna strävar man efter att utföra trafikarrangemang för en så lång tid som möjligt. Till exempel i Dickursby centrum används de nuvarande undantagsvägarna i regel i flera års tid.

Byggarbetarna ansvarar för säkerheten på byggarbetsplatserna och på omvägarna. Ändrade färdvägar kräver uppmärksamhet och försiktighet av alla som rör sig i närheten av byggarbetsplatserna. Ansvaret för trafiksäkerheten ligger ändå hos oss alla. För att färdvägarna ska vara säkra för alla är det viktigt att alla följer de sänkta hastighetsbegränsningarna och trafikreglerna på byggarbetsplatserna.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Tia Seppänen och de 38 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Föredraganden gjorde följande ändringar i förslaget under behandlingen av ärendet:

”Byggandet av spårvägen och de förändrade trafikarrangemangen syns under de kommande åren runtom i Vanda. Byggarbetsplatserna påverkar också barns och ungas vardag. Spårvagnsteamet informerar om nya byggarbetsplatser och trafikarrangemang i god tid innan de inleds. De som bor i närheten av byggarbetsplatserna, skolor och andra samarbetspartner får information per brev, och

dessutom delas informationen ut bland annat på stadens webbsidor och på sociala medier. ~~Vid behov delas meddelanden om nya färdvägar ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden. Meddelanden om nya eller ändrade färdvägar delas ut till familjerna via skolorna också som Wilma-meddelanden.~~ Byggarbetsplatser och trafikarrangemang i hela spårvagnsområdets projektområde har samlats i en karttjänst.”

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

Stadsstyrelsen anser det viktigt att trygga barnens säkra skolvägar. Särskilt de avvikande arrangemangen som orsakas av spårvägsbyggna ökar riskerna. Färdvägarna måste vara tydliga och säkra, och familjerna måste få aktuell, tillgänglig och begriplig information om hur man kan ta sig till skolan på ett säkert sätt i situationer som förändras.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Tia Seppänens och 38 andra ledamöters undertecknade motion om förbättrad trafiksäkerhet i omgivningen runt skolor

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärstförbud

Närmare information:

Anders Vikström, direktör för den svenskspråkiga servicen, tfn 043 825 7442

Pepita Kaskentaus, undervisningschef, tfn 040 720 2962

Riikka Hakola, koordinator för eftermiddagsverksamheten / sakkunnig inom undervisningsväsendet, tfn 040 629 9971

Mia Kunnaskari, planerare, tfn 040 826 1221

Riikka Nenonen, delaktighetssakkunnig, tfn 040 141 8164

Olli Tamminen, trafikingenjör, tfn 043 827 1043

Veera Wallenius, interaktionsexpert, tfn 040 182 5968

(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p>Koulujen ympäristöjen liikenteen turvallisuuden parantaminen</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Lasten turvallinen koulumatka on kaupungin tärkeä tavoite. Erityisesti ensimmäisen luokan aloittavat tarvitsevat aikuisia tukemaan ja ohjaamaan koulumatkan alkuvaiheissa. Joissakin kaupunginosissa tätä on toteutettu vapaaehtoisvoimin esimerkiksi asukasyhdistysten kautta, mutta vastuu ei voi olla yksin vanhemmillä ja yhdistyksillä.</p> <p>Ehdotamme, että Vantaan kaupunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Selvittää nykyisen vapaaehtoisvetoisen valvonnan tilan ja resurssit koulujen ympäristöissä. - Ryhtyy koordinoimaan vapaaehtoistoimintaa yhdessä koulujen ja yhteisöjen kanssa. - Laatii mallin, joka helpottaa vapaaehtoisten osallistumista lasten koulumatkojen turvallisuuden tukemiseen. - Kiinnittää erityistä huomiota niihin kouluihin, joiden ympäristöä kuormittavat tietöiden tai rakennustyömaiden aiheuttamat riskit. <p>Näin varmistamme, että lasten koulumatkat ovat turvallisia ja että erityisesti pienimmät oppilaat saavat tarvitsemansa tuen.</p> <p>Vantaalla 25.8.2025</p>	<p><u>Aloitteen tekijä:</u></p> <p>Tia Seppänen</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Petri Roininen 2. Vaula Norrena 3. Kai-Ari Lundell 4. Matti Kotiranta 5. Chau Nguyen 6. Juha Järä 7. Gashaw Bibani 8. Juha Suoniemi 9. Tanja Aidanjuuri 10. Loviisa Kaartokallio 11. Tiina Tuomela 12. Marjo Vacker 13. Heidi Blomberg 14. Tuire Kaimio 15. Elina Nykyri 16. Sirpa Siru Kauppinen 17. Reija Friman 18. Mari Hynninen 19. Emily Strohm 20. Nina Nummela 21. Eva Tawasoli 22. Suvi Karhu 23. Tuomas Vanhanen 24. Anu Hall 25. Ulla-Maija Kopra 26. Mohamuud Shire 27. Paula Lehmuskallio 28. Eve Rämö 29. Karita Snellman

	<p>30 Jorma Hentilä 31 Maarit Raja-Aho 32 Anitta Orpana 33. Patrik Borg 34. Antero Eerola 35. Anni Juulia Tuomainen 36. Jenni Karemo 37. Mika Kasonen 38. Pekka Rautio</p>

6 **Svar på Chau Nguyens och Drilon Kllokoqis samt 30 andra ledamöters motion om att Vanda ska utreda kunskapsnivån i finska hos Vandabor med andra språk som modersmål och vidta åtgärder för att förbättra språkkunskaperna**

VD/5833/00.02.00.03/2025

PT/ST-V/SL/SE/EA

Chau Nguyen och **Drilon Kllokoqi** samt 30 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda ska utreda kunskapsnivån i finska hos Vandabor med andra språk som modersmål och vidta åtgärder för att förbättra språkkunskaperna

Varje år flyttar det allt fler människor som har ett annat modersmål än finska eller svenska till Vanda. Integrationen och delaktigheten i samhället är centrala frågor och för att nå dessa behövs tillräckliga kunskaper i finska. Kunskaper i finska främjar sysselsättning, utbildning och ger människorna bättre möjligheter att delta i samhället.

För närvarande har vi inte tillräckligt med information om hur Vandabornas kunskaper i finska fördelas mellan olika åldersgrupper, olika språkgrupper och personer i olika sysselsättningssituationer. Vi har inte heller tillräckligt exakta uppgifter om hur väl det nuvarande utbudet av språkutbildning motsvarar behoven. För närvarande vet vi inte hur utbudet ser ut för arbetslösa, förvärvsarbetande eller förvärvsarbetande som har familj. För att vi ska kunna säkerställa lika möjligheter till välfärd är det viktigt att få en bättre uppfattning om situationen så att vi kan vidta åtgärder.

Vi som undertecknat motionen föreslår att staden vidtar följande åtgärder:

- staden utreder hur kunskaperna i finska hos invånare med andra språk som modersmål fördelas i vår stad. I utredningen ska olika åldersgrupper, personer i olika sysselsättningssituationer, kön, utbildningsnivå och bostadsområden beaktas
- staden kartlägger hurdan språkutbildning som behövs och hur det existerande behovet motsvarar behovet. Uppmärksamhet ska särskilt fästas vid sysselsättningsfrämjande åtgärder och arbetslivets behov
- staden ska utreda om företagen i Vanda är villiga att ordna undervisning i finska för sina anställda
- staden lämnar utifrån utredningarna konkreta åtgärdsförslag med hjälp av vilka staden bättre kan stödja och främja studier i finska för invånare med andra språk som modersmål.”

Stadsfullmäktige 25.8.2025 § 35

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Chau Nguyens och Drilon Kllokoqis samt 30 andra ledamöters undertecknade motion om att Vanda ska utreda kunskapsnivån i finska hos Vandabor med andra språk som modersmål och vidta åtgärder för att förbättra språkkunskaperna

Serviceområdet för sysselsättning och integration tillsammans med livskraftstjänsterna och Vanda vuxenutbildningsinstitut konstaterar följande som svar:

Vi tackar fullmäktige för att ha tagit upp detta viktiga och aktuella tema. Vi delar synen hos dem som lämnat in motionen på vikten av integration och delaktighet, samt på att det är avgörande med tillräckliga kunskaper i finska för att uppnå detta. Vi delar också synen på att kunskaper i finska främjar sysselsättning, utbildning och ger människorna bättre möjligheter att delta i samhället.

Att lära sig finska ur ett integrations- och sysselsättningsperspektiv har lyfts fram i många olika sammanhang. Enligt till exempel Statens program för integrationsfrämjande 2024–2027 grundar sig integrationspolitiken på att personer som integreras lär sig finska eller svenska, på arbete samt att de kommer in i det finländska samhället. Att lära sig finska eller svenska främjar integrationen och möjligheterna till sysselsättning.

I Vandas strategi för 2026–2029 och Vandas program för integrationsfrämjande 2023–2026 fastställs också att kunskaper i finska är en viktig faktor. Att erbjuda tillräckligt mångsidiga möjligheter att lära sig finska för vuxna i olika livsfaser är viktigt ur ett integrationsperspektiv. Vanda har i sin strategi lovat att garantera att människor med olika bakgrund får möjlighet att lära sig finska eller svenska, så att de kan integreras i samhället i Vanda, utbilda sig och få arbete.

Sambandet mellan det finska språket och integration undersöks även i utredningen Kotoutumisen mallikaupunki (föregångarstad för integration), som samordnats av serviceområdet för sysselsättning och integration och som sammanställer Vanda stads integrationsfrämjande tjänster, god praxis och sociala innovationer från olika verksamhetsområden. Undersökningen har genomförts tväradministrativt i samarbete med olika verksamhetsområden och enheter. Deltagit har bland annat sysselsättnings- och integrationsservicen, livskraftstjänsterna, verksamhetsområdet för fostran och lärande, verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd, stadsmiljöns verksamhetsområde och representanter för arbetet med att förebygga segregation. I utredningen granskas vilka aktörer som anordnar kurser i finska i Vanda, kursernas målgrupper och antalet deltagare. Målet med utredningen är att skapa en helhetsbild av hur Vanda tillgodoser behoven hos flerspråkiga och invandrade kommuninvånare och utvecklar sina tjänster på ett jämlikt sätt.

Det har även utarbetats en utredning om S2-undervisningen i Vanda, som finansierades genom handlingsprogrammet för positiv särbehandling (2023–2025). År 2024 genomförde Owl Group en utvärdering av S2-utbildningen i Vanda och identifierade behov av och möjligheter till utveckling av utbildningen. I utredningen konstaterades att man i Vanda har satsat på att utöka språkundervisningen i takt med att behoven ökat. År 2024 bodde det 72 150 personer med ett främmande modersmål (något annat modersmål än finska, svenska eller samiska) i Vanda, vilket var 28,7 procent av hela befolkningen. Antalet personer som talar andra språk som modersmål i Vanda ökar för varje år, vilket särskilt ökar behovet av språkundervisning på nybörjar- och grundnivå. I januari 2025 uppgick antalet arbetssökande med främmande språk som modersmål (arbetslösa och permitterade) till totalt 8 980 (13.1.2026). I slutet av 2025 fanns det över 31 000 arbetssökande i Vanda. Det fanns över 16 000 arbetssökande med ett annat modersmål, cirka 53 % av alla arbetssökande i Vanda.

Fullmäktigeförslaget har en koppling till den plan för utveckling av flerspråkiga elevers lärande som redan har inletts inom verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda, där man fokuserar på att förbättra språkkunskaperna i undervisningsspråket hos barn och ungdomar i Vanda samt på att utveckla utbudet av språkligt stöd. I anslutning till utvecklingsplanen har man konstaterat att det finns ett behov av mer och mångsidigare undervisning i de grundläggande kunskaperna i finska/svenska jämfört med idag, särskilt för elever som befinner sig i slutet av den grundläggande utbildningen eller som flyttar till

landet som vuxna. Dessutom rör ämnet för fullmäktigemotionen det strategiska allianspartnerskapet mellan Finlands sex största städer och staten, där Vanda erbjuder arbetsgivare kostnadsfria experttjänster för att utveckla språkpraxis på arbetsplatsen samt språkstöd direkt på arbetsplatsen.

Vi erfar att vi skulle dra nytta av mer utförlig information om hur Vandabornas kunskaper i finska fördelas mellan olika åldersgrupper, olika språkgrupper och personer i olika sysselsättningssituationer. Tyvärr går det inte att samla in exakta uppgifter om kunskaperna i finska med de metoder som står till vårt förfogande: Som grupp är Vandaborna mycket mångskiftande, och det finns inga lagar eller förordningar som föreskriver att man på nationell eller regional nivå ska samla in övergripande uppgifter om nivån på språkkunskaperna. Eftersom insamlingen av uppgifter inte bygger på föreskrifter finns det inte någon instans som skulle kunna samla in uppgifterna, och vi kan inte heller ålägga våra kommuninvånare att lämna ut sådana uppgifter om sig själva.

Vi får information om språkkunskapsnivån för alla integrationskunders del. Deras finskakunskaper kartläggs och testas innan de deltar i integrationsutbildningen, så att studerande kan hänvisas till rätt kurs. Det är svårare att bedöma språkkunskaperna hos andra kunder, särskilt hos dem som har passerat integrationstiden, men inom sysselsättnings- och integrations servicen har man pilottestat verktyg för att fastställa nivån på språkkunskaper.

Innan integrationsutbildningen inleds genomgår kunden en bedömning av utgångsnivån i finska vid Testipiste, och utifrån resultatet får kunden en rekommendation om utbildning i finska eller någon annan lämplig utbildning eller tjänst. År 2025 deltog 1 716 personer i bedömningen av utgångsnivån i finska. Från och med 2025 kommer det även i slutfasen av integrationsutbildningen att ordnas ett sluttest i språkkunskaper, där olika delområden i finska eller svenska mäts, det vill säga hör- och läsförståelse samt muntliga och skriftliga språkkunskaper. Med sluttestet mäts endast de språkkunskaper som anges i läroplanen för integrationsutbildningen, och för att få göra provet krävs alltid att man har genomgått integrationsutbildningen. År 2025 deltog totalt 2 750 Vandabor i integrationsutbildningen, varav 1 999 hade påbörjat utbildningen under år 2025.

Aktörer som erbjuder utbildning i finska och annan språkundervisning i Vanda

Det nuvarande utbudet av språkutbildningar är mångsidigt och omfattande, och undervisningen i finska finansieras via olika kanaler, varav de största är arbets- och näringsministeriet samt undervisningsministeriet. I Vanda finns det många aktörer som anordnar undervisning i finska. År 2025 deltog 12 595 vuxna i finskundervisning eller konversationsgrupper i Vanda. Vanda vuxenutbildningsinstitut är den viktigaste aktören inom S2-utbildningar i Vanda. Vuxenutbildningscentret anordnar grundläggande vuxenutbildning för invandrare, avgiftsbelagda och kostnadsfria kurser i finska samt utbildningar för personer under integrationstiden och efter integrationstiden. Kurser anordnas på olika platser i Vanda och utbildningarna riktar sig även till specialgrupper, till exempel analfabeter eller hemmamammor. Kurserna är i regel välbesökta och blir snabbt fullbokade. År 2025 deltog 6 368 personer i språkutbildningarna vid Vanda vuxenutbildningsinstitut och 282 personer deltog i den grundläggande utbildningen för vuxna.

Andra som erbjuder utbildning i finska i Vanda är Vanda yrkesinstitut Varia, där man anordnar invandrarutbildningar, dvs. yrkesinriktade grundexamina på andra stadiet med stöd i finska språket. År 2025 deltog 1 026 studerande i S2-kurserna. Dessutom erbjuder Varia en förberedande utbildning inför examensutbildning (TUVA), vars mål är att studerandena får sådana studiefärdigheter som krävs för att klara av en utbildning som leder till examen på andra stadiet. Cirka 20 studerande, dvs. en grupp, deltog i TUVA-utbildningen för myndiga vuxna år 2025.

Kompetenscentrets tjänster vid serviceområdet för sysselsättning och integration har fr.o.m. år 2025 tillhandahållit egen undervisning i finska, i vilken 70 personer deltog år 2025. Dessutom erbjuds arbetslösa arbetssökande med språkkunskaper på nivå A2.2 även S2-undervisning som en del av de språkstödda yrkesinriktade delexamina. Undervisningen hade 65 deltagare. Dessutom anordnar serviceområdet för sysselsättning och integration verksamheten Vanhemmat mukaan (VaMu föräldrarna med) för att främja deltagande i skolan och arbetslivet, där invandrade föräldrar i Vanda under ledning av en S2-coach lär sig finska genom aktiviteter och samtidigt bekantar sig med området, dess tjänster samt det finländska samhället och utbildningssystemet. Under en del av veckan har föräldrarna möjlighet att delta i undervisningen i de lägre årskurserna eller i verksamheten i småbarnspedagogikens barngrupper. År 2025 deltog 241 föräldrar i verksamheten Vanhemmat mukaan (föräldrarna med).

Andra aktörer i Vanda är nätverket Luetaan Yhdessä (Vi läser tillsammans), som stöder invandrades, särskilt kvinnors, språkinläring och integration. Nätverket anordnar undervisning i finska samt läs- och skrivfärdigheter på frivilligbasis. År 2024 var 58 volontärer och 435 deltagare verksamma.

Ett stort antal invandrarorganisationer och andra organisationer i Vanda anordnar olika former av undervisning i finska. År 2025 anordnade till exempel Vantaan Venäläinen klubi ry ett språkcafé där 40 personer deltog, och lärarna var volontärer från föreningen Suomi-Venäjä-seura. Hakunilan kansainvälinen yhdistys anordnade undervisning i finska i samarbete med Vision. I undervisningen deltog 250 personer. Föreningen Sahan seura anordnade konversationsgrupper i finska inom ramen för projektet "Hyvinvoivat naiset", som finansierades av Stea, och där 80 kvinnor deltog. Nicehearts ordnade en kurs i läs- och skrivkunnskap för 30 kvinnor samt ett språkcafé, där 14 kvinnor deltog. Även nätverket Auroras anordnade mentorgrupper i finska för 26 utbildade kvinnor från Vanda. Fyra par deltog i Finlands Röda Kors SuomiKamu-verksamhet och 60 personer deltog i Auttajaklubi. Målgruppen var ungdomar som fick lära sig första hjälpen och finska. Dessutom hade de Läksyhelppi och SuomiKamu-vänverksamhet. Dessutom har församlingen anordnat språkcaféer med 15 deltagare. I Dickursby bibliotek i Vanda anordnades grupper under rubriken Puhutaan suomea yhdessä (låt oss prata finska tillsammans), där 159 personer deltog, samt finskundervisning som anordnades av bibliotekspersonalen, med totalt 1 131 deltagare.

Hur motsvarar det befintliga utbudet av undervisning i finska behovet

I fullmäktigemotionen åläggs staden att kartlägga vilken typ av språkutbildning som behövs och i vilken utsträckning det befintliga utbudet motsvarar behovet. Serviceområdet för sysselsättning och integration genomförde en enkätundersökning om utbudet av finskundervisning och utvecklingsobjekt i Vanda. Enkäten riktade sig till chefer och inom serviceområdet för sysselsättning och integration samt chefer inom livskraftstjänster, liksom till nyckelpersoner som tar emot nyanlända vid Vanda vuxenutbildningsinstitut och verksamhetsområdet för fostran och lärande. Enkäten besvarades av 12 experter. Enkätens urval var litet, varför resultaten inte kan generaliseras i någon större utsträckning och inga statistiskt signifikanta slutsatser kan dras utifrån svaren. Svarstiden för enkäten var bara en vecka, vilket kan ha lett till en lägre svarsprocent.

Enligt enkäten kan man konstatera att kurserna vid Vanda vuxenutbildningsinstitut är populära och att särskilt de kostnadsfria kurserna snabbt blir fullbokade. Enkäten visade att det kan vara svårt för aktörerna att få en överblick över alla utbildningar som finns tillgängliga. I enskilda svar framkom att utbudet kunde vara större och att man ansåg att det inte tillgodoser alla studerandes behov. Det fanns önskemål om ett större gratis serviceutbud med låg tröskel samt mer intensiva kurser. En del ansåg också att Vanda vuxenutbildningsinstitut har ett brett utbud av kurser på olika nivåer och riktade till olika målgrupper. Att hitta lediga och lämpliga undervisningslokaler upplevdes också vara en utmaning.

Man tog upp stadens besparingsmål, som ökar trycket på att utöka gruppstorlekarna. Detta skulle dock vara ofördelaktigt för studerandenas inläring och förmåga att uppnå sina mål.

I svaren framkom att utbildningsutbudet måste vara mångsidigt, eftersom målgruppen är bred – från analfabeter till högutbildade experter – och kundernas livssituationer varierar. Det krävs dels utbildning som utvecklar praktiska färdigheter och inlärningsfärdigheter, dels målinriktade och intensiva studier. Kurser med fysisk närvaro är viktiga eftersom språkkunskaperna utvecklas genom interaktion. I fullmäktigemotionen uppmanas man att ägna särskild uppmärksamhet åt åtgärder som främjar sysselsättningen och arbetslivets behov. Undersökningen visade på vikten av arbetslivsinriktade kurser, och ur företagarnas perspektiv behövs språkstöd med låg tröskel för arbetsgivare. För att tillgodose detta behov erbjuder serviceområdet för sysselsättning och integration i Vanda tjänsten Kielikummpalvelu (språkfaddertjänsten), där en språkfadder besöker arbetsplatsen och hjälper till exempel en arbetstagare med ett annat språk som modersmål och arbetsgivaren under anställningen eller arbetsprövningen med att översätta arbetsplatsens anvisningar och material till lättförståelig finska, introduktion och uppföljning av arbetet. Tjänsten har fått ett positivt mottagande.

I fullmäktigemotionen ombads också staden att utreda om företagen i Vanda är villiga att ordna undervisning i finska för sina anställda. Livskraftstjänsterna har skickat ut en enkät om ämnet till arbetsgivare i Vanda. Resultaten från enkäten fås våren 2026. Ämnet är aktuellt, eftersom även enligt den arbetslivsundersökning för 2025 som Barona har låtit genomföra har man i Nyland en mer positiv inställning till flerspråkighet och ett internationellt arbetsliv än i övriga Finland. År 2025 hade 548 av de 920 kunderna vid Vandas företagsrådgivningstjänster ett annat modersmål (59 %). Kunderna inom företagsrådgivningen grundade sammanlagt 498 företag, varav 260 (52 %) grundades av kunder inom företagsrådgivningen som talar ett annat språk som modersmål. Siffrorna kan antas spegla den allmänna situationen i Vanda, men det finns inga samlade uppgifter om företag som grundats av personer med annat modersmål i Vanda. Handelsregistret (PRH) samlar inte in denna information, eftersom det inte finns något fält där man frågar efter modersmål vid registreringen av ett företag.

Stadens utvecklingsarbete för att främja finskundervisningen för invånare som har ett annat språk som modersmål

I fullmäktigemotionen ombads staden att utgående från utredningarna lämna in konkreta åtgärdsförslag med hjälp av vilka staden bättre kan stödja och främja studier i finska för invånare med andra språk som modersmål. Att utveckla undervisningen i de inhemska språken är ett gemensamt mål för hela Vanda, och detta utvecklingsarbete pågår nu i samband med den nya strategin. Vikten av att lära sig finska har också lyfts fram i det sysselsättningsprogram för Vanda som just nu är under beredning, där en av de viktigaste åtgärderna är att se till att invånarna i Vanda har tillräckliga språkkunskaper för att sysselsättas.

Det kan vara svårt att få en helhetsbild av det utbildningsutbud som finns och de aktiviteter som stöder språkinläringen. Detta behov har identifierats, och därför kommer informationsflödet och samordningen mellan olika aktörer att utvecklas inom ramen för utredningen om Kotoutumisen mallikaupunki (föregångarstad för integration) samt genom samordningen av integrationsarbetet mellan Vandas olika verksamhetsområden.

Språkinläring sker inte enbart på kurser. Hela samhället kan bidra till att man lär sig språket. De olika aktiviteter som de ovan nämnda organisationerna i Vanda anordnar för att främja språkinläring är ett bra exempel på detta. Dessutom kan språkinläring stödjas genom att säkerställa tillräckligt tydlig och mångsidig kommunikation som är tillgänglig även för dem som håller på att lära sig språket och därigenom stöder delaktigheten. Vanda stad ökar mängden lättläst information och satsar dessutom på

kundorienterad och flerspråkig kommunikation för att kunderna och personalen ska känna till de tjänster som erbjuds. Utbildningsutbudet utvecklas utifrån kundernas behov, eftersom kundernas behov och mål är olika och förändras i takt med att antalet personer med andra språk som modersmål i Vanda ökar. Dessutom beaktas i allt större utsträckning arbetslivsorientering och funktionalitet i undervisningen i finska. Sysselsättning erbjuder en utmärkt miljö för att utveckla språkkunskaperna.

Utredningen visar att utbudet av såväl kurser i finska som den grundläggande utbildningen för vuxna är otillräckligt. Antalet utbildningar bör utökas för att täcka behovet. En ökning av antalet utbildningar skulle stödja främjandet av vägar för att främja språkkunskaper från en nivå till en annan och, å andra sidan, anordnandet av utbildningar som utvecklar arbetslivsfärdigheterna.

Bland de största städerna är utbildningsnivån lägst i Vanda. I Vanda bör man satsa på att utvidga den grundläggande utbildningen för vuxna och erbjuda denna möjlighet till studier för allt fler unga vuxna. Den grundläggande utbildningen för vuxna i Vanda är fortfarande liten i jämförelse med de andra städerna i huvudstadsregionen. Inom den grundläggande utbildningen för vuxna handleds den studerande alltid till fortsatta studier på andra stadiet eller till arbetslivet.

Lagändringar och statlig finansiering påverkar också anordnandet och främjandet av undervisning i finska. Därför är det också viktigt med intressebevakning i detta ärende. Vanda stad har uttalat sig om en ändring av lagen om främjande av integration och om lagar med anknytning till den. Den nu föreslagna ändringen av utbildning som finansieras med 100 % statsandelar till arbetskraftsutbildning, som läskunnighetsutbildning och annat fritt bildningsarbete kan lämna kundgrupper som drar nytta av utbildningen utanför utbildningen. Behovet av stöd och sämre förutsättningar för studier och framsteg för personer som behöver läskunnighetsutbildning bör beaktas vid planeringen av utbildningarna. Det är viktigt att se till att de som står utanför arbetsmarknaden inte utestängs från utbildning. Man bör identifiera målgrupper som står utanför arbetsmarknaden och skapa en verksamhetsmodell för att nå dem. Vanda har i sitt utlåtande föreslagit att lagändringen också bör trygga den fria bildningens ställning i serviceproduktionen och en tillräcklig finansiering.

Åtgärder för att förbättra möjligheterna till språkundervisning kommer att läggas fram för stadsfullmäktige i samband med behandlingen av programmet för integration.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 19

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge stadsstyrelsens svar på Chau Nguyens ja Drilon Klllokoqis samt 30 andra ledamöters motion i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet gjorde stadsdirektören följande *tillägg* som ett eget stycke i slutet av motionssvaret:

Åtgärder för att förbättra möjligheterna till språkundervisning kommer att läggas fram för stadsfullmäktige i samband med behandlingen av programmet för integration.

Dessutom föreslog stadsstyrelsens ordförande att man som en teknisk justering i svaret ändrar uttrycket *vieraskielinen* (främmande språk som modersmål) till *muunkielinen* (annat språk som modersmål) på de ställen där det är möjligt. Förslaget godkändes enhälligt.

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Det antecknades att socialdemokraternas stadsstyrelsegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

Socialdemokratiska gruppen anser att det är viktigt att Vanda utnyttjar resultaten av den enkät och annan utredning som beskrivs i motionssvaret fullt ut och främjar praktiska åtgärder på grundval av dem för att stärka tillgången till, arbetslivsorienteringen och tillgängligheten för undervisning i finska, eftersom språkkunskaper är en central förutsättning för integration, delaktighet och sysselsättning. Samtidigt konstaterar gruppen att de nedskärningar i finansieringen av integrationen som Orpo-regeringen gjort försvagar städernas möjligheter att utveckla språkundervisningen och stödjande sysselsättningen av personer med andra modersmål, och därför förutsätter utvecklingen av språkutbildningen också en nationell vilja och tillräcklig finansiering.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Chau Nguyens och Drilon Kllokoqis samt 30 andra ledamöters motion om att Vanda ska utreda kunskapsnivån i finska hos Vandabor med andra språk som modersmål och vidta åtgärder för att förbättra språkkunskaperna

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: servicechefen för internationella kunder Suvi Lindén
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p><i>Vantaan selvitettävä Vantaalla asuvien muunkielisten suomen kielen osaamistaso ja ryhdyttävä toimenpiteisiin kielitaidon parantamiseksi</i></p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Vantaalle muuttaa vuosittain yhä enemmän ihmisiä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi. Kotoutuminen ja osallisuus yhteiskuntaan ovat keskeisiä asioita ja edellä mainittujen asioiden saavuttamiseen tarvitaan riittävä suomen kielen taito. Suomen kielen osaaminen edistää työllistymistä, kouluttautumista ja mahdollistaa ihmisen parempaa osallisuutta yhteiskuntaan.</p> <p>Tällä hetkellä meillä ei ole riittävästi tietoa siitä, miten vantaalaisten suomen kielen osaaminen jakautuu eri ikäisten, eri kieliryhmien ja eri työllistymistilanteessa olevien kesken. Meillä ei ole myöskään riittävän tarkkaa tietoa, miten hyvin nykyinen kielikoulutustarjonta vastaa tarpeita. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, millainen tarjonta on työttömille, työssäkäyville tai työssäkäyville perheellisille. Jotta voimme varmistaa tasa-arvoiset mahdollisuudet hyvinvoinnille, on olennaista saada parempi käsitys tilanteesta, jotta voimme ryhtyä toimenpiteisiin.</p> <p>Me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaupunki selvittää, miten muunkielisten asukkaiden suomen kielen osaaminen jakautuu kaupungissamme. Selvityksessä tulee huomioida eri ikäryhmät, eri työllisyystilanteessa olevat, sukupuoli, koulutustaso ja asuinalueet • kaupunki kartoittaa millaista kielikoulutusta tarvitaan ja miten olemassa oleva tarjonta vastaa tarvetta. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti työllistymistä edistäviin toimenpiteisiin ja työelämän tarpeisiin 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen Drilon Kllokoqi</p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emily Strohm 2. Topi Liutu 3. Mari Hynninen 4. Minttu Sillanpää 5. Jussi Saramo 6. Karita Snellman 7. Anu Hall 8. Riku Aalto 9. Jenni Alasuutari 10. Elina Nykyri 11. Tiina Tuomela 12. Tuomas Vanhanen 13. Funda Demiri 14. Matti Kotiranta 15. Nelli Pennanen 16. Paula Lehmuskallio

- kaupungin tulee selvittää Vantaalla olevien yritysten tahtotilaa järjestää suomen kielen opetusta omille työntekijöilleen
- kaupunki toimittaa selvitysten perusteella konkreettisia toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla kaupunki voi paremmin tukea ja edistää muunkielisten asukkaiden suomen kielen opintoja

Vantaalla 25.8.2025

Chau Nguyen ja Drilon Kllokoqi

kaupunginvaltuutettu (vas), kaupunginvaltuutettu (sdp)

17. Ulla-Maija Kopra

18. Eva Tawasoli

19. Marjo Vacker

20. Reija Friman

21. Patrik Borg

22. Gashaw Bibani

23. Loviisa

Kaartokallio

24. Antero Eerola

25 Tarja Eklund

26 Vaula Norrena

27. Pekka Rautio

28. Tuire Kaimio

29. Naima El Issaoui

30. Tia Seppänen

7 Svar på Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan

VD/4853/00.02.00.03/2025

PT/SP/JK/MHo/JSt/SPe/JNu/US

Gröna fullmäktigegruppen och 22 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Under förhandsutredningsfasen av projektet Flygbanan har Flygbanan Ab fått påminnelser om att jämförelsealternativ till banan inte har utretts tillräckligt. Både Trafikledsverket (redan under projektet Suomi-rata 2019) och NTM-centralen¹ har förutsatt noggrann utredning av alternativen. Trots detta har Flygbanan Ab inte planerat några närmare tilläggsutredningar av jämförelsealternativen.

I den tidigare projektdokumentationen från projektet Flygbanan samt i de bedömningar som myndigheterna lagt fram har följande jämförelsealternativ identifierats:

1. Alternativ 0+: Flygbanan genomförs inte. På stambanan förbättras transportkapaciteten på banavsnittet Böle–Riihimäki. Dessutom ökar Digispåret² kapaciteten och minimerar störningskänsligheten i hela det finländska bannätet.
2. Alternativ VE P: Utbyggnad av stambanan med ett femte spår från Kottby till Kervo. Detta alternativ har dock inte inkluderats i redovisningen av miljökonsekvensbedömningen (MKB)³ för Flygbanan.
3. Mer infrastruktur på stambanan: Flera omkörningsställen längs stambanan, förlängning av plattformarna på stationerna samt en eventuell förbindelse till den framtida Östbanan från Kervo (NTM-centralen har uttryckt en önskan om att undersöka detta alternativ närmare).

Översiktsplanen för Flygbanan bereds och preciseras för närvarande. Samtidigt skulle det vara nödvändigt att utreda jämförelsealternativen för att få heltäckande och aktuella uppgifter om olika alternativ som beslutsunderlag. Behovet av tilläggsutredningar är särskilt motiverat. Enligt projektbedömningsrapporter⁴ är nämligen projektets samhällsekonomiska nytto-kostnadsförhållande mycket svagt, endast 0,19. Dessutom förbättrar genomförandet av projektet Digispår stambanans kapacitet och störningstålighet långt in i framtiden, vilket gör byggandet av Flygbanan mindre brådskande.

Efterfrågan på fjärrtågstrafik förväntas inte öka nämnvärt, och enligt utredningar går det inte att ta ut nämnvärt högre tilläggspriser för resor med Flygbanan^{5,6,7}.

Som en av ägarna i Flygbanan Ab har Vanda ett intresse av att få grundliga rapporter till stöd för ett eventuellt byggbeslut. Som ägare har Vanda också möjlighet att påverka bolaget.

Vi föreslår att Vanda stad kräver att Flygbanan Ab kompletterar översiktsplanen med en omfattande utredning av jämförelsealternativ.

Utifrån detta kan man senare bedöma projektets verkliga behov, samhällsekonomiska motivering, miljökonsekvenser samt trafik- och passagerarefterfrågan.

Källor:

¹ NTM-centralen: Motiverad slutsats 23.2.2024. Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf

² Projektet Digispår: Information om Digispåret. <https://digirata.fi/sv/information-om-digispar/>

³ Redovisning av miljökonsekvensbedömningen (MKB), 2024. https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lentorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Flygbanan Ab: Projektbedömning 2023. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lentoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Den riksomfattande transportsystemplaneringen – Genomförandeplan 2024. https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Flygbanan Ab: Flygbanan i olika marknadsscenarier 2025. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lentorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Flygbanan Ab: Publikationer. <https://lentorata.fi/julkaisut/>

Stadsfullmäktige 16.6.2025 § 36

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters undertecknade motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde samt verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

I fullmäktigemotionen föreslås att Vanda stad kräver att Flygbanan Ab kompletterar översiktsplanen med en omfattande utredning av jämförelsealternativ. Enligt motionen har under förhandsutredningsfasen av projektet Flygbanan Flygbanan Ab fått påminnelser om att jämförelsealternativ till banan inte har utretts tillräckligt, och både Trafikledsverket (redan under projektet Suomi-rata 2019) och NTM-centralen har förutsatt noggrann utredning av alternativen.

De alternativ för Flygbanan som nämns i motionen har undersökts i projektets miljökonsekvensbedömning, för vilken kontaktmyndigheten har lämnat sin motiverade slutsats i början av 2024. För närvarande pågår utredningsplanskedet för Flygbanan och därefter är avsikten att gå vidare med utarbetandet av en järnvägsplan. Enligt 10 § 4 mom. i banlagen får en utredningsplan eller en järnvägsplan inte godkännas i strid med en landskapsplan eller i strid med en generalplan med rättsverkningar.

Efter Flygbanans MKB har Flygbanans sträckning ändrats norr om flygplatsen. Sträckningen har flyttats österut i Korsoområdet så att den går under stadsdelarna Vierumäki och Fallbäcken. Banan kommer

fortfarande att gå i en tunnel i området, men på marknivå kommer det eventuellt att byggas två serviceschakt med byggnader samt en körtunnel. Dessa platser beskrivs närmare i kompletteringen av MKB-beskrivningen. Enligt Nylands förbund strider Flygbanans nya sträckning inte mot landskapsplanen. Framläggningstiden för den kompletterade miljökonsekvensbeskrivningen för Flygbanan upphörde den 21 januari 2026 och kontaktmyndigheten lämnade den motiverade slutsatsen den 20 mars 2026.

Kontaktmyndigheten konstaterar i den motiverade slutsatsen att det i projektets nuvarande planeringskede inte längre har presenterats några genomförandealternativ för granskning. Ändringen av bansträckningen och de

centrala konstruktionsmässiga och tekniska lösningarna har avgjorts i samband med översiktsplanskedet. Kontaktmyndigheten anser att lösningen är motiverad, även om principen om att inom MKB-förfarandet jämföra det projektalternativ som valts för den fortsatta planeringen med andra alternativ inte fullt ut har förverkligats i planeringsprocessen.

Förutsättningen för att Östbanan ska kunna genomföras är att Flygbanan planeras och genomförs. Flygbanans nya sträckning söder om Kervo gör att också Östbanans och Flygbanans anslutningspunkt flyttar. I och med detta skulle även Östbanan gå i en tunnel i Korsos storområde. En miljökonsekvensbedömning (MKB) pågår för Östbanan. Östbanans MKB-beskrivning var framlagd under tiden 13.1–13.3.2026.

Flygbanans och Östbanans nya sträckningar följer inte Vandas generalplan, så för att deras översiktsplaner ska kunna godkännas måste en etappgeneralplan utarbetas för Korsos område. Stadsstyrelsen har den 23 februari 2026 fattat beslut om inledningen av utarbetandet av en etappgeneralplan för spårprojekten i Korsos. I Aviapolisområdet följer Flygbanans sträckning generalplanen och man håller på att utarbeta en detaljplan för banan i området (002641ma Flygbanan: underjordisk detaljplan).

En fastighetsekonomisk analys har utarbetats för Flygbanan. I analysen utreddes Flygbanans fastighetsekonomiska konsekvenser i Flygbanans delägarkommuner Helsingfors, Vanda och Lahtis. Bedömningen baseras på städernas syn på Flygbanans potentiella inverkan på markanvändningen och utvecklingen av de områden som valts ut som Flygbanans influensområden.

Trafikprognoserna i Flygbanans projektbedömning utgår från att biljettpriserna för fjärrtåg på Flygbanan är desamma som på stambanan i jämförelsealternativet. I verkligheten kan det hända att de som reser med Flygbanan till flygplatsen måste betala en tilläggsavgift. Dessutom utgår prognoserna från att fjärrtåg som trafikerar på Flygbanan kan användas för närtrafikresor till flygplatsen med HRT-biljett enligt den normala HRT-zonprissättningen. I dagens läge är det inte möjligt att resa med fjärrtåg med HRT-biljett. I utredningen Flygbanan i olika marknadsscenarioer (*Lentorata eri markkinaskenaarioissa*) anges att det enligt den nuvarande uppfattningen, som grundar sig på intervjuer, inte är förenligt med HRT:s grundläggande uppgift och mål att skaffa en snabb flygplatsförbindelse (eller biljettsamarbete med det marknadsmässiga utbudet) mellan Helsingfors och flygplatsen.

I sitt utlåtande om Flygbanans MKB-beskrivning har Vanda stad lyft fram dessa osäkerhetsfaktorer och föreslagit att de ska bedömas noggrannare. Även NTM-centralen i Nyland har i sin motiverade slutsats lyft fram dessa osäkerheter och konstaterat att Flygbanealternativets förbindelser bör granskas i den fortsatta planeringen. I den motiverade slutsatsen till den förra MKB-beskrivningen nämns också att *Flygbanan enligt konsekvensbeskrivningen har en stor eller måttlig negativ inverkan på tillgängligheten till närtågsstationerna i Dickursby och flera stationer längs stambanan. Om Flygbanealternativet*

genomförs kommer stationen för fjärrtågen att flyttas från Dickursby till flygplatsen. Kontaktmyndigheten konstaterar att flyttningen har omfattande konsekvenser på trafiksystemsnivå i huvudstadsregionen, vilka borde ha beskrivits närmare i beskrivningen.

Den fastighetsekonomiska analysen ger ytterligare information om projektets konsekvenser, men särskilt trafikeringsmodellen kräver precisering. Projektets konsekvenser för Vandas samhällsstruktur bör också bedömas närmare. Till vissa delar, såsom samhälls- och energiekonomi samt trafik, måste konsekvensbedömningen av Flygbanan preciseras när etappgeneralplanen utarbetas, men i generalplanearbetet ingår inte granskning av jämförelsealternativ. Konsekvenserna kan också preciseras genom växelverkan mellan intressenterna och myndigheterna.

Enligt stadsmiljöns verksamhetsområde finns det inget behov av tilläggsutredningar av Flygbanans jämförelsealternativ. Jämförelsealternativen har granskats i projektets miljökonsekvensbeskrivning. En ökning av stambanans kapacitet övervägdes redan när Vandas generalplan utarbetades. Då valde man att bereda sig för Flygbanan i stället för tilläggsspår på stambanan, eftersom den lösning som föreslogs i Trafikverkets utredning av områdesreserveringen för tilläggsspår skulle ha krävt betydande ändringar bland annat i Dickursby och Korso centrumområden.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 15

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Gröna fullmäktigegruppen och de 22 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Det antecknades att biträdande stadsdirektör Tero Anttila avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid ärendet behandlades och beslut fattades.

Under behandlingen av ärendet föreslog stadsstyrelseledamoten Eve Rämö, understödd av stadsstyrelseledamoten Hanna Valtanen att ärendet återremitteras för ytterligare beredning.

Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och gav följande förslag på omröstning: de som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet sänds tillbaka för beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 10 ja-röster (Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Kasonen, Kivimäki, Nummela, Abdi, Hakala, Aura) och 5 nej-röster (Karinen, Niikko, Roininen, Rämö, Valtanen). Ordföranden konstaterade att behandlingen av ärendet fortsätter.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Gröna fullmäktigegruppens och 22 andra ledamöters motion om att undersöka jämförelsealternativ till Flygbanan

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Jarno Köykkä, stadsingenjör, tfn 0400 442 753
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 16.6.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Lentoradan vertailuvaihtoehdot tutkittava	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Lentorata-hankkeen esiselvitysvaiheessa Lentorata Oy:lle on esitetty muistutuksia siitä, ettei radan vertailuvaihtoehtoja ole tutkittu riittävän kattavasti. Sekä Väylävirasto (jo Suomi-rata-vaiheessa 2019) että ELY-keskus¹ ovat edellyttäneet vaihtoehtojen huolellista selvittämistä. Tästä huolimatta Lentorata Oy ei ole suunnitellut tarkempia lisäselvityksiä vertailuvaihtoehdoista.</p> <p>Lentorata-hankkeen aiemmassa hankedokumentaatiossa sekä viranomaisten esittämissä arvioissa on tunnistettu seuraavia vertailuvaihtoehtoja:</p> <ol style="list-style-type: none">Vaihtoehto O+: Lentorataa ei toteuteta. Pääradalle toteutetaan Pasila–Riihimäki-rataosan liikenteellisen välityskyvyn parantaminen. Lisäksi Digirata² lisää kapasiteettia ja minimoi häiriöherkkyyttä koko Suomen rataverkolla.Vaihtoehto VE P: Pääradan laajentaminen yhdellä lisäraiteella (5. raide) Käpylästä Keravalle. Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole sisällytetty Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselvitykseen (YVA)³.Lisää infraa pääradalle: Useampia ohituspaikkoja pääradalle, laituripituuksien kasvattaminen asemilla sekä mahdollinen yhteys tulevaan Itärataan Keravalta (ELY-keskus on esittänyt toivomuksen tämän vaihtoehdon tarkemmasta selvittämisestä). <p>Lentoradan yleissuunnitelmaa valmistellaan ja tarkennetaan parhaillaan. Samalla olisi tarpeen tutkia vertailuvaihtoehtoja, jotta päätöksenteon pohjaksi saadaan kattavat ja ajantasaiset tiedot eri vaihtoehdoista. Tarve lisäselvityksille on erityisen perusteltu, koska hankearviointiraporttien⁴ mukaan hankkeen yhteiskuntataloudellinen hyöty-kustannussuhde on erittäin heikko, vain 0,19. Lisäksi Digirata-hankkeen toteutus parantaa pääradan kapasiteettia ja häiriönsietokykyä pitkälle tulevaisuuteen, mikä vähentää Lentoradan rakentamisen kiireellisyyttä.</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u> Vihreä valtuustoryhmä</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Järä 3. Elina Nykyri 4. Loviisa Kaartokallio 5. Tiina Tuomela 6. Juha Suoniemi 7. Janne Hartikainen 8. Tanja Aidanjuuri 9. Tuomas Vanhanen 10. Suvi Karhu 11. Nina Nummela 12. Petri Roininen 13. Marja Ahava 14. Topi Liutu 15. Jorma Hentilä 16. Marjo Vacker 17. Minttu Sillanpää 18. Paula Lehmuskallio 19. Antero Eerola 20. Mika Niikko 21. Gashaw Bibani 22. Chau Nguyen</p>

Kaukojunaliikenteen kysynnän ei arvioida merkittävästi kasvavan, ja selvitysten mukaan lentoratomatkasta ei voida periä merkittävästi korkeampia lisähintalippuja^{5,6,7}.

Lentorata Oy:n yhtenä omistajana Vantaan intressi on saada perusteelliset raportit mahdollisen rakentamispäätöksen tueksi. Omistajana Vantaalla on mahdollisuus vaikuttaa yhtiöön.

Esitämme, että Vantaan kaupunki vaatii Lentorata Oy:tä täydentämään yleissuunnitelmaa kattavalla vertailuvaihtoehtojen selvityksellä.

Tämän pohjalta voidaan myöhemmin arvioida hankkeen todellista tarvetta, yhteiskuntataloudellista perusteltavuutta, ympäristövaikutuksia sekä liikenne- ja matkustajakysyntää.

Lähteet:

¹ ELY-keskus: Perusteltu päätelmä 23.2.2024. [Suomi-rata_Oy_Lentorata_perusteltu_päätelmä_23022024.pdf](https://www.ely-keskus.fi/raportit/ELY-keskus_Perusteltu_paatelmä_23.2.2024.pdf)

² Digirata-hanke: Tietoa Digiradasta. <https://digirata.fi/tietoa-digiradasta/>

³ Ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA), 2024. https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2024/03/Lentorata_YVA-selostus_web.pdf

⁴ Lentorata Oy: Hankearviointi 2023. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2023/11/Lentoradan-hankearviointi-1.pdf>

⁵ Traficom: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma – Toimeenpanosuunnitelma 2024. https://www.traficom.fi/sites/default/files/media/publication/VLE%202024_0.pdf

⁶ Lentorata Oy: Lentorata eri markkinaskenaarioissa 2025. <https://lentorata.fi/wp-content/uploads/2025/01/Lentorata-eri-markkinaskenaarioissa.pdf>

⁷ Lentorata Oy: Julkaisut. <https://lentorata.fi/julkaisut/>

8 Svar på Antero Eerolas och 24 andra ledamöters motion om att förbättra hjärtsäkerheten – defibrillatorer till stadens offentliga lokaler

VD/2371/00.02.00.03/2025

TeA/KJ/PW/SE/EA

Antero Eerola och 24 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Utanför sjukhusen i Finland inträffar det några tusen plötsliga hjärtstillestånd. Omkring fem tusen människor avlider varje år som en följd av dessa. När en människas hjärta stannar är varje ögonblick livsviktigt. Chansen att överleva minskar med tio procent för varje minut som går efter ett hjärtstillestånd. Därför är snabba reaktioner avgörande.

Därför borde det finnas defibrillatorer i allt fler offentliga lokaler. Det är en apparat som ger en elektrisk stöt i hjärtat för att återställa dess normala rytm och som vem som helst kan använda. Användningen av apparaten medför ingen fara, även om det skulle vara fråga om andra sjukdomsfall än sådana som beror på hjärtstillestånd.

Defibrillatorer finns allt oftare i offentliga lokaler, arbetsplatser och husbolag. Detta borde också vara fallet i Vanda stads offentliga lokaler. På så sätt kunde man konkret rädda människoliv. Ekonomiskt sett är det inte fråga om en stor satsning, eftersom defibrillatorer kostar från några hundralappar till omkring två tusen euro.

Baserat på det ovanstående lämnar vi undertecknade ledamöter in följande fullmäktigemotion:

* Vanda börjar anskaffa defibrillatorer till alla lämpliga offentliga lokaler i staden. Stadens beslutsfattare informeras om hur projektet framskrider.”

Stadsfullmäktige 24.3.2025 § 31

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Antero Eerolas och 24 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra hjärtsäkerheten – defibrillatorer till stadens offentliga lokaler

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Defibrillatorer finns redan i de flesta lokaler som förvaltas av staden. Det har varit lokalanvändarna som ansvarat för anskaffningen av defibrillatorer. Användarna ansvarar också för kostnaderna och underhållet av apparaterna. Efter en anskaffning ska varje defibrillator inklusive tillgänglighetsuppgifter registreras i tjänsten defi.fi som har skapats av Resuskitationsrådsföreningen i Finland rf, Finlands Röda Kors och Hjärtförbundet i Finland. Innehavaren av apparaten ansvarar för att uppgifterna i registret är

aktuella. I kommunerna fanns det mest registrerade defibrillatorer 31.12.2024 i Helsingfors (982), Vanda (428) och Esbo (397). Vandaområdets alla defibrillatorer som registrerats i tjänsten defi.fi syns också i Vanda stads kartservice (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). I tjänsten defi.fi kan man alltid lätt lokalisera den närmaste defibrillatör i hela Finland.

Ur de ovan nämnda tjänsterna kan man vid behov rapportera antalet defibrillatorer till stadens beslutsfattare. Bedömningen av behovet av apparaterna och anskaffningen av dem är ändå i första hand på lokalanvändarnas ansvar. Stadens ledning kan vid behov ge rekommendationer och anvisningar till verksamhetsområdena för att komplettera apparatbeståndet.

Stadsstyrelsen 11.8.2025 § 38

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Antero Eerola och de 24 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Bilaga:

- Svar på Antero Eerolas och 24 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra hjärtsäkerheten – defibrillatorer till stadens offentliga lokaler

Verkställighet: Juridiska ärenden och beslutsberedning, förslag till fullmäktige

Anvisningar för sökande av ändring: 3.1 Förbud mot att begära omprövning och anföra besvär

Närmare information:

Pekka Wallenius, direktör för fastighetscentralen, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Defibrillatorer finns redan i de flesta lokaler som förvaltas av staden. Det har varit lokalanvändarna som ansvarat för anskaffningen av defibrillatorer. Användarna ansvarar också för kostnaderna och underhållet av apparaterna. Efter en anskaffning ska varje defibrillator inklusive tillgänglighetsuppgifter registreras i tjänsten defi.fi som har skapats av Resuskitationsrådsföreningen i Finland rf, Finlands Röda Kors och Hjärtförbundet i Finland. Innehavaren av apparaten ansvarar för att uppgifterna i registret är aktuella. I kommunerna fanns det mest registrerade defibrillatorer 31.12.2024 i Helsingfors (982), Vanda (428) och Esbo (397). Vandaområdets alla defibrillatorer som registrerats i tjänsten defi.fi syns också i Vanda stads kartservice (kartta.vantaa.fi > Palvelu- ja toimipisteet > Defibrillaattorit). I tjänsten defi.fi kan man alltid lätt lokalisera den närmaste defibrillatör i hela Finland.

Ur de ovan nämnda tjänsterna kan man vid behov rapportera antalet defibrillatorer till stadens beslutsfattare. Bedömningen av behovet av apparaterna och anskaffningen av dem är ändå i första hand

på lokalanvändarnas ansvar. Stadens ledning kan vid behov ge rekommendationer och anvisningar till verksamhetsområdena för att komplettera apparatbeståndet.

Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

I offentliga lokaler rekommenderas det att det finns en defibrillator, och i större lokaler där regelbundna fritidsaktiviteter anordnas för ett större antal personer är det motiverat att skaffa en sådan apparat. Detta är huvudsakligen fallet i lokaler som förvaltas av Vanda stad, då en apparat är tillgänglig på minst 350 meters avstånd.

I en kartläggning identifierades ett antal platser som förvaltas av staden där det finns skäl att främja anskaffningen av defibrillatorer. Dessa är:

- Aurinkokiven koulu
- Ungdomsgården i Havukoski
- Lehtikuusen koulu
- Håkansböle gård
- Korso sportplan
- Mårtensdals sportplan
- Tenniscentret i Råby
- Bergrummet i Råtorp
- Kartanonkosken koulu eller idrottsparken i Herrgårdsforsen

Priset på en defibrillator varierar beroende på egenskaper och ligger på cirka 1 200–3 000 euro/styck. Underhållskostnaderna består huvudsakligen av byte av elektroder och batterier samt årligt underhåll:

- underhållskostnader ca 40–80 e per år
- årsservice ca 200–300 e per år beroende på apparatmärke / apparatens egenskaper

Det har inte reserverats någon separat gemensam budget för inköp och underhåll av apparaterna, utan den instans inom staden som ansvarar för lokalerna skaffar apparaterna inom ramen för sina egna anslag. Vid verksamhetsområdena för fostran och lärande och stadskultur och välfärd förbinder man sig till att skaffa apparater till objekten på listan. I fortsättningen kommer man att ta hänsyn till behovet av defibrillatorer vid större nybyggnadsprojekt.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 20

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Antero Eerola och de 24 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet gjorde stadsdirektören följande *tillägg* i förslaget:

Det har inte reserverats någon separat gemensam budget för inköp och underhåll av apparaterna, utan den instans inom staden som ansvarar för lokalerna skaffar apparaterna inom ramen för sina egna anslag. Vid verksamhetsområdena för fostran och lärande och stadskultur och välfärd förbinder man sig till att skaffa apparater till objekten på listan. *I fortsättningen kommer man att ta hänsyn till behovet av defibrillatorer vid större nybyggnadsprojekt.*

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Svar på Antero Eerolas och 24 andra ledamöters motion om att förbättra hjärtsäkerheten – defibrillatorer till stadens offentliga lokaler

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Pekka Wallenius, direktör för fastighetscentralen, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Leena Rusanen, förvaltningsdirektör, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Sydänturvaa parannettava – defibrillaattoreita kaupungin julkisiin tiloihin</p> <p>Suomessa tapahtuu sairaaloiden ulkopuolella muutamia tuhansia äkillisiä sydämen pysähdyksiä. Noin viisi tuhatta ihmistä menehtyy niihin vuosittain. Kun ihmisen sydän pysähtyy, jokainen hetki on elintärkeä. Jokainen minuutti sydämen pysähtymisen jälkeen laskee elonjäämisen mahdollisuutta noin kymmenellä prosentilla. Siksi nopea reagointi on ratkaisevaa.</p> <p>Yhä useammissa julkisissa tiloissa pitäisikin olla defibrillaattoreita eli sydäniskureita. Kyseessä on laite, joka antaa sähköiskun sydämeen palauttaakseen sen normaalin rytmin ja jota kuka tahansa osaa käyttää. Laitteen käytöstä ei aiheudu vaaraa, vaikka kyse olisi muusta kuin sydämen pysähtymisestä aiheutuvasta sairaskohtauksesta.</p> <p>Defibrillaattoreita löytyy yhä useammin julkisista tiloista, työpaikoilta ja taloyhtiöistä. Näin pitäisi olla myös Vantaan kaupungin julkisissa tiloissa. Näin voitaisiin konkreettisesti pelastaa ihmishenkiä. Taloudellisesti ei ole kyse suuresta panostuksesta, sillä sydäniskurit maksavat muutamasta sadasta noin pariin tuhanteen euroon.</p> <p>Edellä olevan perusteella, me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:</p> <p>* Vantaa ryhtyy hankkimaan defibrillaattoreita eli sydäniskureita kaikkiin soveltuviin kaupungin julkisiin tiloihin. Hankkeen etenemisestä raportoidaan kaupungin päättäjille.</p> <p>Vantaalla 24.3.2025</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u> Antero Eerola (vas.)</p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matilda Stirkkinen 2. Mari Hynninen 3. Siri Ahokas 4. Funda Demiri 5. Anu Hall 6. Minttu Sillanpää 7. Paula Lehmuskallio 8. Elina Nykyri 9. Tiina Tuomela 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Juha Suoniemi 13. Vaula Norrena 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Tarja Eklund 16. Patrik Karlsson 17. Maija Rautavaara 18. Tuire Kaimio 19. Hanna Valtanen 20. Reija Friman 21. Juha Järä 22. Ida Tamminen 23. Aki Mäkipernaa 24. Jouko Jääskeläinen

9 Svar på Chau Nguyens och 23 andra ledamöters motion om att göra skolvägen trygg vid grundskolor med trafiksäkerhetskameror

VD/6994/00.02.00.03/2025

TeA/JK/MH/OT/SE/EA

Chau Nguyen och 23 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges stadsfullmäktige arbetsordning:

”Staden måste inleda förberedelser i samarbete med den lokala polisavdelningen för att installera automatiska hastighetskameror i närheten av stadens grundskolor.

Trafikskyddets hastighetsmätningar i maj 2025 visade att endast en liten del av bilisterna följer hastighetsbegränsningen på 30 km/h vid övergångsställen, eftersom fyra av fem kör för fort på skolvägen. Att köra för fort i närheten av skolor äventyrar barnens säkerhet, särskilt på de vägar där barnen måste korsa livligt trafikerade gator utan underfart eller bro.

Enligt forskning är den mest effektiva metoden för att påverka förarnas beteende en kombination av kommunikation, övervakning, lagstiftning och planering av trafikmiljön. Hastighetskameror har visat sig ha en betydande effekt på minskningen av körhastigheter och trafikolyckor.

Enligt Polisstyrelsen kan kommunen ta initiativ till att placera ut trafiksäkerhetskameror. Polisen och kommunen kommer tillsammans överens om placeringsplatserna ur olycksstatistikens och trafiksäkerhetens synvinkel. Kommunen ansvarar för uppförandet av stolpen och den tillhörande gatuinfrastrukturen, polisen för kamerautrustningen och dataöverföringen.

Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att:

1. De skolmiljöer där trafiksäkerheten inte kan förbättras tillräckligt genom konstruktionsåtgärder, såsom rondeller eller underfartsarrangemang, kartläggs i samarbete med polisen.
2. Det förbereds ett förslag till polisstyrelsen om att installera hastighetskameror i dessa områden.
3. Det utarbetas en resursplan för att genomföra nödvändiga trafiksäkerhetstolpar, elanslutningar och andra infrastrukturlösningar.

Vanda stad bör vidta åtgärder för att se till att barnens skolresor är säkra.

Källa: <https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/>

Stadsfullmäktige 20.10.2025 § 19

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Chau Nguyens och 23 andra ledamöters undertecknade motion om att göra skolvägen trygg vid grundskolor med trafiksäkerhetskameror

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Bakgrund till det trafiksäkerhetsarbete som bedrivs i Vanda

I Vanda utförs dagligen arbete för att förbättra trafiksäkerheten på många olika nivåer och sätt. Trafiksäkerhetsarbetet styrs av flera strategiska dokument och program, såsom [Vandas trafikpolitiska program](#), [Vandas säkerhetsplan](#) samt [Principer för att lugna trafiken i Vanda](#) och [åtgärdsprogrammet för att förbättra trafikmiljön](#). Trafiksäkerhetsarbetet i Vanda samordnas och främjas i en tväradministrativ trafiksäkerhetsgrupp.

Anvisningen Principer för att lugna trafiken i Vanda sammanfattar stadens riktlinjer för att lugna trafiken. I samband med utarbetandet av åtgärdsplanen genomfördes en analys av nuläget samt två separata enkäter om riskplatser – en riktad till invånarna och en till skoleleverna i Vanda. Dessutom granskas säkerheten längs skolvägarna kontinuerligt, och för att stödja detta arbete har man tagit fram teoretiska modeller över skolbarnens rörelsemönster, vilka gör det möjligt att identifiera de viktigaste skolvägarna och rikta in åtgärderna på ett effektivt sätt.

Trafiksäkerhetsåtgärder

Hastighetsbegränsningar utgör grunden för en säker trafikmiljö. Låga hastighetsbegränsningar är särskilt viktiga i områden där det rör sig många gående och cyklister, till exempel i närheten av skolor och daghem. I Vanda har hastighetsbegränsningarna sänkts systematiskt under de senaste åren, och cirka 80 % av gatunätet omfattas numera av hastighetsbegränsningar på 30–40 km/h. I närheten av flera skolor gäller redan en hastighetsbegränsning på 30 km/h, och man avser att förenhetliga och utvidga denna praxis så att den omfattar alla grundskolor.

Att bara införa en låg hastighetsbegränsning gör inte miljön säker i sig, utan trafikmiljön måste stödja den fastställda hastighetsbegränsningen. I närheten av skolor och daghem har man genomfört omfattande åtgärder för att lugna trafiken, såsom avsmalningar av körbanan, fartgupp och upphöjda övergångsställen. Låga hastighetsbegränsningar stöds, förutom genom strukturella lösningar, även av olika effektmedel, såsom hastighetsdisplayer, varningssystem vid övergångsställen, vägmarkeringar och automatisk hastighetsövervakning.

Staden har reserverat ett årligt anslag för förbättring av trafiksäkerheten. Med hjälp av den genomförs små förbättringar, som till exempel farthinder. Vid valet av platser läggs bland annat vikt vid närheten till skolor och daghem samt konstaterade trafiksäkerhetsproblem. För större projekt avsätts däremot särskilda medel från stadens byggnadsprogram.

Automatisk hastighetsövervakning

År 2022 beslutades att automatisk hastighetsövervakning införs i Vandas gatunät ([Stadsrumsnämnden 6.4.2022](#)). Samtidigt antogs principerna för placering av automatisk hastighetsövervakning, vilka är: antalet olyckor och den upplevda säkerheten; gatukategori (huvudgata/matargata) och trafikvolym

(cirka 10 000 fordon per dygn); hastighetsbegränsning (minst 40 km/h); områdesskäl (t.ex. skola eller daghem).

De första hastighetsövervakningskamerorna i gatunätet togs i bruk våren 2023. Kameror installerades på fem gator, totalt sju stycken. Året därpå utökades antalet övervakningskameror med tre. För närvarande finns det tio övervakningspunkter i Vandas gatunät, varav åtta ligger i närheten av skolor eller idrottsparker.

Den automatiska hastighetsövervakningen kompletterar Vandas trafiksäkerhetsarbete, som även omfattar strukturella åtgärder samt fostran och information. Övervakningskamerorna placeras på de platser där de har störst effekt. Det är dock viktigt att konstatera att automatisk hastighetsövervakning inte i alla situationer är det mest effektiva eller ändamålsenliga sättet att sänka hastigheterna. Utgångspunkten är att övervakningen sker på huvudgator och matarleder där trafikvolymerna är stora. I det lägre gatunätet kan körhastigheterna i regel påverkas på ett mer kostnadseffektivt sätt genom strukturella lösningar, såsom upphöjda övergångsställen och farthinder, vilket inte är möjligt att genomföra på huvudgator.

Vanda har redan infört en verksamhetsmodell där behovet av automatisk hastighetsövervakning och vilka platser som ska övervakas bedöms i samarbete med polisen. Säkerheten vid skolor och andra specialobjekt utvärderas utifrån trafiksäkerhetsanalyser, olycksstatistik, respons från invånarna och experters iakttagelser, och kameraövervakningen inriktas särskilt på de platser där strukturella åtgärder inte är möjliga eller tillräckliga. Över områdena utarbetas en översiktsplan som behandlas med polisen, och staden för förslagen till politiskt beslutsfattande.

Genomförandet sker i enlighet med [Vandas egen planeringsguide](#), som styr planerings- och genomförandeprocessen. Utifrån guiden och tidigare genomförda projekt har staden en god uppfattning om kostnader, genomförandefaser och ansvarsfördelning: staden ansvarar för stolpar, elanslutningar och infrastruktur, medan polisen ansvarar för själva övervakningsutrustningen. Således ingår de åtgärder som föreslås i motionen redan i stadens etablerade arbetsmetoder, och nya övervakningskameror kan installeras på ett kontrollerat sätt som en del av den planmässiga utvecklingen av trafiksäkerheten.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 25

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Chau Nguyen och de 23 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Chau Nguyens och 23 andra ledamöters undertecknade motion om att göra skolvägen trygg vid grundskolor med trafiksäkerhetskameror

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Olli Tamminen, trafikingenjör, tfn 043 827 1043
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

<p>Valtuustoaloitteen otsikko: Peruskoulujen koulutien turvaaminen liikenneturvallisuuskameroilla</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Kaupungin on käynnistettävä valmistelu yhteistyössä paikallisen poliisilaitoksen kanssa automaattisten nopeusvalvontakameroiden asentamiseksi kaupungin peruskoulujen läheisyyteen.</p> <p>Liikenneturvan toukokuussa 2025 tekemät nopeusmittaukset osoittivat, että jopa suojateiden kohdalla vain pieni osa autoilijoista noudattaa 30 km/h nopeusrajoituksia, sillä neljä viidestä ajaa koulutiellä ylinopeutta. Koulujen läheisyydessä ajettava ylinopeus vaarantaa lasten turvallisuuden, erityisesti niillä reiteillä, joilla lapset joutuvat ylittämään vilkasliikenteisiä katuja ilman alikulkua tai siltaa.</p> <p>Tutkimusten mukaan tehokkain tapa vaikuttaa kuljettajien käyttäytymiseen on yhdistelmä viestintää, valvontaa, lainsäädäntöä ja liikenneympäristön suunnittelua. Nopeusvalvontakameroilla on tutkitusti merkittävä vaikutus ajonopeuksien laskuun ja liikenneonnettomuuksien vähenemiseen.</p> <p>Poliisihallituksen mukaan kunta voi tehdä aloitteen liikenneturvallisuuskameroiden sijoittamisesta. Poliisi ja kunta sopivat yhdessä sijoituspaikoista onnettomuustilastojen ja liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Kunta vastaa tolpan ja siihen liittyvän katuinfran toteuttamisesta, poliisi kameralaitteistosta ja tiedonsiirrosta.</p> <p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kartoittaa yhteistyössä poliisin kanssa ne kouluympäristöt, joissa liikenneturvallisuutta ei voida riittävästi parantaa rakenteellisin toimin, kuten kiertoliittymillä tai alikulkujärjestelyin. 2. Valmistelelee esityksen poliisihallitukselle nopeusvalvontakameroiden asentamisesta näille alueille. 3. Laatii resurssisuunnitelman tarvittavien liikenneturvallisuustolppien, sähköliitäntöjen ja muiden infraratkaisujen toteuttamiseksi. 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elina Nykyri 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Tiina Tuomela 7. Kai-Ari Lundell 8. Funda Demiri 9. Mari Hynninen 10. Emily Strohm 11. Reija Friman 12. Vaula Norrena 13. Antero Eerola 14. Anu Hall 15. Loviisa Kaartokallio 16. Tia Seppänen 17. Ulla-Maija Kopra 18. Drilon Kllokoqi

<p>Vantaan kaupungin on ryhdyttävä toimiin lasten koulumatkojen turvallisuuden varmistamiseksi.</p> <p>Lähteet: https://www.liikenneturva.fi/ajankohtaista/ylinopeus-vaarantaa-koulutien-silti-suomalaisten-kaasujalka-ei-kevene/</p>	<p>19. Matti Kotiranta 20. Tuire Kaimio 21. Victor Snellman 22. Kati Tyystjärvi 23. Minna Kuusela</p>

10

Svar på Juha Järäs och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att få den vilda taxi- och matbudstrafiken framför Dickursby resecentrum under kontroll

VD/7196/00.02.00.03/2024

TeA/JK/MH/HH-S/SE/EA

Juha Järä och 21 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Motionen i korthet: Staden vidtar nödvändiga åtgärder enligt rubriken. Denna motion behandlas i samband med andra motioner och processer som berör liknande frågor.

Motionen mer utförligt:

Framför Dickursby resecentrum förekommer omfattande trafikproblem och bieffekter som problemen leder till. Problemen har pågått för länge:

1. Så kallade vilda taxibilar (senare taxibilar) parkerar ofta på hållplatsen där bussarna lämnar av passagerare och försöker få tag på kunder precis framför dörren där det är stoppförbud som angetts både med ett vägmärke och bland annat med ett gult streck på trottoarkanten. Parkering är tillåten endast för bussar som lämnar av passagerare. Dessa taxibilar följer alltså inte tydliga trafikregler och väjer inte, även om busschaufförerna ber om utrymme genom att tuta. Om kunderna måste lämnas av mitt på gatan eller någonstans längre bort uppstår det flera olika problem. Det finns också indikationer på att flera av dessa taxibilar samarbetar för att varna varandra om polisens ankomst eller parkeringsövervakarnas enstaka besök. Chaufförerna vid traditionella taxibolag som håller hög kvalitet väntar snällt – ofta helt förgäves – på kunder i den södra ändan av köpcentret.

2. Söder om det område där bussarna stannar finns det några platser för kortvarig ärendeparkering, huvudsakligen för civila bilister. Tanken kan också ha varit att en anhörig som ska till resecentrumet ska kunna köras till tåget eller hämtas därifrån. I praktiken uppstår allvarliga problem. Det här området för kortvarig parkering har huvudsakligen omvandlats till en parkeringsplats för matbudens bilar (bla. Foodora och Wolt), och inte nog med det parkerar de också sina bilar – med varningsblinkrarna på – på områdets gång- och cykelvägar.

Staden har inte reagerat tillräckligt på denna problematik som väcker mycket diskussion och också irritation hos kommuninvånare och turister. Båda de ovan nämnda problemhelheterna och de grova brotten mot trafikreglerna kan leda till hot mot trafiksäkerheten, risk att komma för sent till tåget, trafikstockningar - och även frågor som framkommit i offentligheten: trafiksäkerhetsproblem, överprissättning, snedvridning av konkurrensen, brister i försäkringarna, kringgående av skatt och till och med sexuella övergrepp. Och inte minst skadat rykte. De turister och resenärer som kommer till Dickursby från flygplatsen eller andra orter får ett första intryck av Vanda som präglas av detta fenomen som man på många andra ställen har fått under kontroll.

Jag föreslår att Vanda stad reagerar snabbt och effektivt på detta. Till exempel följande åtgärder kunde övervägas:

- En nödvändig del av parkeringsövervakarnas resurser, eller tilläggsresurserna för störande parkering frigörs för att åtgärda dessa problem. Vid behov ordnas övervakning och bötfällning under en hel vecka, till och med 24/7. Det är ingen överdrift att säga att resurserna skulle betala sig tillbaka. När problemen i stationsområdet åtgärdats finns det mycket att göra också annanstans.

- Samarbete mellan intressentgrupper och lyckade modeller; till exempel med köpcentret; i Böle framför Tripla har liknande problem åtgärdats genom samarbete mellan staden och köpcentret.
- Trafikplanering; även om det senare skulle tas fram mer övergripande lösningar som förbättrar situationen i området, bör lättare åtgärder vidtas så fort som möjligt. Till exempel installation av ordentliga informationsskyltar för taxikunder: "Taxistation 200 meter >".
- Övergripande snabba och långsammare lösningar på problem kan utarbetas tillsammans med områdets intressentgrupper som åtminstone för staden och stadens parkeringsövervakning är: polisen, resecentrumet, köpcentret Dixi, Suomen Taksiliitto ry, bussbolagen, HRT och bostadsbolagen och eventuellt något privat parkeringsövervakningsföretag.

Vi som undertecknat motionen begär att ärendet behandlas snabbt, effektfulla åtgärder vidtas och att dessa förs till stadsfullmäktige så fort som möjligt. Vidare begär vi att denna motion behandlas tillsammans med en tidigare liknande fullmäktigemotion som gällde västra Vanda och med andra processer i anslutning till ärendet."

Stadsfullmäktige 21.10.2024 § 28

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Juha Järäs och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att få den vilda taxi- och matbudstrafiken framför Dickursby resecentrum under kontroll

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Situationen för trafiken på Banvägen har varit i en besvärlig redan en tid. Det har funnits alldeles för lite platser för skjutstrafik i förhållande till det behov som finns. Matbuden har tagit över platserna för skjutstrafik. Parkeringsbegränsningarna på Banvägen har skärpts under de senaste åren. I området har man testat 15-minutersplatser för skjutstrafik. Senare har begränsningen skärpts och platserna har ändrats till 5 minuters skjutstrafikplatser. Inte ens det har räckt, så till slut har en del av platserna reserverats enbart för att släppa av passagerare, och det är helt förbjudet att parkera på dessa platser. Syftet har varit att göra det möjligt att lämna av passagerare vid terminalen.

Vid bussarnas avstigningsplats har taxibilar och servicebilar för sin del tagit över utrymme, vilket har orsakat besvär för busspassagerarna. Platsen framför Dixis huvudingång är inte längre skyltad som busshållplats. Det är förbjudet att stanna på den platsen och endast bussar och transferbussar som ingår i HRT:s avtalstrafik får stanna där. Trots detta står taxibilarna vid busshållplatserna och väntar på kunder. Mot denna bakgrund kan man konstatera att man inte har ansett det viktigt att följa trafikskyltarna enligt vägtrafiklagen, när målet endast är att få kunder att stiga in i taxibilarna i området.

Parkeringsövervakningen har under de senaste åren intensifierat sin övervakning i området. Polisen har kontaktats, men även polisens resurser är begränsade. År 2025 utfärdades cirka 500 anmärkningar och 1 850 parkeringsböter inom området där trafikskylten stoppförbud gäller på Banvägen. Under våren 2025

testades även senare kvällsövervakning inom Vandas parkeringsövervakning. Utifrån erfarenheterna från försöket konstaterades det att senare övervakning inte hade någon betydande förebyggande effekt på felaktigt stannande eller felparkering vid de problemområden som lyfts fram. Man har dock fortsatt med den senare kvällsövervakningen och strävar efter att utöka den inom ramen för tillgängliga resurser.

Parkeringsövervakningen anser vidare att man bör sträva efter att öka antalet tjänster för parkeringsövervakare för att effektivisera övervakningen av felparkering och felaktigt stannande, och man har undersökt möjligheterna att öka antalet lediga tjänster. Ökad övervakning löser dock inte alla problem. Funktionerna bör placeras så att de inte inbjuder till missbruk, utan styr att handla enligt det önskade sättet.

Arrangemangen under byggandet av spårvägen i Vanda har också medfört förändringar i området. Bussterminalen har fått ge vika för byggarbetsplatserna och den delades upp i två delar i februari 2026. En del av avgångsplattformarna har flyttats norrut till en tillfällig bussterminal, medan en del har flyttats längre söderut på Banvägen till platsen för de nuvarande parkeringsplatserna. Det finns och/eller kommer att finnas skyltning till de tillfälliga avgångsplattformarna för bussar. Banvägen har stängts av för all trafik utom bussar. Det är fortfarande tillåtet att köra till Stationsvägen för nödvändig service och till tomterna. Servicetrafiken till Dixi går via de befintliga servicevägarna. De nuvarande platserna för skjutstrafik vid Banvägen har ersatts av tillfälliga busshållplatser. På Banvägen och Näckrosvägen har man inrättat platser för korttidsparkering för skjutstrafik. De nya platserna för skjutstrafik ligger i närheten av den tillfälliga bussterminalen och de tillfälliga bussplattformarna. I Dixis parkeringshus finns det även i nuläget platser för skjutstrafik. Det finns redan skyltning för taxibilar från terminalen, och denna kan utökas. Allt eftersom byggarbetena fortskrider håller man ett öga på läget och försöker reagera på eventuella nya utmaningar som uppstår.

När spårvägen är färdig kan större förändringar genomföras på Banvägen. För närvarande har en utredningsplan för trafiken utarbetats för avsnittet Näckrosvägen – Vallmovägen. Utredningsplanen för trafiken har också beretts i samarbete med HRT. Syftet med planen är att säkerställa bussterminalens viktiga funktioner och hitta ett bättre läge för taxibilar. Utredningsplanen för Banvägen gör det möjligt att placera taxibilar närmare Dixis entréer på Banvägen. Det har tagits fram en gatuplan för Carl Albert Edelfelts plats där taxibilarna stannar kvar på den nuvarande platsen. Det är fortfarande möjligt även inom ramen för de nya planerna. Alla taxiplatser på platsen kan också ändras så att de används för skjutstrafik och korttidsparkering. I den fortsatta planeringen kommer man att undersöka vilken helhet som fungerar för taxibilar.

Det finns planer på att inrätta fler platser för skjutstrafik längs Banvägen. En del platser kan anvisas endast för skjutsar, och en del för korttidsparkering. Fler platser för matbud kan inrättas längs Banvägen, vid Dixis södra entré. Det går även att ordna fler platser för skjutstrafik på östra sidan av stambanan i anslutning till infartsparkeringen. Platserna kan ordnas när spårvägens byggarbetsplatser har lämnat området. Tilläggsplatserna på andra sidan av banan minskar trycket från skjutstrafiken på västra sidan.

I och med byggandet av spårvägen kommer behovet av gångförbindelser i området att förändras något tack vare den nya rulltrappan som leder till spårvägen. Förbindelserna för gångtrafik kommer att förbättras. Syftet är att placera övergångsställen där de faktiska behoven finns. Byten mellan bussar och spårvagnar bör ske så smidigt som möjligt.

Dixis huvudsakliga servicetrafik har fördelats på två delar, på den långa byggnadens södra och norra sidor. Det är en ganska lång väg att transportera varor till affärerna i markplanet från de nuvarande

serviceförbindelserna. Man har varit i kontakt med Dixi angående styrningen av servicetrafik till rätt plats. Från Dixi har anvisningarna vidarebefordrats till aktörerna. Detta har åtminstone delvis underlättat servicesituationen. En egen lastningsruta har planerats för servicetrafik framför Dixi. Detta skulle underlätta för servicetrafiken till affärerna i markplanet och minska de störningar som servicen orsakar på Banvägen.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att det fortfarande finns mycket att planera, och att lösningarna i viss mån kan komma att förändras jämfört med den utredningsplan för trafiken som nu har utarbetats. Planen fungerar dock som utgångspunkt för den fortsatta planeringen. Planarbetet i anslutning till Stationsvägens kvarter kommer troligtvis att inledas i början av 2026. Samtidigt som man utreder trafiklösningarna för kvarteret undersöks även nya alternativa lösningar för placeringen av Banvägens funktioner. Lösningarna utreds i samband med planarbetet, eftersom de kräver något större gaturum i Stationsvägens kvarter och arrangemangen för området kommer att lösas som en helhet. Målet är att genom en lämplig placering av funktionerna få ett slut på den nuvarande kaotiska situationen och minimera störningarna för all trafik. I och med att spårvägens byggarbetsplatser försvinner kan man börja genomföra nya arrangemang på Banvägen. Enligt en preliminär tidsplan skulle detta vara möjligt år 2030.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 26

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Juha Järä och de 21 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Juha Järäs och 21 andra ledamöters motion om att få den vilda taxi- och matbudstrafiken framför Dickursby resecentrum under kontroll

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Heidi Hellgren-Suomalainen, trafikområdesingenjör
(heidi.hellgren-suoma(at)vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
<p>Tikkurilan matkakeskuksen edustan villi taksi- ja ruokalähettiliikenne kuriin</p> <p>Aloite tiivistettynä: Otsikon mukaisesti kaupunki tekee tarvittavat toimet. Tämä aloite käsitellään yhdessä muiden samantapaisista asioista tehtyjen aloitteiden ja prosessien yhteydessä.</p> <p>Aloite perusteellisemmin:</p> <p>Tikkurilan matkakeskuksen edessä esiintyy laajoja liikenneongelmia sekä näiden kerrannaisvaikutuksia. Haltuunotto on kestänyt liian kauan:</p> <p>1. Linja-autojen asiakaslaskupaikalla pysäköi toistuvasti ns. villejä takseja (myöhemmin taxit), jotka pyrkivät saamaan asiakkaita suoraan ulko-oven edestä, jossa on pysähtymiskielto niin liikennemerkeillä kuin mm. keltaisella reunakivimaalauksella osoitettu. Pysähtyminen on sallittu <u>ainoastaan</u> linja-autoille asiakkaiden poistumiseen. Nämä taxit eivät siis noudata selkeitä liikennesääntöjä eivätkä väistä, vaikka äänimerkein linja-autojen kuljettajat tilaa pyytävät. Kun asiakkaat pitää pudottaa keskelle katua tai jonnekin kauemmas, aiheutuu monenlaista ongelmaa. On viitteitä myös siitä, että näillä useilla taxeilla on yhteistyötä, jolla varoitetaan poliisien tulosta tai pysäköinninvalvojen harvoista käynneistä. Perinteisten ja laadukkaiden taksiryitysten kuljettajat odottavat – usein siis varsin turhaan – asiakkaita kiltisti kauppakeskuksen eteläpäässä.</p> <p>2. Linja-autojen pysähtymisalueen eteläpuolella on muutamia paikkoja lyhyisiin, pääosin siviiliautoilijoiden asiointiin. Ideana lie ollut sekin, että matkakeskukseen menevä sukulainen voidaan kuljettaa junalle, tai hakea sieltä. Toteumassa on vakavia ongelmia. Tämän lyhytpysäköintialueen käyttö on pääosin muotoutunut ruokalähettilien (mm. Foodora ja Wolt) autojen pysäköintipaikaksi, jonka lisäksi he käyttävät -häpävilkut päällä - autoilleen pysäköintipaikkoina myös alueen kävely- ja pyöräteitä.</p> <p>Kaupunki ei ole reagoinut riittävästi tähän ongelmavyyhteen, joka kuntalaisissa ja matkailijoissa paljon puhututtaa ja ärtymystäkin herättää. Molemmat edellä mainitut ongelmakokonaisuudet ja räikeät liikennesääntöjen rikkomiset ovat omiaan aiheuttamaan liikenneturvallisuusuhkia, junasta myöhästymisiä, liikenteen ruuhkautumista – ja myös julkisuudesta esiin tulleita asioita: liikenneturvallisuusongelmat, ylihinnottelu, kilpailuvääritykset, vakuutusten puutteet, veronkierto ja jopa seksuaaliset pahoinpitelyt. Eikä vähimpänä</p>	<p>Aloitteen tekijät</p> <p>Juha Järä</p> <p>Aloitteen allekirjoittajat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paula Lehmuskallio 2. Tiina Tuomela 3. Minna Heikkinen 4. Eeva Tikkanen 5. Kai-Ari Lundell 6. Suvi Karhu 7. Aki Mäkipernaa 8. Elina Nykyri 9. Markku Weckman 10. Marjo Vacker 11. Nina Nummela 12. Mika Niikko 13. Aapo Happonen 14. Pekka Virkamäki 15. Tanja Aidanjuuri 16. Janne Hartikainen 17. Niilo Kärki 18. Riku Kärkkäinen 19. Oskari Iivarinen 20. Timo Valtonen 21. Lasse Norres

<p>mainehaitat. Lentoasemalta tai maakunnista junilla Tikkurilaan tulevat matkailijat saavat ensimmäisen kuvan Vantaasta monesti tästä ilmiöstä, joka on monissa muissa paikoissa saatu kuriin.</p> <p>Esitän että Vantaan kaupunki reagoi nopeasti ja tehokkaasti asiaan. Pohdita voisi vaikkapa seuraavia toimia:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kaupungin pysäköinnin valvojien resursseista tarvittava osa, tai häirikköpysäköinnin lisäresurssit, irrotetaan laittamaan nämä asiat kuntoon. Tarvittaessa valvontaa ja saktosta koko viikon 24/7 jopa. Ei lie liioiteltua, että resurssit maksaisivat itsensä takaisin. Kun aseman alueen ongelmat on saatu kuriin, töitä riittää paljon muuallakin. - Sidosryhmäyhteistyö ja onnistuneet mallit; esim. kauppakeskuksen kanssa; Pasilassa, Triplan edustalla on saatu vastaavanlaiset ongelmat ratkaistua kaupungin ja kauppakeskuksen yhteistyöllä. - Liikennesuunnittelu; vaikka myöhemmin olisikin alueelle tulossa kokonaisvaltaisempia parantavia ratkaisuja, tulisi kevyempiä toimia tehdä mahdollisimman pian. Esimerkiksi kunnollisten opaskylttien asentaminen taksiliikenteen asiakkaille: ”Taksiasema 200 metriä >”. - Kokonaisvaltaiset nopeat ja hitaammat ratkaisut ongelmiin on tarkoituksellista yhdessä alueen sidosryhmien kanssa, joita kaupungille ja sen pysäköinninvalvonnalle ovat ainakin: poliisi, matkakeskus ja kauppakeskus Dixi, Taksiliitto, linja-autoliikennöitsijät, HSL ja asuntoyhtiöt sekä mahdollisesti joku yksityinen pysäköinninvalvontayritys. <p>Me allekirjoittaneet pyydämme ripeää käsittelyä, tehoavia toimia ja niiden tuomista valtuustolle mahdollisimman pian. Ja että tämä aloite käsitellään yhdessä aiemman samansuuntaisen, Länsi-Vantaata koskeneen valtuustoaloitteen yhteydessä sekä muissa asiaan liittyvissä prosesseissa.</p>	

11

Svar på Paula Lehmuskallios och 21 andra ledamöters motion om att förnya snöplogningsavtalet så att snön inte längre plogas vid egnahemshusens tomtanslutningar

VD/2370/00.02.00.03/2025

TeA/JK/JV/JK/SE/EA

Paula Lehmuskallio och 21 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I egnahemsområdena bor många äldre människor som ännu länge skulle trivas i sitt eget hem, om de inte behövde vara rädda för snörika vintrar och för att bli fångar under snön.

Fullmäktige har i tiderna fått ett svar som beretts i frågan, där man försökte få snöplogningen att upphöra vid egnahemshusens tomtanslutningar. I åratal har man hoppats att snöplogaren skulle lyfta upp snöplogens blad eller med en knapptryckning vända bladet mitt på vägen vid tomtanslutningarna. Det negativa svaret har motiverats med att priset skulle bli högt på grund av ny utrustning och tidsanvändning som ovannämnda önskemål kräver.

Nu är det dock hög tid att uppdatera avtalen till nästa vinter och kräva att utrustningen motsvarar dagens servicebehov. Särskilt när nya plogar i regel redan är utrustade med reglerspakar.”

Stadsfullmäktige 24.3.2025 § 30

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Paula Lehmuskallios och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att förnya snöplogningsavtalet så att snön inte längre plogas vid egnahemshusens tomtanslutningar

Serviceområdet för gator och parker/underhållet vid stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Underhållet konstaterar att det inte är så enkelt att undvika att det bildas snövallar som det beskrivs i motionen. Effektiv och välfungerande snöröjning är ett enhetligt arbete som utförs i en viss hastighet. I vår stad finns tiotusentals tomtanslutningar, varav anslutningarna vid äldre personer enligt en preliminär uppskattning kanske uppgår till några tusen stycken. Underhållet har ingen information om vilka bostäder som tillhör äldre eller personer med nedsatt funktionsförmåga. Därmed skulle staden tvingas ta bort snövallarna vid varje tomtanslutning. I annat fall bör uppgifter om boende och adresser för fastigheter som får extra service inhämtas enligt överenskomna kriterier, till exempel från social- och hälsovården.

Underhållet syftar i mån av möjlighet att i allmänhet förhindra att det bildas snövallar. Detta har diskuterats både inom stadens eget gatuunderhåll och med entreprenörerna med tanke på den innevarande vintern. Vid den senaste konkurrensutsättningen av områdesentreprenader var användningen av snöstopp på plogarna ett extra kvalitetskriterium. Användningen av snöstopp skulle

minska mängden snö som hamnar vid fastighetsgränserna något, men den löser inte problemet helt. Man lyckades dock inte få tag på snöstopp till den aktuella entreprenaden. Följande konkurrensutsättningar kommer troligtvis att äga rum år 2027. Nya kriterier och krav kan läggas till i framtida anbudshandlingar, men det har alltid sitt pris. Detsamma gäller om beställaren under avtalsperioden ändrar avtalsvillkoren eller de överenskomna verksamhetssätten. Överlag medför snöröjning vid tomtanslutningar alltid ökade kostnader.

Jyväskylä stad testade en tjänst för snöröjning vid äldre personers tomtinfarter under vintrarna 2023–2025. Jyväskylä meddelade att staden inte kommer att fortsätta med det under den här vintern. Enligt kostnadsuppgifter från Jyväskylä kostade snöröjningstjänsten cirka 300 000 euro per vinter. Jyväskylä konstaterade att tjänsten inte är lagstadgad och att den inte kunde fördelas jämnt enligt invånarnas funktionsförmåga. Dessutom väckte tjänsten oro över bl.a. de boendes integritet och säkerhet, eftersom de äldres fastigheter skiljde sig från den övriga boendemiljön på grund av avvikande märkning eller verksamhetssätt. Uleåborgs stad testar i sin tur samma tjänst i vinter (2025–2026). Kostnaden för tjänsten har, beroende på snömängden, uppskattats till högst 900 000 euro. På grund av Vanda stads program för att balansera ekonomi kommer underhållet troligtvis inte få motsvarande extra finansiering i sin driftsekonombudget för de kommande åren. Tilläggstjänsten skulle i detta fall leda till en försämring av övriga tjänster. Den rådande ekonomiska situationen påverkar också inköpen av nya arbetsmaskiner eller tilläggsutrustning.

Underhållet arbetar för att förhindra att det bildas stora snövallar vid tomtanslutningarna. När man till exempel tar bort hårdpackade snövallar plogar man alltid bort den tunga isvallen från tomtanslutningarna. Snöröjning utförs i så stor utsträckning som möjligt på smala bostadsgator. Underhållet går alltid igenom och uppdaterar vid behov sina anbudshandlingar inför nya konkurrensutsättningar.

Den här vintern har hittills varit väldigt måttlig vad gäller snöfall och plogvallar.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 27

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Paula Lehmuskallio och de 21 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Paula Lehmuskallios och 21 andra ledamöters undertecknade motion om att förnya snöplogningsavtalet så att snön inte längre plogas vid egnahemshusens tomtanslutningar

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Jyrki Vättö, underhållschef, tfn 043 824 9311
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

<p>Valtuustoaloitteen otsikko: LUMENAURAUSSOPIMUSTEN UUSIMINEN NIIN, ETTÄ LUMIA EI ENÄÄ AURATA OMAKOTITALOJEN TIELIITTYMIIN</p> <p>Omakotialueilla asuu paljon ikäihmisiä, jotka viihtyisivät vielä kauan omassa kodissaan, jos ei tarvitsisi pelätä lumisia talvia ja lumen vangiksi joutumista. Valtuusto on saanut aikanaan valmistellun vastauksen aiheeseen, jossa yritettiin saada lumenauraus loppumaan omakotialueiden tieliittymiin. Toiveena on ollut jo vuosia, että lumenauraja nostaisi auran lavan tai kääntäisi lavan napinpainalluksella keskelle tietä tieliittymän kohdalla. Kielteistä vastausta on perusteltu korkealla hinnalla, joka syntyy em. toiveen vaatimista uusista kalustoista ja ajankäytöstä. Nyt on kuitenkin jo korkea aika päivittää sopimukset ensi talveksi ja vaatia kalusteet vastaamaan tämän päivän palvelutarpeita. Erityisesti, kun uudet aurat ovat pääsääntöisesti jo varustettuja näillä kääntöviivoilla.</p> <p>Paula Lehmuskallio Kaupunginvaltuutettu</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät Paula Lehmuskallio</p> <p>Allekirjoitukset</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eeva Tikkanen 2. Pirjo Luokkala 3. Eva Tawasoli 4. Tiina Tuomela 5. Marjo Vacker 6. Nina Nummela 7. Vaula Norrena 8. Juha Järä 9. Sirpa Siru Kauppinen 10. Tarja Eklund 11. Markku Weckman 12. Aki Mäkipernaa 13. Mika Niikko 14. Maarit Raja-Aho 15. Niilo Kärki 16. Jari Sainio 17. Reija Friman 18. Susanna Kaiju 19. Anitta Orpana 20. Jouko Jääskeläinen 21. Suvi Karhu

12

Svar på Elina Nykyris och 18 andra ledamöters motion om att Vanda stad måste bekämpa bostadslösheten

VD/6995/00.02.00.03/2025

PT/RÅ/TI/JP/ER/TP/SE/JA/AP

Elina Nykyri och 18 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Finlands bostadspolitik har länge varit föremål för internationell beundran och en framgångshistoria då det gällt att minska bostadslösheten. Nu håller det arbete som gjorts under de senaste årtiondena på att gå förlorat.

I slutet av 2024 fanns det 3 806 ensamlevande bostadslösa i Finland. Ökningen från året innan var 377 personer. I slutet av 2024 fanns det 1 010 långtidsbostadslösa i Finland. Enligt en rapport beställd av miljöministeriet från juni 2025 framgår det att antalet vräkningar i de största städerna i Finland har ökat med i genomsnitt 80 procent under tio år.

I Vanda uppskattades det finnas omkring 300 bostadslösa personer år 2024. Antalet bostadslösa ökade något från år 2023, då antalet uppskattades till 294 personer. Ungefär 10 % av alla bostadslösa människor i Finland bor i Vanda.

Nya kundgrupper har nu sökt sig till tjänster för hemlösa, till exempel låginkomsttagare som arbetar. Samtidigt skär Finlands regering i bostadsproduktionen till rimligt pris, halverar boenderådgivningens resurser och skär ned bostadsbidraget. Samtidigt skär regeringen också ner finansieringen till organisationer inom social- och hälsovårdssektorn som arbetar för att minska och förebygga bostadslöshet. Finlands mål att avskaffa långtidsbostadslösheten före år 2027 kommer inte att förverkligas, eftersom regeringens politik driver bort människor från sina hem.

Vi undertecknade föreslår att Vanda stad utreder orsakerna till vräkningarna samt effektivt och snabbt svarar på den ökade bostadslösheten. Dessutom föreslår vi att Vanda stad satsar kraftigt på åtgärder mot bostadslöshet. Vanda stad måste bygga hyresbostäder till rimliga priser och stödja lokala organisationer som arbetar mot bostadslöshet. Vi undertecknare föreslår att Vanda stad ökar resurserna för projektet Asunto kaikille (bostad för alla) och för boenderådgivningen. Det är viktigt att staden satsar på samarbete med välfärdsområdet, staten och organisationer.

Tillsammans kan vi minska bostadslösheten. Bostadslösheten är vår gemensamma skam. Vårt gemensamma mål borde vara att avskaffa bostadslösheten i Vanda och i hela Finland.”

Stadsfullmäktige 20.10.2025 § 20

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd konstaterar följande i sitt svar:

Bostadslösheten i Vanda statistiskt sett

Enligt statistiken från Centralen för statligt stött bostadsbyggande (Varke) fanns det 269 bostadslösa i Vanda 2024. Antalet bostadslösa ökade i Vanda från 2021 till 2022 och har därefter legat på ungefär samma nivå. Det exakta antalet bostadslösa är inte känt, eftersom det sannolikt finns många bostadslösa som inte ingår i statistiken över bostadslöshet, eftersom de inte omfattas av någon offentlig service. Utöver bostadslösheten har vräkningarna ökat oroväckande i hela landet och också i Vanda. Personer som har blivit vräkta har ofta svårt att söka en ny hyresbostad och man kan förvänta sig att bostadslösheten ökar i takt med att antalet vräkningar ökar.

Antalet genomförda vräkningar i Vanda uppgick till 454 år 2025. Antalet vräkningar som genomförs per år har nästan fördubblats mellan 2021 och 2024. Från 2024 till 2025 har antalet vräkningar minskat med 19 %, men antalet vräkningsutmaningar som inletts har legat kvar på samma nivå som ifjol, vilket innebär att problemen bakom vräkningarna inte har minskat.

Projektet Asunto kaikille utvecklar samarbetet för att minska bostadslösheten

I Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde pågår projektet Asunto kaikille (bostad för alla) som hänför sig till regeringens program för att eliminera långtidsbostadslöshet. Projektet Asunto kaikille bildar ett team över organisationsgränserna som i planeringen och genomförandet av projektet tar hänsyn till båda organisationernas perspektiv. Projektet Asunto kaikille publicerar i början av 2026 en lägesbildsrapport som ger oss mer omfattande information om bostadslösheten och riskfaktorerna för bostadslöshet i Vanda. Projektet Asunto kaikille arbetar också i nära samarbete med utsökningsverkets pilotprojekt för att förebygga vräkningar, och de sammanför aktörer för att utveckla nya verksamhetsmodeller. Genom pilotprojektet för att förebygga vräkningar får vi också mer detaljerad Vandaspecifik information om de faktorer som ligger till grund för vräkningarna. Enligt uppdaterad information planerar Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde tillsammans lösningar för att minska vräkningar och bostadslöshet.

Inom projektet Asunto kaikille pågår den första projektperioden (1.1.2025–30.6.2026) och för den andra projektperioden (1.7.2026–31.12.2027) har man ansökt om finansiering. En anställd har arbetat inom projektet Asunto kaikille vid ungdoms- och samverkansservicen i Vanda stad år 2025. Sedan början av 2026 har också integrationsservicen förbundit sig att genomföra projektet, och stadens projektresurs har utökats till 1,5 årsverken. Under projektets fortsättningsperiod är målet att bevara denna resurs åtminstone till slutet av 2027.

Ur stadens synvinkel är ungdomar och personer med invandrarbakgrund projektets viktiga målgrupper. Målet med projektet är också att starta ett strategiskt nätverk för staden och välfärdsområdet som kommer att leda arbetet med att minska bostadslösheten i området i fortsättningen.

Betydelsen av statligt stödd bostadsproduktion i förebyggandet av bostadslösheten och tryggheten av boende till rimliga priser

När det gäller att förebygga bostadslöshet är den statligt stödda bostadsproduktionen till rimliga priser av stor betydelse. I stadens bostadspolitik spelar de hyresbostäder som byggts genom olika statliga stödmekanismer en viktig roll. Målet är att man i Vanda ska kunna hitta ett hem som passar olika behov och motsvarar betalningsförmågan. I Vanda finns det cirka 17 000 hyresbostäder som finansierats med statligt arava- eller räntestödslån och som ägs av flera allmännyttiga aktörer. Utöver vanliga hyresbostäder finns det även student- och ungdomsbostäder och bostäder som riktar sig till

specialgrupper i hyresbostadsbeståndet med statligt stöd. I hyresbostäder med aravastöd och långt räntestöd följer man under den reglering som pågår i årtionden ett förfarande för val av hyresgäster som grundar sig på social ändamålsenlighet och ekonomiskt behov. Grunden för valet av hyresgäster är sökande hushållens bostadsbehov, förmögenhet och inkomster. Bostadslösa sökande och andra som är i mest brådskande behov av bostad, de minst bemedlade sökande och sökande med de lägsta inkomsterna ska ges företräde i valet av hyresgäster.

Enligt Vandas mark- och bostadspolitiska riktlinjer är stadens mål att 20 procent av det årliga målet för hela bostadsproduktionen genomförs med statligt stöd som hyresbostadsproduktion med långt räntestöd, tio procent genomförs med statligt stöd som annan produktion till rimliga priser, såsom bostadsrättsproduktion och hyresbostadsproduktion med kort räntestöd. 50 procent av den årliga bostadsproduktionen förverkligas som fritt finansierade ägarbostäder. Enligt uppföljningsrapporten för de mark- och bostadspolitiska riktlinjerna nådde man inte alla målbelopp varje år i fördelningen av bostadsproduktionens besittningsformer under uppföljningsperioden 2020–2024, på grund av lågkonjunkturen inom byggnadsbranschen och den svaga bostadsmarknaden. Under uppföljningsperioden färdigställdes dock den statligt stödda produktionen av hyresbostäder med långt räntestöd i varierande grad mellan 14 och 18 % av den årliga totala produktionen.

Av stadens årliga mål för den totala bostadsproduktionen strävar man efter att genomföra 20 procent som långvariga hyresbostäder till rimliga priser genom statligt stöd. Utgångspunkten för staden är att hyreshusbolaget VAV-koncernen som staden äger ska genomföra 2/3 av detta årliga produktionsmål för hyresbostäder till rimliga priser åt Vanda. VAV-koncernen som staden äger har drygt 11 000 hyresbostäder på olika håll i Vanda. VAV Asunnot Oy som hör till koncernen låter bygga och förvaltar statligt stödda hyresbostäder som bildar majoriteten av koncernens bostadsbestånd. Hösten 2025 färdigställdes två nya hyreshus som VAV låtit bygga och som ligger på centrala platsen i Myrbacka och Asola.

Utöver de objekt som färdigställts under de senaste åren håller staden på att bygga och planera objekt för statligt stödd produktion till rimliga priser som bidrar till att stärka utbudet av hyresbostäder till rimliga priser. Det är viktigt att säkerställa en tillräcklig statligt stödd produktion av hyresbostäder, eftersom bostadslösa har företräde i valet av hyresgäster i dessa bostäder.

Boenderådgivning som förebyggande service med låg tröskel

Boenderådgivningen är Vanda stads service som utvecklas och produceras nätverksbaserat tillsammans med samarbetspartnerna VAV och välfärdsområdet. Syftet med servicen är att ge handledning och rådgivning i alla frågor som gäller boende och bostadslöshet enstaka gånger eller under en kortvarig period. Boenderådgivningen ordnas som ett utvecklingsprojekt (2024–2027) för vilket man ansöker om partiellt statsunderstöd årligen. Vid boenderådgivningen i staden arbetar en projektchef och tre boenderådgivare, inom välfärdsområdet två boenderådgivare och inom VAV-koncernen en boenderådgivare.

Inom boenderådgivningen arbetar man för att förebygga vräkningar och trygga boendet för personer i utsatt situation. För att förebygga vräkningar försöker två boenderådgivare aktivt nå ut till invånare som riskerar vräkning och VAV-koncernen har börjat utveckla samarbetet med socialarbetet. Vanda stads boenderådgivning hjälper personer som hotas av bostadslöshet att hitta ett nytt hem och utvecklar samarbetet med fritt finansierade och privata hyresvärdar för att också kunna förebygga vräkningar av personer som bor i dessa bostäder. Vanda stads boenderådgivning har under 2025 haft 840 kunder och 1 400 kontakter. 40 % av kunderna är barnfamiljer. Boenderådgivningen har mött cirka 100 bostadslösa

kunder under året. Boenderådgivningens kostnadsfördelar har utretts 2025. Enligt en uppskattning medför bostadsrådgivningen i Vanda betydande kostnadsbesparingar, eftersom minskningen av bostadslösheten och handledningen av människor i rätt tid framför allt bidrar till att minska användningen av social- och hälsovårdstjänster.

Centralen för statligt stött bostadsbyggande, Varke, beviljar kommunerna bidrag för att ordna bostadsrådgivning fram till 2027 varje år inom ramen för det anslag som fastställs i statsbudgeten. Bidragsprocenten fastställs årligen inom ramen för statsbudgeten. År 2025 har den varit 36 %, vilket innebär att stadens självfinansieringsandel av boenderådgivningen har varit 64 %. I budgeten för 2028 ska anslagen för att göra boenderådgivningsservicen permanent beaktas, ifall det anses nödvändigt.

I Vanda finns det flera organisationer som får verksamhetsunderstöd för främjande av välfärd och hälsa och som ordnar allmän rådgivning särskilt för personer med invandrarbakgrund. Dessutom får flera organisationer understöd för rådgivningsarbetet av STEA. År 2026 stärker vi organisationernas resurser för bostadslöshetsarbetet och har föreslagit understöd för Moniheli ry för boendeinformation och individuell introduktion i boendefrågor. Utöver detta beviljar vi årligen Vantaan asunnottomien ja hyvinvoinnin tuki Vahti ry understöd för evenemanget De hemlösas natt som synliggör bostadslösheten.

Stadsstyrelsen 23.2.2026 § 27

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Elina Nykyri och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Bostadslösheten i Vanda statistiskt sett

Enligt statistiken från Centralen för statligt stött bostadsbyggande (Varke) fanns det 384 bostadslösa i Vanda 2025. Antalet bostadslösa ökade i Vanda med 43 % jämfört med året innan. Vanda och Kervo välfärdsområde samlar in bostadslöshetssiffrorna för Varkes utredning varje år. Ökningen förklaras av det delvis preciserade och utvidgade sättet att samla in data, vilket har gjort att beräkningarna är mer tillförlitliga. Detta förnyade sätt förklarar endast en del av ökningen. Största delen av ökningen är en reell ökning av bostadslösheten som följer den riksomfattande linjen och hänför sig till samhälleliga förändringar. De bostadslöshetssiffror som välfärdsområdet samlat in för 2024 har varit bristfälliga. Om man jämför situationen 2025 med siffrorna för 2023 har ökningen varit 23 %, vilket kanske bättre beskriver den faktiska ökningens storlek.

Enligt Varkes utredning kan ökningen av bostadslösheten påverkas av förändringarna i den sociala tryggheten, höjningen av levnadskostnaderna, ökningen av boendekostnaderna och den rådande hyresnivån, ökningen av arbetslösheten, ekonomiska svårigheter samt missbruksproblem och psykiska problem. Det är svårt att fastställa det exakta antalet bostadslösa, eftersom det sannolikt finns många

bostadslösa som inte ingår i statistiken över bostadslöshet, eftersom de inte omfattas av någon offentlig service. Utöver bostadslösheten har vräkningarna ökat oroväckande i hela landet och också i Vanda. Personer som har blivit vräkta har ofta svårt att söka en ny hyresbostad och man kan förvänta sig att bostadslösheten ökar i takt med att antalet vräkningar ökar. Antalet genomförda vräkningar i Vanda uppgick till 454 år 2025. Antalet vräkningar som genomförs per år har nästan fördubblats mellan 2021 och 2024. Från 2024 till 2025 har antalet vräkningar minskat med 19 %, men antalet vräkningsutmaningar som inletts har legat kvar på samma nivå som ifjol, vilket innebär att problemen bakom vräkningarna inte har minskat.

Roll och uppgifter för stadsmiljöns verksamhetsområde i förebyggandet av bostadslöshet och tryggandet av boende till rimliga priser

När det gäller att förebygga bostadslöshet är den statligt stödda bostadsproduktionen till rimliga priser av stor betydelse. I stadens bostadspolitik spelar de hyresbostäder som byggts genom olika statliga stödmekanismer en viktig roll. Målet är att man i Vanda ska kunna hitta ett hem som passar olika behov och motsvarar betalningsförmågan. I Vanda finns det cirka 17 000 hyresbostäder som finansierats med statligt arava- eller räntestödslån och som ägs av flera allmännyttiga aktörer. Utöver vanliga hyresbostäder finns det även student- och ungdomsbostäder och bostäder som riktar sig till specialgrupper i hyresbostadsbeståndet med statligt stöd. I hyresbostäder med aravastöd och långt räntestöd följer man under den reglering som pågår i årtionden ett förfarande för val av hyresgäster som grundar sig på social ändamålsenlighet och ekonomiskt behov. Grunden för valet av hyresgäster är sökande hushållens bostadsbehov, förmögenhet och inkomster. Bostadslösa sökande och andra som är i mest brådskande behov av bostad, de minst bemedlade sökande och sökande med de lägsta inkomsterna ska ges företräde i valet av hyresgäster.

Enligt Vandas mark- och bostadspolitiska riktlinjer är stadens mål att 20 procent av det årliga målet för hela bostadsproduktionen genomförs med statligt stöd som hyresbostadsproduktion med långt räntestöd, tio procent genomförs med statligt stöd som annan produktion till rimliga priser, såsom bostadsrättsproduktion och hyresbostadsproduktion med kort räntestöd. 50 procent av den årliga bostadsproduktionen förverkligas som fritt finansierade ägarbostäder. Enligt uppföljningsrapporten för de mark- och bostadspolitiska riktlinjerna nådde man inte alla målbelopp varje år i fördelningen av bostadsproduktionens besittningsformer under uppföljningsperioden 2020–2024, på grund av lågkonjunkturen inom byggnadsbranschen och den svaga bostadsmarknaden. Under uppföljningsperioden färdigställdes dock den statligt stödda produktionen av hyresbostäder med långt räntestöd i varierande grad mellan 14 och 18 % av den årliga totala produktionen. Man håller fortfarande fast vid de mark- och bostadspolitiska målen och främjar byggandet av en bostadsproduktion till rimliga priser i samband med stadens egna tomtöverlåtelse och förutsätter detta i de markanvändningsavtal som ingår i samband med planläggningen av privat mark.

Av stadens årliga mål för den totala bostadsproduktionen strävar man efter att genomföra 20 procent som långvariga hyresbostäder till rimliga priser genom statligt stöd. Utgångspunkten för staden är att hyreshusbolaget VAV-koncernen som staden äger ska genomföra 2/3 av detta årliga produktionsmål för hyresbostäder till rimliga priser åt Vanda. VAV-koncernen som staden äger har drygt 11 000 hyresbostäder på olika håll i Vanda. VAV Asunnot Oy som hör till koncernen låter bygga och förvaltar statligt stödda ARA-bostäder som bildar majoriteten av koncernens bostadsbestånd. Hösten 2025 färdigställdes två nya hyreshus som VAV låtit bygga och som ligger på centrala platsen i Myrbacka och Asola.

Utöver de objekt som färdigställts under de senaste åren håller staden på att bygga och planera objekt för statligt stödd produktion till rimliga priser som bidrar till att stärka utbudet av hyresbostäder till rimliga priser. Det är viktigt att säkerställa en tillräcklig statligt stödd produktion av hyresbostäder, eftersom bostadslösa har företräde i valet av hyresgäster i dessa bostäder. Staden samarbetar också med Vanda och Kervo välfärdsområde ur ett perspektiv som gäller utvecklingen av servicenätet.

Uppgifter inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd för att minska bostadslösheten

Projektet Asunto kaikille utvecklar samarbetet för att minska bostadslösheten

I Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde pågår projektet Asunto kaikille (bostad för alla) som hänför sig till regeringens program för att eliminera långtidsbostadslöshet. Projektet Asunto kaikille bildar ett team över organisationsgränserna som i planeringen och genomförandet av projektet tar hänsyn till båda organisationernas perspektiv. Projektet Asunto kaikille publicerar i början av 2026 en lägesbildsrapport som ger oss mer omfattande information om bostadslösheten och riskfaktorerna för bostadslöshet i Vanda. Projektet Asunto kaikille arbetar också i nära samarbete med utvärderingsverkets pilotprojekt för att förebygga vräkningar, och de sammanför aktörer för att utveckla nya verksamhetsmodeller. Genom pilotprojektet för att förebygga vräkningar får vi också mer detaljerad Vandaspecifik information om de faktorer som ligger till grund för vräkningarna. Enligt uppdaterad information planerar Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde tillsammans lösningar för att minska vräkningar och bostadslöshet.

Projektet Asunto kaikille pågår 1.1.2025–31.12.2027. En anställd har arbetat inom projektet Asunto kaikille vid ungdoms- och samverkansservicen i Vanda stad år 2025. Sedan början av 2026 har också integrationsservicen förbundit sig att genomföra projektet, och stadens projektresurs har utökats till 1,5 årsverken för den återstående tiden av projektet. På initiativ av projektet har man inlett en diskussion mellan välfärdsområdet och stadens olika verksamhetsområden om att inrätta en mer övergripande strategisk arbetsgrupp för att minska bostadslösheten. Inrättandet av en arbetsgrupp på strategisk nivå har presenterats i den gemensamma ledningsgruppen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och stadsmiljöns verksamhetsområde, där det ansågs nödvändigt att föra framåt ärendet. Behandlingsprocessen angående ärendet pågår fortfarande inom Vanda och Kervo välfärdsområde. Om det anses nödvändigt är målet att inleda gruppens verksamhet genast efter sommaren 2026.

Boenderådgivning som förebyggande service med låg tröskel

Boenderådgivningen är Vanda stads service som utvecklas och produceras nätverksbaserat tillsammans med samarbetspartnerna VAV och välfärdsområdet. Syftet med servicen är att ge handledning och rådgivning i alla frågor som gäller boende och bostadslöshet enstaka gånger eller under en kortvarig period. Boenderådgivningen ordnas som ett utvecklingsprojekt (2024–2027) för vilket man ansöker om partiellt statsunderstöd årligen. Vid boenderådgivningen i staden arbetar en projektchef och tre boenderådgivare, inom välfärdsområdet två boenderådgivare och inom VAV-koncernen en boenderådgivare.

Inom boenderådgivningen arbetar man för att förebygga vräkningar och trygga boendet för personer i utsatt situation. För att förebygga vräkningar försöker två boenderådgivare aktivt nå ut till invånare som riskerar vräkning och VAV-koncernen har börjat utveckla samarbetet med socialarbetet. Vanda stads boenderådgivning hjälper personer som hotas av bostadslöshet att hitta ett nytt hem och utvecklar samarbetet med fritt finansierade och privata hyresvärdar för att också kunna förebygga vräkningar av personer som bor i dessa bostäder. Vanda stads boenderådgivning har under 2025 haft 840 kunder och

1 400 kontakter. 40 % av kunderna är barnfamiljer. Boenderådgivningen har mött cirka 100 bostadslösa kunder under året. Boenderådgivningens kostnadsfördelar har utretts 2025. Enligt en uppskattning medför bostadsrådgivningen i Vanda betydande kostnadsbesparingar, eftersom minskningen av bostadslösheten och handledningen av människor i rätt tid framför allt bidrar till att minska användningen av social- och hälsovårdstjänster.

Centralen för statligt stött bostadsbyggande, Varke, beviljar kommunerna bidrag för att ordna bostadsrådgivning fram till 2027 varje år inom ramen för det anslag som fastställs i statsbudgeten. Bidragsprocenten fastställs årligen inom ramen för statsbudgeten. År 2026 är den 30 %, vilket innebär att stadens självfinansieringsandel av boenderådgivningen är 70 %. I budgeten för 2028 ska anslagen för att göra boenderådgivningsservicen permanent beaktas, ifall det anses nödvändigt.

I Vanda finns det flera organisationer som får verksamhetsunderstöd för främjande av välfärd och hälsa och som ordnar allmän rådgivning särskilt för personer med invandrarbakgrund. Dessutom får flera organisationer understöd för rådgivningsarbetet av STEA. År 2026 stärker vi organisationernas resurser för bostadslöshetsarbetet och har beviljat understöd för Moniheli ry för boendeinformation och individuell introduktion i boendefrågor. Utöver detta beviljar vi årligen Vantaan asunnottomien ja hyvinvoinnin tuki Vahti ry understöd för evenemanget De hemlösas natt som synliggör bostadslösheten.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 21

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Elina Nykyri och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Elina Nykyris och 18 andra ledamöters undertecknade motion om att Vanda stad måste bekämpa bostadslöshet

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Hanna Hänninen, 040 779 5648
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaan kaupungin on taisteltava asunnottomuutta vastaan</p> <p>Suomen asuntopolitiikka on pitkään ollut kansainvälisen ihailun kohde ja menestystarina asunnottomuuden vähentämisessä. Nyt viime vuosikymmeninä tehty työ on valumassa hukkaan.</p> <p>Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 3 806 yksin elävää asunnottomia. Kasvua edellisestä vuodesta oli 377 henkilöä.</p> <p>Vuoden 2024 lopulla Suomessa oli 1 010 pitkäaikaisasunnottomia. Ympäristöministeriön tilaamassa selvityksestä kesäkuulta 2025 käy ilmi, että suurimmissa Suomen kaupungeissa häätöjen määrä on lisääntynyt keskimäärin 80 prosenttia kymmenen vuoden aikana.</p> <p>Vantaalla arvioitiin olleen vuonna 2024 noin 300 asunnottomia ihmistä. Asunnottomien määrä kasvoi hieman vuodesta 2023, jolloin heitä arvioitiin olevan 294 henkilöä. Noin 10 % kaikista Suomen asunnottomista ihmisistä elää Vantaalla.</p> <p>Asunnottomien ihmisten palveluihin on hakeutunut nyt uusia asiakasryhmiä, esimerkiksi pienituloisia työssäkäyviä ihmisiä. Samaan aikaan Suomen hallitus leikkaa kohtuuhintaisesta asuntotuotannosta, puolittaa asumisneuvonnan resurssit ja leikkaa asumistuesta. Samalla hallitus leikkaa myös rahoitusta asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisyyn puolesta työskenteleviltä sosiaali- ja terveysalan järjestöiltä. Suomen tavoite poistaa pitkäaikaisasunnottomuus vuoteen 2027 mennessä ei tule toteutumaan, sillä hallituksen politiikka ajaa ihmisiä pois kodeistaan.</p> <p>Me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää häätöihin johtaneet syyt ja vastaa tehokkaasti sekä kiireellisesti asunnottomuuden lisääntymiseen. Lisäksi me allekirjoitetut esitämme, että Vantaan kaupunki panostaa voimakkaasti asunnottomuuden vastaisiin toimiin. Vantaan kaupungin on rakennettava kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja ja tuettava paikallisesti toimivia asunnottomuutta vastaan toimivia järjestöjä. Me allekirjoittajat esitämme, että Vantaan kaupunki lisää resursseja Asunto kaikille -hankkeeseen sekä</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p><i>Elina Nykyri</i></p> <p><u>Aloitteen</u> <u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gashaw Bibani 2. Antero Eerola 3. Tiina Tuomela 4. Anu Hall 5. Tarja Eklund 6. Mari Hynninen 7. Funda Demiri 8. Reija Friman 9. Ulla-Maija Kopra 10. Tia Seppänen 11. Chau Nguyen 12. Sirpa Siru Kauppinen 13. Jenni Alasuutari 14. Matti Kotiranta 15. Tuire Kaimio 16. Kati Tyystjärvi 17. Minna Kuusela 18. Loviisa Kaartokallio

asumisneuvontaan. Kaupungin on tärkeää panostaa yhteistyöhän hyvinvointialueen, valtion ja järjestöjen kanssa.

Yhdessä saamme asunnottomuuden laskuun. Asunnottomuus on yhteinen häpeämme. Yhteisenä tavoitteenamme pitäisi olla asunnottomuuden hävittäminen Vantaalta ja koko Suomesta.

Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 20.10.2025.

13 **Svar på Eva Tawasolis och Eve Rämös samt 17 andra ledamöters motion om att stärka trädkrontäckningen i Vanda och sträva efter en nivå på 30 % i varje stadsdel**

VD/6993/00.02.00.03/2025

TeA/JK/SP/JNu/ LMu/SMä/ EEi/ JBa/SOn/JK/AP

Eva Tawasoli och **Eve Rämö** samt 17 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

EU:s förordning om restaurering av natur (EU 2024/1143) ålägger medlemsstaterna att se till att trädkronorna täcker minst en tiondel av stadsarealen fram till 2030. Vanda som helhet uppfyller detta minimikrav: stadens genomsnittliga trädkrontäckning är cirka 35 %. Skillnaderna mellan stadsdelarna är dock stora och vissa områden ligger betydligt under den nivå som forskarna rekommenderar. Enligt forskare från Co-Carbon-projektet och Aalto-universitetet bör städerna sikta på minst 30 % trädkrontäckning i varje stadsdel för att uppnå betydande fördelar i fråga om koldioxidbindning, dagvattenhantering, utjämning av stadstemperaturer och invånarnas välbefinnande. Att öka trädkrontäckningen och bevara det befintliga trädbeståndet är också viktigt med tanke på anpassningen till klimatförändringen och bekämpningen av utarmningen av naturen. Enligt Vandas kartor över trädkrontäckningen¹ är trädbeståndet i flera stadsdelar – såsom Backas (9%), Dickursby (11,2%) och Viertola (13,8%) – anmärkningsvärt glest. Om man fortsätter att bygga enligt nuvarande principer, finns det enligt forskarna en risk att EU:s restaureringsmål kommer att underskridas klart i framtiden. Samtidigt betonar forskarna att uppföljningen och utvecklingen av trädbeståndet bör ske på stadsdels- och kvartersnivå och inte enbart på stadsnivå. På så sätt kan man identifiera de områden där åtgärderna är mest brådskande och effektiva.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad:

1. Utreder trädkrontäckningens nuvarande tillstånd och utvecklingstrender på stadsdels- och kvartersnivå med hjälp av till exempel Co-Carbon-projektets material och stadsmättningsdata.
2. Sätter som mål att trädkrontäckningen i varje stadsdel ska vara 30 % på lång sikt och inkluderar detta mål i Vandas klimat- och naturmål.
3. Säkerställer att de aktörer som ansvarar för planeringen och styr byggandet har tydliga skyldigheter och tillräcklig övervakning för att bevara och öka trädbeståndet.

Stadsfullmäktige 20.10.2025 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Eva Tawasolis och Eve Rämös samt 17 andra ledamöters undertecknade motion om att stärka trädkrontäckningen i Vanda och sträva efter en nivå på 30% i varje stadsdel

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Trädkrontäckningens nuvarande tillstånd och material

I CO-CARBON-projektet har man utrett trädkrontäckningens nuvarande tillstånd i Vanda, i hela staden och enligt stadsdel. Enligt mätningarna i CO-CARBON-projektet är trädkrontäckningen i Vanda 35 %. Som trädkrontäckningsmaterial användes det dataset om marktäcket från 2024 (HRM, 2025) som baserar sig på laserskanning producerad av Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Materialet är i vektorformat och där har trädbeståndet klassificerats enligt höjdklass i 2–10 m, 10–15 m, 15–20 m och över 20 m högt trädbestånd. Materialets nominella upplösning är 3*3 meter. I beräkningen inkluderades trädbestånd med en höjd på över 2 meter. (<https://cocarbon.fi/tutkimus/latvuspeittokartasto/>)

Trädbeståndet i Vanda varierar enligt stadsdel från 64 % i Sottungsby till 9 % i Backas.

Trädkrontäckningen i olika områden påverkas inte bara av tätheten och typen av byggandet, men också av landskapets historia. Trädkrontäckningen i Vanda är mindre än i Esbo, bland annat därför för att det finns många åkrar och en flygplats i Vanda. Trädkrontäckningen är liten i de områden som före byggandet mestadels har varit åker. Trädkrontäckningen är också liten i arbetsplatsområden där det finns stora asfaltsplaner och stora byggnader, men inte områden reserverade för rekreation.

I Vanda används HRM:s dataset om marktäcket för att utarbeta olika analyser, bland annat för beräkningen av den regionala grönytefaktorn och som bakgrundsmaterial för utredningen om värmeöar (https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/L%C3%A4mp%C3%B6saarekeselvitys_Vantaa_20260204.pdf). Trädkrontäckningen granskas också i samband med dispositionsplaner och detaljplaneringen bland annat med hjälp av flygbilder och terrängbesök.

Trädkrontäckningens utvecklingstrender och metoder som används för att stödja trädkrontäckningen

Enligt MDI:s befolkningsprognos som publicerades 2025 ökar befolkningen i Vanda kraftigt i alla scenarier (<https://www.mdi.fi/vaestoennuste/>). I generalplanen har man berett sig på att befolkningen ökar. Enligt generalplanen kommer staden att förtätas och kompletteras med stöd av spårtrafiken. I en allt tätare stad finns det mindre plats för träd. Trädkrontäckningens utvecklingstrender är ofta nedåtgående i en stadsstruktur som förtätas och kompletteras, särskilt i områden med hög trädkrontäckning.

Trädkrontäckningen är ett av stadsplaneringens delområden som kan utvecklas i förhållande till andra mål och värden i området. Det är inte möjligt eller ens önskvärt att ha samma trädkrontäckning i alla områden. 30 % trädkrontäckning är önskvärt särskilt i bostadsområdena. Funktionella orsaker kan minska möjligheten till trädkrontäckning till exempel på flygplatsen eller i logistikområden. Åkrar och ängar kan ha värden som hänför sig till både kulturmiljön och den biologiska mångfalden, vilka skulle försvinna om trädkrontäckningen är 30 %.

Samtidigt som stadsstrukturen förtätas på grund av hållbarhet inom mobilitet och markanvändning, strävar man ändå efter att trygga grönskan i miljön och fastställa gränsvärden för denna. En tillräcklig stadsgrönska och trädkrontäckning tryggas i samband med planläggningen på många olika sätt.

Ett mål i Vandas stadsstrategi 2026–2029 är: vi utökar stadsgrönskan och närnaturens tillgänglighet. Inom stadsmiljöns verksamhetsområde mäter man detta strategimål med hjälp av en mätare för regional gröneffektivitet i dispositionsplaner och detaljplaner som i betydande grad påverkar stadsgrönskans mängd eller kvalitet, med tomtspecifik gröneffektivitet i alla detaljplaner och bygglov relaterade till detaljplaner som har fastställts efter 2020, samt med resultaten från granskningarna av grönområdenas dimensionering och tillgänglighet (SAAVU).

Med gröneffektivitet avses mängden yta som är täckt av vegetation och annan yta som släpper igenom regnvatten i förhållande till arealen i det område som granskas. Med hjälp av gröneffektivitetsmetoden

skapar man gröna och trivsamma bostadsmiljöer som stöder den biologiska mångfalden i en stad som förtätas. I detaljplaneringen har det fastställts 1.9.2020 att uppnåendet av gröneffektiviteten ska granskas i alla detaljplaner. Gröneffektivitet kan också förutsättas i undantagslov eller avtal. För gröneffektiviteten finns ett målsättningsstal enligt markanvändningen som ska uppnås i detaljplanen och bygglovet.

Gröneffektiviteten beräknas med Vandas IWater-räknare. Grönytefaktorn för de träd som ska bevaras är den högsta möjliga i räknaren, och grönytefaktorn för de träd som ska planteras är också hög. Fastställandet av gröneffektivitet i detaljplanerna leder alltså till att träd bevaras och planteras på gårdarna.

Från och med detta år beräknar vi gröneffektiviteten också med ett verktyg för regional gröneffektivitet. Den regionala grönytefaktorn beräknas för rätt så vidsträckta områden medan den tomtspecifika gröneffektivitet fastställs för tomter eller kvarter. Verktyget utvecklades mellan 2024 och 2025 i projektet om utvärdering och förstärkning av grönstrukturen i planeringen av urban markanvändning (ARVO). Under den här perioden gjordes beräkningar för flera pilotprojektområden, och utifrån beräkningen ställdes det upp mål för den fortsatta planeringen. I beräkningen av den regionala grönytefaktorn utreder man om planeringslösningarna är sådana att de i tillräcklig utsträckning stöder begränsningen av klimatförändringen och anpassningen till den, den biologisk mångfalden och människornas välbefinnande. En av bakgrundsuppgifterna för beräkningen av dessa värden är samma dataset om marktäcket från HRM som låg till grund för CO-CARBON-beräkningen. Beräkningen av den regionala grönytefaktorn ger en mångsidigare bild av saken än trädkröntäckningen och omfattar också trädbeståndet i de allmänna områdena till skillnad från den tomtspecifika gröneffektiviteten.

Lagen om områdesanvändning förutsätter att det i generalplaner och detaljplaner reserveras tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation (39 § och 54 §). Områden som lämpar sig för rekreation reserveras så att de lätt kan nås från hemmen. I Vanda har grönområdenas tillräcklighet konkretiserats genom anvisningarna för grönområdenas dimensionering och tillgänglighet (SAAVU), vars riktvärden ska uppfyllas i detaljplaner och dispositionsplaner. Största delen av de områden som reserverats för rekreation är skog.

Den första punkten i stadsträdmanifestet i CO-CARBON-projektet är "Bevara det befintliga trädbeståndet, särskilt gamla träd och enhetliga trädbevuxna områden". I Vanda har man redan i nästan tio år utarbetat ett register över värde träd med fokus på tomter. I registret finns numera över 8 000 träd. Värde träden är långvariga, friska och livskraftiga och under rätt förhållanden kan de bevaras trots byggarbeten. Registret över värde träd hjälper till att beakta det befintliga trädbeståndet vid utarbetandet av detaljplaner och då bygglov övervägs. Det finns också ett register över gatuträd. Registret över gatuträd har sammanställts 2020–2022. År 2025 har det gjorts en värdeklassificering av gatuträd som baserar sig på geografisk data. Man väntar på resurser för att kunna uppdatera registret över gatuträd. I detaljplaner och undantagslov kan det krävas att trädbeståndet bevaras eller ökas.

Hela stadens trädkröntäckning påverkas av avverkningar i skogar som inte ägs av staden, och staden har begränsade möjligheter att påverka dessa. I vissa områden kan det förutsättas tillstånd för miljöåtgärder och i tillståndet ställas villkor för avverkning.

En nationell restaureringsplan enligt EU:s förordning om restaurering av natur ska utarbetas för Europeiska kommissionen senast den 18 augusti 2026. Där fastställs bland annat de urbana ekosystemområden där trädkröntäckningen följs upp. Utvärderingen av utvecklingstrenderna för stadsgrönskan och trädkröntäckningen vidareutvecklas i fortsättningen med beaktande av de målnivåer

som fastställs i den nationella restaureringsplanen. Vi utvecklar för tillfället metoder för uppföljning av trädkrontäckningen i varje stadsdel och i varje kvarter.

Mål för trädkrontäckningen i Vandas stadsstrategi 2026–2029

Ett mål i Vandas stadsstrategi 2026–2029 är: "Vi är naturpositiva senast år 2030". Målet för stadsmiljöns verksamhetsområde är "Vi utökar den biologiska mångfalden för att uppnå naturpositivitet." En mätare är omfattningen av stadens trädbestånd och grönområden %. Målet är att omfattningen av stadens trädbestånd ökar. Trädkrontäckningen i hela Vandas bebyggda område utökas aktivt i ett stadsliknande område. Ett långsiktigt mål (30 år) är att utöka trädkrontäckningen till 30 procent.

Fastställandet av Vandas klimat- och naturmål och mätarna för dessa fortsätter i miljöprogrammet.

Bestämmelserna i detaljplaner och generalplanen förpliktar till att bevara eller öka trädbeståndet

I planprojekten förs varierande (bl.a. planläggning, landskap, rekreatjonsbruk, natur, trafik, vattentjänster, gatu- och parkplanering) dialoger om utrymmesreserveringarna för trädbeståndet (bevarade och nya) och om trädens behov, och man samordnar trädbeståndet och andra utrymmesreserveringar genom förhandlingar.

I generalplanen har det förordnats att de flesta områden ska byggas gröneffektivt. I detaljplanen fastställs målnivån för gröneffektiviteten och vilka träd som ska bevaras och där ges också andra bestämmelser om den växtlighet som ska bevaras eller planteras.

Planering, byggande och underhåll av parker och gator

I planeringen av park - och gatumiljön är riktlinjen redan nu att det befintliga trädbeståndet ska bevaras så mycket som möjligt. Dessutom kommer möjligheten att öka trädbeståndet i framtiden att utredas från fall till fall i samband med grundliga förbättringar av parker, gator och öppna platser. En del funktioner i parker och på gator, t.ex. färdvägar eller underjordisk infrastruktur tar dock upp mycket utrymme och vid placeringen av träd bör man förutom trädkrontäckningen också ta i beaktande att rotsystemet har tillräckligt med utrymme. Genom att minska det utrymme som reserverats för biltrafik och parkeringsplatser längs gatorna skulle det finnas mer utrymme för gatuträden. Det kommer också i fortsättningen att finnas en efterfrågan på öppna parker, så det går inte att plantera igen alla öppna parkområden.

I riktlinjerna för gatuträd i Vanda (stadsrumsnämnden 13.8.2025) har man behandlat trädens behov, värde och egendomsförvaltning. Syftet med riktlinjerna för gatuträd är att främja bevarandet och en hållbar ökning av gatuträden. Riktlinjerna för gatuträd finns i bilagan till nämndbehandlingen 13.8.2025 och som en sammanfattning på stadens webbplats: <https://www.vantaa.fi/fi/asuminen-ja-rakentaminen/kadut-ja-puistot/vantaan-katupuulinjaus>

Målen för riktlinjerna för gatuträd är att trygga gatuträdens livslängd, öka antalet gatuträd, trygga den biologiska mångfalden och sammanställa, utöka och dela information om gatuträd. Åtgärdsförslag, process, tidsperiod och utmaningar har fastställts för målen. Man har redan kunnat påverka trädens bevarande genom en ersättningsprislista för skador på gatuträd. Beslut om prislistans ikraftträdande (1.9.2025) fattades i samband med riktlinjerna för gatuträd.

Utmaningen med att implementera flera av åtgärdsförslagen i Vandas riktlinjer för gatuträd 2025 är bristen på resurser. Resurserna för gatumiljöplaneringen och styrningen av planeringen samt

underhållet är bristfälliga och det finns behov bland annat för en expert på trädvård, dvs. en arborist och en person som övervakar frågor angående grönskan inom byggandet.

Anvisningarna för stadsrummet när det gäller gatuträd har preciserats sommaren 2025. Anvisningarna för stadsrummet kan vid behov uppdateras ytterligare. Riktlinjerna för gatuträd kompletteras för närvarande med en del som gäller parkträd. På så sätt kompletteras riktlinjerna, precis som i de andra stora städerna i Finland, till riktlinjer för stadsträd.

Byggnadsordning

I det ändrade ändringsförslaget för Vanda stads byggnadsordning 10.3.2026 har nya paragrafer föreslagits: 31 § Bevarande och utökning av träd på en tomt och 32 § Gröneffektivitet. Dessa paragrafer skulle medföra fler skyldigheter som tryggar trädkrontäckningen, särskilt i områden med äldre detaljplaner. Enligt förslagen ska det lämnas kvar tillräckligt med träd på en tomt och träden ska skyddas under byggarbeten. För avverkning av träd på tomten skulle det krävas ett tillstånd för miljöåtgärder, med undantag av välgrundade skäl, såsom fallrisk. Målnivåerna för gröneffektivitet bör även i fortsättningen uppnås också i sådana områden som omfattas av planer som utarbetats före 2020, och där det inte föreskrivs om gröneffektiviteten. Byggnadsordningen återremitterades för ny beredning.

Byggnadstillsyn

Byggnadstillsynens skyldighet är att övervaka att (detalj)planbestämmelserna följs. I de nya detaljplanerna och i undantagsbesluten har det fastställts en målnivå för gröneffektivitet, och byggnadstillsynen följer upp hur målnivån uppnås under hela projektet.

Byggnadstillsynen:

- kontrollerar att gröneffektivitetskalkylen motsvarar planen för gården och planteringarna
- bedömer om gröneffektivitetens målnivå uppnås enligt planerna
- övervakar under byggandet att gården anläggs enligt godkända planer och att målnivån för gröneffektiviteten uppnås även i praktiken.

Vid byggnadstillsynen finns det en anställd som har specialiserat sig på trädbeståndssyner och inspektioner av hur gröneffektiviteten har uppnåtts.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 16

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Eva Tawasoli, Eve Rämö och de 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Eva Tawasolis och Eve Rämös samt 17 andra ledamöters undertecknade motion om att stärka trädkrontäckningen i Vanda och sträva efter en nivå på 30% i varje stadsdel

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Laura Muukka +358 (0)50 3029396, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vantaan latvuspeitteen vahvistaminen ja 30 % kaupunginosakohtaisen tason tavoittelu	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>EU:n ennallistamisasetus (EU 2024/1143) velvoittaa jäsenvaltioita varmistamaan, että puiden latvustot kattavat vähintään kymmenesosan kaupunkien pinta-alasta vuoteen 2030 mennessä. Vantaa kokonaisuutena täyttää tämän vähimmäisvaatimuksen: kaupungin keskimääräinen latvuspeite on noin 35 %. Kuitenkin erot kaupunginosien välillä ovat suuria, ja osa alueista jää merkittävästi alle tutkijoiden suositteleman tason.</p>	<p>Aloitteen tekijät</p> <p>Eva Tawasoli</p> <p>Eve Rämö</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p>
<p>Co-Carbon-hankkeen ja Aalto-yliopiston tutkijoiden mukaan kaupunkien tulisi tähdätä kaupunginosakohtaisesti vähintään 30 % latvuspeitteeseen, jotta saavutetaan merkittäviä hyötyjä hiilensidonnassa, hulevesien hallinnassa, kaupunkilämpötilojen tasaamisessa ja asukkaiden hyvinvoinnissa. Latvuspeitteen lisääminen ja olemassa olevan puuston säilyttäminen ovat keskeisiä myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luontokadon torjunnan kannalta.</p>	<p>1. Elina Nykyri</p> <p>2. Jenni Alasuutari</p> <p>3. Sirpa Siru Kauppinen</p> <p>4. Suvi Karhu</p> <p>5. Tiina Tuomela</p>
<p>Vantaan latvuspeittokartaston ¹ mukaan useissa kaupunginosissa – kuten Pakkalassa (9 %), Tikkurilassa (11,2 %) ja Viertolassa (13,8 %) – puuston määrä jää huomattavan vähäiseksi. Jos rakentamista jatketaan nykyisillä periaatteilla, tutkijoiden mukaan vaarana on, että EU:n ennallistamistavoitteet alittuvat tulevaisuudessa selvästi.</p>	<p>6. Kai-Ari Lundell</p> <p>7. Reija Friman</p> <p>8. Vaula Norrena</p> <p>9. Antero Eerola</p>
<p>Samaan aikaan tutkijat korostavat, että puuston määrän seuranta ja kehittäminen tulee tehdä kaupunginosa- ja korttelitasolla, ei vain koko kaupungin mittakaavassa. Näin voidaan tunnistaa alueet, joilla toimet ovat kiireellisimpiä ja vaikuttavimpia.</p>	<p>10. Gashaw Bibani</p> <p>11. Funda Demiri</p> <p>12. Loviisa Kaartokallio</p> <p>13. Chau Nguyen</p>
<p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Selvittää latvuspeitteen nykytilan ja kehityssuunnat kaupunginosa- ja korttelitasolla hyödyntäen esimerkiksi Co-Carbon-hankkeen aineistoja sekä kaupunkimittausdataa. 	<p>14. Tia Seppänen</p> <p>15. Anni Juulia Tuomainen</p> <p>16. Tuire Kaimio</p> <p>17. Minna Kuusela</p>

2. Asettaa tavoitteeksi 30 % kaupunginosakohtaisen latvuspeitteen pitkällä aikavälillä ja sisällyttää tämän tavoitteen Vantaan ilmasto- ja luontotavoitteisiin.
3. Varmistaa, että suunnittelusta vastaavilla ja rakentamista ohjaavilla tahoilla on selkeät velvoitteet ja riittävä valvonta puuston säilyttämiseksi ja lisäämiseksi.

Lähteet:

¹ Co-Carbon (2025). *Latvuspeitto kaupunginosittain: Vantaa*.

Saatavilla: <https://cocarbon.fi/wp-content/uploads/2025/06/Latvuspeitto-kaupunginosittain-Vantaa.pdf>

14 Svar på Gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters motion om att förbjuda jakt i Vandas naturskyddsområden

VD/619/00.02.00.03/2026

TeA/SP/JV/TJ/JH/JK/EA

Gröna fullmäktigegruppen och 12 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Vandas naturskyddsområden råder varierande praxis när det gäller att tillåta jakt. Jakt tillåts dock i en stor del av naturskyddsområdena i Vanda.

”Jakt enligt lagen” tillåter i och med ändringen av jaktlagen också jakt av starkt hotade arter. Dessutom kan den jakt som tillåts enligt lagen försvaga livskraften hos flera arter. I området finns bland annat järpar, vars bestånd i Vanda inte på något sätt klarar av jakt.

Naturskyddsområdena är områden vars skyddsgrunder hänför sig till hotade arter, fågelbestånd och ekologiska förbindelser. Att tillåta allmän jakt strider mot skyddsmålen. Idén med naturskyddsområden är att naturen där kan fungera som en helhet med så lite mänsklig inblandning som möjligt.

I och med ändringen av jaktlagen som trädde i kraft i början av året innebär detta beslut också att inte ens starkt hotade arter får vara i fred i naturskyddsområdena.

Ett förbud mot jakt utesluter inte möjligheten att separat tillåta att invasiva främmande arter avlägsnas från naturskyddsområdena ifall främmande arter är till skada för bevarandet av den biologiska mångfalden.

Vi föreslår att Vanda förbjuder jakt i alla sina naturskyddsområden.”

Stadsfullmäktige 26.1.2026 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters motion om att förbjuda jakt i Vandas naturskyddsområden

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

De nuvarande fridlysningsbestämmelserna för skyddsområden antingen tillåter eller förbjuder jakt, eller så är det tillåtet att jaga älg inom skyddsområdet. Jakträtt inom Vanda stads område på mark som ägs av staden utarrenderas endast till registrerade jaktföreningar så att det område som staden utarrenderar och det område som jaktföreningen arrenderar av en privat aktör bildar en ändamålsenlig helhet för

jakt. Inom arrendeområdena finns flera naturskyddsområden, särskilt i de vidsträckta skogsområdena i västra Vanda.

I naturskyddsområdeshelheten i västra Vanda finns det förutom områden som ägs av staden även naturskyddsområden på statens mark där jakt är tillåten. Huvudregeln har varit att jakt är tillåten i de naturskyddsområden som ägs av staden som ligger i vidsträckta sammanhängande skogsområden. I skyddsområden i närheten av bosättningar är jakt förbjuden enligt skyddsbestämmelserna.

Syftet med naturskyddsområden är att trygga den biologiska mångfalden, bland annat genom att skydda värdefulla livsmiljöer och arter som lever där. För att skyddet ska lyckas på lång sikt är det viktigt att det råder balans mellan olika grupper av organismer i ekosystemet. För tillfället är rådjursstammen i Vanda mycket stark. Det finns få naturliga rovdjur för rådjur, och det lilla antalet rovdjur begränsar inte rådjurspopulationen. En stor mängd växtätare skulle med tiden börja påverka växtligheten i naturskyddsområdena negativt.

Å andra sidan orsakar alltför många rådjur också en ökning av sjukdomar hos djuren själva och därmed onödigt lidande. Till exempel har man sett att mängden och förekomsten av inre parasiter hos rådjur ökar i takt med att rådjursstammen växer, eftersom djuren oftare måste använda samma liggplatser och platser för att söka föda. Det betyder att fler rådjur bär på parasiter och att parasitmängden i varje djur är större. Ett välmenande jaktförbud skulle slå tillbaka mot djuren själva.

I Vanda bör man också beakta att naturskyddsområdena ligger i närheten av livligt trafikerade trafikleder. Vanda är ett riskområde för hjortdjursolyckor. Det ligger i djurens och bilisternas intresse att olyckor kan undvikas. Jakt är för närvarande det enda beaktansvärda sättet att förhindra att ännu större hjortkoncentrationer uppstår, vilket skulle öka risken för trafikolyckor ytterligare.

Naturskyddsområdena utgör en stabil grund för Vanda stads ekologiska nätverk och naturskydd. Denna ställning hotas inte av den nuvarande jakten i skyddade områden. Det är inte realistiskt att tänka sig att man i Vanda skulle kunna uppnå en situation i naturskyddsområdena där det råder balans mellan hjortdjur och rovdjur som jagar dem och där rovdjuren kan reglera hjortdjursstammarna. Situationen är annorlunda när det gäller mindre djur.

Beslut om fredningsbestämmelser för naturskyddsområden fattas av Tillstånds- och tillsynsverket (tidigare Nylands närings-, trafik- och miljöcentral). I skyddsbestämmelserna kan jakt vara tillåten som en åtgärd, men i sista hand är det Vanda stad som markägare som beslutar om det ges tillstånd till jakt i ett naturskyddsområde eller inte. I jaktarrendeavtalen förbehåller sig staden alltid rätten att, utan hinder av övriga avtalsvillkor, för viss tid eller tills vidare förbjuda jakt, annat dödande eller skrämmande av ett visst eller vissa vilt- eller skadedjur inom arrendeområdet eller en del av det, eller att utfärda ett förbud eller en begränsning som gäller ett visst jakt- eller fångstätt.

Med stöd av allt det ovanstående anser stadsmiljöns verksamhetsområde att det i nuläget inte är ändamålsenligt att ändra den nuvarande praxisen och ansöka om jaktförbud för alla naturskyddsområden i Vanda.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 28

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:
Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge den gröna fullmäktigegruppen och de 12 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 19

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge den gröna fullmäktigegruppen och de 12 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Det antecknades att stadsstyrelseledamoten Otso Kivimäki avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv för den tid detta ärende behandlades och beslutet fattades.

Under behandlingen av ärendet föreslog stadsstyrelseledamoten Eve Rämö, understödd av stadsstyrelseledamoten Ville Karinen att ärendet återremitteras för ytterligare beredning.

Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och gav följande förslag på omröstning: de som understöder fortsatt behandling av ärendet röstar ja, medan de som understöder att ärendet sänds tillbaka för beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 11 ja-röster (Tammi, Strohm, Räsänen, Kaukola, Kasonen, Nummela, Abdi, Hakala, Roininen, Niikko, Aura) och 3 nej-röster (Valtanen, Rämö, Karinen). Ordföranden konstaterade att behandlingen av ärendet fortsätter.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelseledamoten Ville Karinen lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet i vilket de grönas stadsstyrelsegrupp instämde:

Jakt i naturskyddsområden som ägs av Vanda stad ska i princip förbjudas, utom av motiverade skäl för viltvård med särskilt tillstånd, t.ex. för att kontrollera bestånden av hjortdjur och främmande arter.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters motion om att förbjuda jakt i Vandas naturskyddsområden

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Jarmo Honkanen, miljöplanerare, tfn 040 841 9962
([fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Valtuustoaloitteen otsikko: Metsästyksen kieltäminen Vantaan luonnonsuojelualueilla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaalla luonnonsuojelualueilla on kirjavia käytänteitä metsästyksen sallimisessa. Suuressa osassa vantaalaisia luonnonsuojelualueita metsästys kuitenkin sallitaan.</p> <p>Metsästyslain muutoksen myötä "lain mukainen metsästys" sallii myös erittäin uhanlaisten lajien metsästyksen. Lisäksi lain sallima metsästys voi heikentää lukuisten lajien elinvoimaisuutta. Alueilla elää mm. pyytä, joiden vantaalainen kanta ei mitenkään kestä metsästämistä.</p> <p>Luonnonsuojelualueet ovat alueita, joiden suojeluperusteet liittyvät uhanalaisiin lajeihin, linnustoon ja ekologisiin yhteyksiin. Yleisen metsästyksen salliminen on ristiriidassa suojelutavoitteiden kanssa. Luonnonsuojelualueiden idea on, että luonto voi toimia siellä kokonaisuutena niin, että ihminen puuttuu siihen mahdollisimman vähän.</p> <p>Vuoden alusta tulleen metsästyslain muutoksen myötä tämä päätös tarkoittaa myös sitä, että edes erittäin uhanlaiset lajit eivät saa olla rauhassa luonnonsuojelualueella.</p> <p>Metsästyksen kieltäminen ei poista mahdollisuutta sallia erikseen haitallisten vieraslajien poistaminen luonnonsuojelualueelta silloin kun vieraslajista on haittaa luonnon monimuotoisuuden säilymiselle.</p> <p>Esitämme, että Vantaa kieltää metsästyksen kaikilla luonnonsuojelualueillaan.</p> <p>Vihreä valtuustoryhmä</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Vihreä valtuustoryhmä</p> <p><u>Aloitteen Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elina Nykyri 2. Funda Demiri 3. Jenni Alasuutari 4. Minttu Sillanpää 5. Gashaw Bibani 6. Chau Nguyen 7. Antero Eerola 8. Juha Suoniemi 9. Ida Tamminen 10. Kati Tyystjärvi 11. Karita Snellman 12. Loviisa Kaartokallio

15 **Svar på Jari Jääskeläinens och 18 andra ledamöters motion om att närskogen längsmed Kervo å i Lövkulla bör skyddas**

VD/727/00.02.00.03/2025

TeA/SP/MYI/MH/JK/AP

Jari Jääskeläinen och 18 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Hittills har över 2 300 personer tagit ställning och hoppas på att skogsområdet vid åstranden i Lövkulla ska bevaras. Att de förlorade naturvärdena kompenseras någon annanstans är inte tilltalande för Lövkullaborna.

Hur kompenseras de värden som listas nedan?

- Området som planlagts för bostadsbyggande är beläget på ett värdefullt fågelområde, där flera nära hotade fågelarter har kartlagts; Faunaticas häckningskartläggning listar bland annat grönsångarens, svarthättans och skatans häckningsrevir. Dessutom har invånarna gjort många observationer av olika hackspettsarter: vitryggig hackspett (hotad), gråspett, mindre hackspett och större hackspett. I området har man observerat en duvhök och på sommaren hittades en ringmärkt duvhöksunge, och spillkråkan (en art som omfattas av EU:s direktiv) har setts flera gånger i området. I projektets omedelbara närhet har man identifierat trädkryparens häckningsrevir. En ordentlig trädkryparskog är 20 hektar stor. Drillsnäppan (sårbar) och strömstaren (sårbar) trivs vid ån i områdets omedelbara närhet.
- I området har man kartlagt 50 värdeträd. Även om man strävar efter att genomföra byggandet på ett sätt som sparar trädbeståndet, utsätter avverkningen av skyddsskogen också så kallade naturvårdsträd för vindar och stormar.
- Projektet ligger i den omedelbara närheten av åstrandens luu-område. Det är värt att notera att kantpåverkan kan sträcka sig upp till 250 m. (källa: Vantaan ekologiset verkstöt, Huttunen, 2023, s. 9) Bredden på området i fråga är för närvarande i sin helhet cirka 300 meter från den nuvarande bosättningsgränsen till åstranden. Vid byggandet kommer området att minska till 100–150 meter. Genom att bygga här förstör man också kärnskogsområdet längsmed ån och skapar en flaskhals för viktiga ekologiska förbindelser på lokal nivå och landskapsnivå.
- Projektet ligger i den omedelbara närheten av fladdermössens mat- och förflyttningsleder. Belysningen i området bör inte utökas ytterligare.
- I april 2024 presenterade staden ett preliminärt utkast till planen och begärde åsikter om det. Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf. gav ett utlåtande om utkastet, enligt vilket området innehåller skogsfigurer som har skyddsnivå och som absolut inte ska anvisas byggande i 2020-talets Vanda. Utlåtandet medföljer i sin helhet som bilaga.
- I närheten av projektet, cirka 150 meter från ån, har det gjorts flera observationer av utter.

Vi som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad börjar arbeta för att skydda området i fråga.”

Stadsfullmäktige 27.1.2025 § 33

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Jari Jääskeläinens och 18 andra ledamöters undertecknade motion om att närskogen längsmed Kervo å i Lövkulla bör skyddas

--

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Genomförandet av en utvidgning av småhusområdet i Lövkulla omfattar i huvudsak miljö som människan skapat eller i stor utsträckning omformat; i huvudsak det nuvarande kvartersområdet för allmänna byggnader (Y) och kvartersområdena för kyrkor och andra församlingsbyggnader (YK). Generalplanens luo-område längs Kervo å och skog i anslutning till området bevaras. De värdefullaste naturobjekten längsmed Kervo å har avgränsats till ett luo-område på 27 hektar (ett område som är särskilt värdefullt med tanke på den biologiska mångfalden). Hela luo-området och dess kantskogar hamnar utanför byggandet. Dessa områden är viktiga för den biologiska mångfalden, och man kommer inte att försämra deras naturvärde. Det område som ska bebyggas ligger inte heller i ett värdefullt fågelområde, utan fågelområdet kommer att kvarstå som en del av ett rekreationsområde som stöder den biologiska mångfalden. Varken staden eller statens myndigheter känner till att den vitryggiga hackspetten skulle häcka i området. Vintertid kan man upptäcka vandrande vitryggiga hackspettar nästan var som helst i Vanda.

Det är sant att kantpåverkan kan sträcka sig hundratals meter bort. Kantpåverkan är visserligen artspecifik och den kan variera från några meter upp till hundratals meter. Skogarna i området längs Kervo å utgörs dock i regel av smala skogsremсор som är betydligt kortare än 250 meter och som redan länge har varit utsatta för kantpåverkan. Naturen i dessa skogar har redan anpassat sig till de befintliga förhållandena och mänsklig påverkan. Byggandet av småhusområdet kommer inte att ha någon betydande inverkan på skogsnaturens och arternas tillstånd i området.

Stamförbindelsens målsatta minimibredd är i Vandas generalplan 100 m. När planen genomförs kommer luo-området och de skogsområden som bevaras i anslutning till det fortfarande en kärnskog för vilken en minimibredd på 100 m som fastställts (Vantaan ekologiset verkostot 2023). Landskapsförbindelsens smala del har en minimibredd på 100 m. Förbindelsen får dock inte vara längre än bredden vid den smala delen (Vantaan ekologiset verkostot 2023; Väre och Rekola 2009). Detta förverkligas också efter byggandet. Rekreationsanvändningen av kärnskogsområdet styrs till de nuvarande stigarna genom iståndsättning och utveckling av dem.

I Matarområdets fladdermusutredning 2022 identifierades två fladdermusarter: vattenfladdermusen och nordfladdermusen. Av dessa är vattenfladdermusen ljusskygg. Observationerna av vattenfladdermöss koncentreras till åpassagens område. Lösningarna i planändringen kommer inte att öka belysningen i åpassagens område, vilket innebär att byggandets verkningar för vattenfladdermusen är mycket små. Nordfladdermusen klarar sig bra även i byggd miljö och jagar i allmänhet insekter i närheten av gatulampor. Det område som avgränsats som viktigt måltidsområde för fladdermöss påverkas endast i liten mån.

Vid planeringen av området beaktas värdeträäd som är viktiga med tanke på landskapet. Vid planeringen kommer man också att beakta ett utlåtande av Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund genom att förminska det område som bebyggs i dess norra ända. Stadens planerare har tillsammans med medlemmarna i naturskyddsförbundet gjort en gemensam terrängsyn under 2024. Merparten av värdeträden är tallar som tack vare sina pårötter tål byggande i sin närhet och även i övrigt de förändringar som byggandet medför. Träden är gamla tallar som växer relativt glest. I motsats till granar som växer i täta skogar är tallar inte känsliga för vind.

Den i planlägningsprogrammet nämnda ekologiska kompensationen av naturvärden i det område som ska byggas är en väsentlig del av förverkligandet av den totala icke-försämringen av naturen i Vanda och målen för naturpositivitet. I alla kommande detaljplaner kommer behovet av ekologisk kompensation att utredas, och i mån av möjlighet ska naturskador kompenseras fullt ut. I första hand strävar man alltid efter att undvika och minska skador på naturen.

Total icke-försämring av naturen uppnås när de skador byggandet orsakar kompenseras genom ekologisk kompensation enligt naturvårdslagen. Vid ekologisk kompensation kompenseras den skadliga inverkan på naturen genom att naturens tillstånd förbättras på annat håll. I enlighet med naturvårdslagen gäller den skadliga inverkan och kompensationen endast naturtyper i naturen. För närvarande kan tyvärr ekologisk kompensation inte användas i fråga om grönbyggande eller andra miljöer som skapats av människan. I fallet Lövkulla avses med ekologisk kompensation de naturtyper i planområdets natur som påverkas negativt av byggandet. För att kompensera dessa skador kan man till exempel använda delar av det befintliga område som reserverats för ekologisk kompensation i Vanda stad (VD/8313/10.00.02.05/2024). Dessutom kan man i det skogs- och ängsområde som bevaras vidta naturvårdsåtgärder som förbättrar naturens tillstånd.

Vanda stadsfullmäktige har beslutat främja uppförandet av småhus som en del av stadens strategi. Efterfrågan på småhustomter är stor i Vanda och målet är att öka antalet tomter som årligen överlåts. Initiativet till detta har kommit från beslutsfattarna. I Vandas fullmäktigestrategi vill man förbättra möjligheterna till småhusboende, och i planlägningsprogrammet har detta mål ingått ända från år 2022. I Vandas mark- och bostadspolitiska riktlinjer konstateras att planläggningen av småhusboende utökas i Vanda. Fullmäktige rapporteras årligen om utvecklingen av småhusutbudet och förverkligandet av strategins småhusmål.

Vanda stadsfullmäktige har beslutat att Lövkullaområdet byggs tätare genom en generalplan som fullmäktige godkände 25.1.2021. Vanda stadsstyrelse har antecknat planlägningsprogrammet 2025–2027 för kännedom och fört den planändring som blivit anhängig 2023 till behandling för godkännande.

I enlighet med riktlinjerna i generalplanen växer Vanda i framtiden inåt, dvs. stöder sig på den befintliga stadsstrukturen. I generalplanen har det inte anvisats nya bostadsområden som är fristående från samhällsstrukturen, utan kompletteringsbyggandet stöder sig på den befintliga samhällsstrukturen. Planändringen följer denna riktlinje eftersom det ligger i direkt anslutning till befintlig kommunal teknik och den nuvarande bebyggelsen. På detta sätt kan man undvika att planlägga värdefullare naturområden.

I generalplanen definieras gränsen mellan småhusområdet och rekreationsområdet, vilken preciseras i detaljplaneändringen så att utvidgningen av småhusområdet är mer måttfull än vad generalplanen möjliggör. Den nuvarande friluftsleden bevaras och den kompletteras med stick i anslutning till utvidgningen av småhusområdet. I enlighet med det som fordras i en bestämmelse i generalplanen

respekterar planändringen byggnadssätten i det gamla området. Detta förverkligas under utformningen av planen bl.a. så att huvuddelen av det nya bostadsbyggandet anvisas som kvartersområde för fristående småhus (AO), så tomterna säljs för byggande i egen regi, vilket passar in i områdets anda. Till kvarteren för fristående småhus anvisas ett par kvartersområden för småhus (AP), vars genomförande styrs genom planbestämmelser så att det uppnås ett intryck av typen egna hemshus.

Stadsstyrelsen 25.8.2025 § 14

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Jari Jääskeläinen och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 8.9.2025 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Jari Jääskeläinen och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för ny beredning.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

Frågor om områdets skydd avgörs i samband med detaljplaneringen. Motionssvaret tas åter upp till behandling i uppdaterad form i det skedet då även det egentliga planförslaget med naturutredningar behandlas.

Serviceområdet för stadsstruktur och miljö vid stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande som sitt svar:

Mellan småhusområdet i Lövkulla och Kervo å (uppräknat från öster till väster) har det i generalplanen anvisats ett småhusdominerat bostadsområde (AP) och ett närrekreationsområde (VL). I generalplanen har det i närrekreationsområdet markerats ut en riktgivande friluftsled, ekologisk stamförbindelse och närmare åstranden ett område som är särskilt viktigt med tanke på den biologiska mångfalden (luo). För närvarande ansöker Vanda stad om fridlysningar i första hand för generalplanens reserveringar för naturskyddsområden (SL) som inte finns i närskogsområdet vid Kervo å i Lövkulla.

Vanda stad har 26.1.2026 ansökt om att de LUO-områden i generalplanen som ligger på stadens egna marker godkänns som OECM-områden. OECM-områden (other effective area-based conservation measures) är områden som stöder den biologiska mångfalden, och vars kriterier har godkänts vid FN:s partskonferens för konventionen om biologisk mångfald 2018, och när det gäller granskningen av deras godkännande har Internationella naturskyddsförbundet IUCN publicerat direktiv.

Miljöministeriet har genom sitt beslut 6.2.2026 godkänt det generalplanenliga LUO-området som ligger i skogen längsmed Kervo å i Lövkulla som ett OECM-område.

I sitt beslut anser miljöministeriet att generalplanens LUO-områden som ligger på Vanda stads marker kan godkännas som ett område som stöder den biologiska mångfalden (OECM), och att uppgifterna om dem kan skickas via Finlands miljöcentral till den databas över skyddsområden som upprätthålls av Europeiska miljöbyrå och därifrån vidare till den databas över skyddsområden i världen som upprätthålls av UNEP-WCMC.

Efter att miljöministeriet har godkänt områdena som OECM-områden förbinder sig områdets förvaltare att lämna in basuppgifter om områdena för rapportering till databaserna över skyddsområden i Europa och världen (NatDa och WDPA). Områdena som är viktiga för den biologiska mångfalden längs Kervo å och deras naturvärden är skyddade.

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 29

Förslag av tf. biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Jari Jääskeläinen och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Stadsstyrelsen 13.4.2026 § 20

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Jari Jääskeläinen och de 18 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

I den kommande beredningen av generalplanen ska man på nytt se över AP-reserveringarna för skogen som gränsar till Kervo å i Lövkulla samt återställandet av dem som närrekreationsskog.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Jari Jääskeläinens och 18 andra ledamöters undertecknade motion om att närskogen längsmed Kervo å i Lövkulla bör skyddas

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Milja Halmkrona, +358 40 536 9606 (milja.halmkrona[at]vantaa.fi)

<p>Valtuustoaloitteen otsikko:</p> <p>Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava.</p>	<p>Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset</p>
<p>Päiväkummun Keravanjoen lähimetsä suojeltava.</p> <p>Tähän mennessä yli 2300 henkilöä on ottanut kantaa ja toivoo Päiväkummun joenrannan metsäalueen säästyvän. Se että menetetyt luontoarvot kompensoidaan jossain muualla ei miellytä Päiväkumpulaisia.</p> <p>Miten alla listatut arvot kompensoidaan?</p> <ul style="list-style-type: none"> Asuntorakentamiseen kaavoitettu alue sijoittuu arvokkaalle linnostoalueelle, jolla on kartoitettu useita silmälläpidettäviä lintulajeja, Faunatican pesimäkartoitus listaa mm. sirittäjän, mustapääkertun, ja harakan pesimäreviirit. Lisäksi asukkailla on lukuisia havaintoja useista tikkalajeista: valkoselkätikka (uhanalainen), harmaapäätikka, pikkutikka ja käpytikka. Alueella on havaittu kanahaukka ja kesällä löydetty kanahaukan rengastettu pesäpoikanen, sekä palokärki (EU-direktiivilaji) on nähty alueella useasti. Hankkeen välittömässä läheisyydessä on tunnistettu puukiipijän pesimäreviiri. Kunnan puukiipijämetsän koko on 20 hehtaaria. Rantasipi (vaarantunut) ja koskikara (vaarantunut) viihtyvät alueen välittömässä läheisyydessä joella. Alueella on kartoitettu 50 arvopuuta. Vaikka rakentaminen pyrittäisiin toteuttamaan puustoa säästävästi, suojametsän kaataminen altistaa myös ns. säästöpuut tuulille ja myrskyille. Hanke sijoittuu jokivarren luo-alueen välittömään läheisyyteen. Pyydän huomioimaan, reunavaikutus voi ulottua jopa 250m päähän. (lähde Vantaan ekologiset verkostot, Huttunen, 2023, s. 9) Kyseisen alueen leveys on tällä hetkellä kokonaisuudessaan noin 300 metriä nykyisestä asutuksen rajasta joenvarteen. Rakennettaessa, alue kaventuu 100-150 metriin. Rakentamalla tähän tuhotaan myös jokivarren 	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Jari Jääskeläinen</p> <p><u>Aloitteen allekirjoittajat:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Minttu Sillanpää Antero Eerola Funda Demiri Kai-Ari Lundell Tiina Tuomela Pirjo Luokkala Marjo Vacker Minna Heikkinen Janne Hartikainen Tuire Kaimio Tuomas Mutanen Eva Tawasoli Sirpa Siru Kauppinen Vaula Norrena Eve Rämö Jari Sainio

<p>ydinmetsäalue ja luodaan pullonkaula tärkeille paikallisille ja maakunnalliselle ekologisille yhteyksille.</p> <ul style="list-style-type: none">• Hanke sijoittuu lepakoiden ruokailu- ja siirtymäreittien välittömään läheisyyteen. Alueen valaistusta ei saisi yhtään enää lisätä.• Huhtikuussa 2024 kaupunki esitteli kaavan alustavan luonnoksen ja pyysi siitä mielipiteitä. Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry antoi luonnokseen lausunnon, jonka mukaan alue sisältää metsäkuvioita, jotka ovat suojelutasoisia ja joihin ei missään nimessä tule osoittaa rakentamista 2020-luvun Vantaalla. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.• Hankkeen läheisyydessä, noin 150 metrin päässä joella on useita saukkohavaintoja. <p>Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki käynnistää työt kyseisen alueen suojelemiseksi.</p> <p>Vantaalla 27.1.2025</p> <p>Jari Jääskeläinen</p>	<p>17. Hanna Valtanen</p> <p>18. Paula Lehmuskallio</p>
--	---

16

Svar på Chau Nguyens och 16 andra ledamöters motion om att vidta åtgärder för att öka valdeltagandet i Vanda

VD/3397/00.02.00.03/2025

PT/LR/NJ/NP/JK/SE/KW

Chau Nguyen och 16 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges stadsfullmäktige arbetsordning:

”Valdeltagandet i kommunalvalet och välfärdsområdesvalet i Vanda var lägre än tidigare. År 2000 upplevde Vanda stad en bottennotering, då valdeltagandet i kommunalvalet var 45 procent. Siffrorna i år är inte mycket bättre – i kommunalvalet röstade bara 45,7 procent av Vandaborna. En jämförelse med de andra kommunerna i huvudstadsregionen visar att vi tydligt blir efter de andra i valdeltagandet. Vanda stad har vidtagit flera åtgärder för att förbättra valdeltagandet, men dessa åtgärder har tyvärr inte varit tillräckliga.

Vi ledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad utreder orsaken till det låga valdeltagandet och vidtar åtgärder för att öka valdeltagandet i Vanda.”

Stadsfullmäktige 28.4.2025 § 28

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Serviceområdet för kommunal demokrati inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

Valdeltagandet i Vanda stad har varit oroväckande lågt i de senaste årens val. Till exempel i välfärdsområdesvalet 2022 hade Vanda det lägsta valdeltagandet i hela landet (38,1 %), och i kommunalvalet 2025 var valdeltagandet 45,7 %. Den oro som uttrycks i motionen är berättigad och delas även av stadens myndigheter.

Vanda stad har redan börjat vidta åtgärder för att förbättra valdeltagandet. Röstningsbeteendet har undersökts separat efter varje val, och för varje val har en egen rapport sammanställts. Dessutom beställdes en omfattande extern utredning 2022 efter välfärdsområdesvalet för att utreda det låga valdeltagandet. I samband med EU-valet 2024 genomfördes ett valpilotprojekt i Vanda med fokus på riktad kommunikation.

Vanda stad har redan utnyttjat resultaten av de undersökningar och utredningar som gjorts efter tidigare val i planeringen av valen. De åtgärder som genomfördes i samband med välfärdsområdesvalet och kommunalvalet 2025, såsom valbussen, flerspråkig information och valmässor, är exempel på detta utvecklingsarbete. Alla de iakttagelser som man gjort i välfärdsområdesvalet och kommunalvalet kommer att utnyttjas och vidareutvecklas i planeringen av kommande val.

Förhandsröstningens betydelse har framhävts i och med att den ökar i popularitet. Inför varje val granskas alla tidigare vallokaler noggrant och erfarenheterna från tidigare val beaktas vid planeringen av nästa val. Staden utreder möjligheten att öka antalet förhandsröstningsställen och placera dem på platser där stadsborna också annars rör sig. Man vill göra röstningen så enkel och smidig som möjligt. För att valdeltagandet ska kunna förbättras krävs riktade, långsiktiga och flerspråkiga åtgärder som särskilt når unga och personer med främmande språk som modersmål samt invånare med utländsk bakgrund. Vandas heterogena befolkningsstruktur förutsätter att demokratin tryggas i alla befolkningsgrupper. Staden kan öka den riktade informationen och marknadsföra val i synnerhet i de områden där valdeltagandet har varit lågt. Informationen mellan valen kan utvecklas så att man gör det politiska beslutsfattandet och förtroendevalda mer bekanta för stadsborna. Ökad öppenhet kan öka förtroendet för den lokala demokratin.

I en undersökning som gjordes efter välfärdsområdesvalet 2022 betonades att det krävs ett långsiktigt arbete även mellan valen för att öka valdeltagandet. I rapporten konstaterades att det inte räcker med bara kampanjer under valet, utan det behövs kontinuerlig information, aktivering av olika grupper och sammanslutningar och utveckling av kandidatnomineringen. Förbättrad information, särskilt för ungdomar och personer med främmande språk som modersmål, var en viktig faktor. Rapporten rekommenderade också att röstningsställena ska placeras i områden som är populära bland unga och att den lokala synligheten ska stärkas i områden med lågt valdeltagande. Planeringen och genomförandet av dessa åtgärder mellan valen är väsentligt för att valdeltagandet ska kunna öka i de framtida valen.

Särskild uppmärksamhet bör fästas vid valdeltagandet bland personer med utländsk bakgrund. I välfärdsområdesvalet 2025 var valdeltagandet bland personer med främmande språk som modersmål endast 17,9 procent, trots att de utgjorde mer än en fjärdedel av de röstberättigade. Trots att valdeltagandet bland personer med ett främmande språk som modersmål steg från det föregående valet, stannade deras andel av de avgivna rösterna på endast 10,3 procent. I områden där andelen personer med ett främmande språk som modersmål är stor, såsom Hingstparken, Högberget och Bredberget, låg valdeltagandet klart under stadens genomsnitt. För att nå dessa områden krävs en särskild satsning på information och tillgänglighet.

Samtidigt röstade väljare med finländsk bakgrund lika aktivt i Vanda som i hela landet i genomsnitt – deras valdeltagande var 53,6%. Detta visar att röstningsbeteendet bland personer med finländsk bakgrund inte förklarar den låga totalröstningsaktiviteten i Vanda, utan skillnaderna beror i stor utsträckning på förändringar i befolkningsstrukturen och i synnerhet på låga nivåer bland personer med utländsk bakgrund och personer med främmande språk som modersmål. De med finländsk bakgrund utgör fortfarande en betydande del av väljarna och deras aktivitet är en viktig del av hur demokratin fungerar i staden.

På basis av de uppgifter som fåtts genom undersökningen är det viktigt att stadens interna men också externa intressentgrupper tillsammans överväger olika lösningar på det låga valdeltagandet. Man bör söka gemensamma lösningar på den omfattande utmaningen bland annat med partierna samt ungdoms- och medborgarorganisationerna. Det är dock viktigt att också partierna och de förtroendevalda förbinder sig till genomförandet av valen, till de åtgärder som vidtas mellan valen och till att höja valdeltagandet. Dessa frågor bör främjas tillsammans.

Nedan några punkter från tidigare undersökningar som gäller valdeltagandet i Vanda:

Valundersökningen i Vanda 2022

I undersökningen från 2022 utreddes orsakerna till att människor inte röstar och kartlades olika sätt att öka valdeltagandet. Undersökningen sammanförde enkät- och registermaterial och är nationellt unik.

Bland de viktigaste iakttagelserna från 2022 års undersökning kan bland annat nämnas följande faktorer:

- Demografiska faktorer har en betydande inverkan på valdeltagandet.
- Valdeltagandet bland personer med ett främmande språk som modersmål var endast 9,9 procent, medan valdeltagandet bland personer med finländsk bakgrund var 45,5%.
- Valdeltagandet bland unga var särskilt lågt: Endast 19 % av de 18–24-åriga röstade.
- De viktigaste orsakerna till att man inte röstade var att det inte fanns någon lämplig kandidat eller något lämpligt parti, bristande förtroende för politiken och bristande information om val och kandidater.

Riksdagsvalet 2023

- Valdeltagandet i Vanda var 70,0%, något under genomsnittet för hela landet (72,0%).
- Valdeltagandet minskade med 0,4 procentenheter jämfört med valet 2019.
- För första gången var förhandsröstningen (35,6%) populärare än röstningen på valdagen (34,4%).
- Flitigast röstade man i Övitsböle (82,8 %), Vandadalen (82,7 %) och Tavastberga (82,3 %).
- Lägst var valdeltagandet i Hinderparken (53,1 %), Högberget (54,0 %) och Rastbacken (55,3 %).

Pilotförsök om EU-valet 2024

- I samband med EU-valet 2024 genomfördes pilotförsök i Mikkola, Hinderparken och Bredberget. Målgruppen var särskilt unga och personer med ett främmande språk som modersmål.
- Till åtgärderna hörde bl.a. riktad reklam på sociala medier, informationsskärmar, lättlästa nyheter och regionala nyhetsbrev.
- Resultaten visade att valdeltagandet minskade i alla pilotprojektområden. Till exempel i Hinderparken var minskningen 4,3 procentenheter.
- Slutsatsen var att de åtgärder som är verkningfulla kräver långsiktighet och tillräckliga resurser och att riktad information enbart under valperioder inte är tillräckligt.

Välfärdsområdesvalet 2025

- Valdeltagandet ökade med 6,4 procentenheter (44,5 %) men var fortfarande det lägsta i landet.
- Andelen ogiltiga röster var 3,7 %, något under det nationella genomsnittet.
- Valdeltagandet varierade betydligt mellan områdena: I Övitsböle var det till och med 64,3 procent, i Hingstparken bara 27,9 procent.
- Kvinnorna röstade mer aktivt än männen (48,3% mot 40,8%).
- I Vanda var valdeltagandet bland personer i arbetsför ålder lägre än i hela landet i genomsnitt, särskilt i åldersgrupperna 20–54 år (6,3–7,7 procent lägre än i hela landet i genomsnitt).
- Inkomst- och utbildningsnivån samt härkomsten korrelerar starkt med valdeltagandet.

Kommunalvalet 2025

- Valdeltagandet var 45,7 %, vilket var 2,7 procentenheter lägre än i föregående kommunalvalet.
- Valdeltagandet varierade betydligt mellan områdena: Som lägst var valdeltagandet under 30% (Högberget), i de aktivaste områdena nåddes över 60% (Övitsböle, Vandadalen och Östra Haxböle)
- Andelen ogiltiga röster var cirka 1,75% (kvantitativt 1453 st.)
- Kvinnorna röstade aktivare än männen och över 65-åringarna var de aktivaste väljarna.

- Valdeltagandet bland personer med ett främmande språk som modersmål låg klart under genomsnittet.

Stadsstyrelsen 17.11.2025 § 19

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Chau Nguyen och de 16 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Serviceområdet för kommunal demokrati inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

Valdeltagandet i Vanda stad har varit oroväckande lågt i de senaste årens val. Till exempel i välfärdsområdesvalet 2022 hade Vanda det lägsta valdeltagandet i hela landet (38,1 %), och i kommunalvalet 2025 var valdeltagandet 45,7 %. Den oro som uttrycks i motionen är berättigad och delas även av stadens myndigheter. Orsakerna till det låga valdeltagandet har redogjorts för i ett tidigare svar (Stadsstyrelsen 17.11.2025 § 19).

Tidigare genomförda åtgärder och lärdomar

Vanda stad har redan vidtagit flera åtgärder för att förbättra valdeltagandet och samlat in information om dem.

- Uppföljning och rapportering av röstningsbeteendet: en rapport sammanställs efter varje val, och resultaten används vid planeringen inför nästa val.
- En extern undersökning om orsakerna till det låga valdeltagandet som beställdes efter välfärdsområdesvalet 2022.
- I samband med EU-valet 2024 genomfördes ett valpilotprojekt med fokus på riktad information.
- Praktiska åtgärder vid välfärdsområdes- och kommunalvalet 2025: valbuss, flerspråkig information och valmessa.
- Utveckling av förhandsröstningen: En systematisk genomgång av röstningsställena före valet och utredning av möjligheterna att öka antalet förhandsröstningsställen samt placeringen i miljöer där stadsborna rör sig och uträttar ärenden.
- Projektet Futures for you 2024–2026. Vanda deltar i ett EU-finansierat projekt som leds av yrkeshögskolan Laurea och där man utvecklat workshopmodeller för att stärka unga vuxnas färdigheter i demokrati- och framtidstänkande. Workshoppar kring demokratifrågor ordnades före de senaste välfärdsområdes- och kommunalvalet och i dem fick man också vägledning i hur man röstar i praktiken.

Slutsatser om iakttagelserna och målgrupperna

Enligt undersökningar och valrapporter krävs det långsiktiga åtgärder även mellan valen för att öka valdeltagandet. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att nå unga samt invånare med främmande språk som modersmål och utländsk bakgrund.

Stadens planer och kommande åtgärder (en sektorsövergripande helhet)

Vanda stad stärker valdeltagandet som en del av utvecklingen av demokratin och delaktigheten. Arbetet genomförs sektorsövergripande, bland annat som en del av de strategiprogram som just har inletts och det delaktighetsarbete som utförs inom dem.

Serviceområdet för kommunal demokrati samordnar i sin tur arbetet inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft. Nedan följer några konkreta åtgärder som exempel:

- Tillgängligheten till röstningen förbättras: utvärdering och utveckling av antalet förhandsröstningsställen och placeringen av dem, så att röstningen blir så enkel och smidig som möjligt.
- Den riktade, flerspråkiga och lättlästa informationen både under och mellan valen stärks, med fokus på unga och invånare med främmande språk och utländsk bakgrund.
- Som en del av strategiprogrammen genomförs möten mellan så kallade tysta grupper och partisystemet i syfte att bygga upp förtroende, främja demokratiska färdigheter och öka möjligheterna att påverka. Evenemang och tillställningar med låg tröskel ordnas i områdena med beaktande av olika kulturella bakgrunder.
- Den 1 oktober 2026, på Miina Sillanpää-dagen och medborgarinflytandets dag, ordnas öppet hus i stadshuset. Politiska partier, medborgarorganisationer och organisationsaktörer bjuds in till evenemanget för att presentera sin verksamhet och informera om demokratiska påverkansmöjligheter.
- Möjligheten att genomföra en invånarpanel som en ny form av invånarinflytande utreds.

Slutsatser

Att stärka valdeltagandet är en långsiktig och strukturell utvecklingshelhet i Vanda som kräver kontinuerligt arbete både under valen och särskilt mellan valen. Stadens delaktighetsplan består av åtgärder för delaktighet som genomförs inom strategiprogrammen. Med detta fortsätter staden sitt kunskapsbaserade, sektorsövergripande koordinerade demokrati- och delaktighetsarbete, där åtgärderna systematiskt riktas och utvecklas till olika befolkningsgrupper och områden. Arbetets effekter följs upp och lärdomarna utnyttjas systematiskt i kommande val.

Stadsstyrelsen 23.03.2026 § 22

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Chau Nguyen och de 16 andra ledamöter stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet föreslog stadsstyrelsens ordförande att man som en teknisk justering i svaret ändrar uttrycket "vieraskielinen" (främmande språk som modersmål) till "muunkielinen" (annat språk som modersmål) på de ställen där det är möjligt. Förslaget godkändes enhälligt.

Beslut:

Det justerade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.04.2026**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilagor:

- Chau Nguyens och 16 andra ledamöters motion om att vidta åtgärder för att öka valdeltagandet i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Leena Rusanen, förvaltningsdirektör,
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Vantaalla ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan nousuun</p>	
<p>Vantaan kaupungin äänestysaktiivisuus oli kevään kunta- ja aluevaaleissa alhaisempi kuin edellisillä kerroilla. Vuonna 2000 Vantaan kaupungissa koettiin pohjanoteeraus, jolloin äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa oli 45%. Tämän vuoden luvut eivät ole paljoa paremmat, kuntavaaleissa vantaalaisista äänesti vain 45,7%. Kun vertaa lukemia muihin pääkaupunkiseudun kuntiin, jäämme selvästi jälkeen äänestysaktiivisuudessa. Vantaan kaupunki on tehnyt useita toimenpiteitä parantaakseen äänestysaktiivisuutta, mutta valitettavasti nämä toimet eivät ole olleet riittäviä.</p> <p>Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki selvittää, mistä alhainen äänestysaktiivisuus johtuu ja ryhtyy toimenpiteisiin, jotta äänestysaktiivisuus saadaan Vantaalla nousuun.</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p>Chau Nguyen</p> <p><u>Aloitteen</u></p> <p><u>Allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Funda Demiri 2. Minttu Sillanpää 3. Jussi Saramo 4. Pirkko Letto 5. Marjo Vacker 6. Hanna Valtanen 7. Eva Tawasoli 8. Eeva Tikkanen 9. Tia Seppänen 10. Tiina Tuomela 11. Kai-Ari Lundell 12. Aki Mäkipernaa 13. Ida Tamminen 14. Matilda Stirkkinen 15. Naima EL Issaoui 16. Reija Friman

17

Svar på Elina Nykyris och 16 andra ledamöters undertecknade motion om att införa en invånarpanel som en permanent del av Vanda stads beslutsfattande

VD/6416/00.02.00.03/2025

RÅ/LR/ML/NP/EK/JK/SE/EA

Elina Nykyri och 16 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi fullmäktigeledamöter som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad inför en invånarpanel som en permanent del av sitt beslutsfattande. Invånarpanelen skulle vara slumpmässigt sammansatt och aktiv under hela fullmäktigeperioden. Det slumpmässiga urvalet måste vara representativt, det vill säga återspegla befolkningsstatistiken i Vanda stad. Invånarpanelen är ett sätt att engagera kommunens invånare i det kommunala beslutsfattandet och därmed skapa samförstånd och nya perspektiv på det.

Bland annat i städerna Jyväskylä och Åbo har invånarpaneler använts framgångsrikt. Helsingfors stad planerar också att testa invånarpaneler. Precis som i Åbo stad, bör invånarpaneler bli en permanent del av beslutsfattandet i Vanda stad. Med hjälp av invånarpanelen kan vi försäkra oss om att Vandaborna hörs i viktiga frågor och att de också har möjlighet att lägga fram förslag för beslutsfattande.

Syftet med invånarpanelen är att den ska ta ställning i beslut som är förknippade med svåra värdeval, stor osäkerhet kring hur man ska nå en lösning som är acceptabel för invånarna, eller där det är exceptionellt svårt att få till stånd en politisk kompromiss.

Invånarpanelens uppgift är i dessa situationer att med sitt förslag stödja det politiska beslutsfattandet och beredningen. Ansvar för stadens beslut kvarstår dock fortfarande hos stadsfullmäktige. Den administrativa ledningen och politiska ledningen måste ändå förbinda sig att beakta invånarpanelens rekommendationer i sitt beslutsfattande.

En rekommendation baserad på information, noggrant utvärderad ur olika perspektiv av en slumpmässigt utvald grupp invånare, ger stadens beslutsfattare och tjänsteinnehavare välgrundade skäl

för beslutsfattandet. Dess verksamhet underlättas professionellt, panelen hör sakkunniga och det genomförs enligt metoderna för deliberativ demokrati.

I invånarpanelens sammansättning och vid hörandet av sakkunniga bör man särskilt beakta att de åsikter och befolkningsgrupper som är bristfälligt representerade i det nuvarande representativa systemet blir representerade. Till dessa hör enligt forskarna bland annat att ta hänsyn till framtida generationers rättigheter. För att alla invånare ska kunna delta i invånarpanelen, oberoende av socioekonomisk ställning, bör en liten ersättning betalas till invånaren för deltagandet i panelen. För att panelen ska kunna representera Vandaborna i stor utsträckning måste den bestå av minst 50 invånare.”

Stadsfullmäktige 22.9.2025 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft konstaterar följande som sitt svar:

Allmänt om metoden

Medborgarpanelen är en modell för att göra kommuninvånarna delaktiga, genom vilken man för sin del kan uppfylla skyldigheterna i kommunallagen (22 §). Medborgarpanelerna förenar direkt medborgardeltagande med en deliberativ demokrati, där det politiska beslutsfattandet föregås av en jämlik och ömsesidigt respektfull, kunskapsbaserad diskussion där man motiverar sina egna perspektiv och lyssnar på andra. I medborgarpanelen deltar ett i förväg fastställt antal kommuninvånare som valts ut genom slumpmässigt urval med hänsyn till befolkningsmässig representativitet. I genomförandet av medborgarpanelen är det viktigt att både deltagare, beslutsfattare och de som bereder arbetet förbinder sig till processen. De ämnen som ska tas upp bör väljas så att medborgarpanelen kan utarbeta en rekommendation eller ett utlåtande i frågan, som på ett överenskommet sätt förmedlas till beslutsfattarna och informeras till kommuninvånarna.

Tidigare erfarenheter i Vanda

I Vanda har man prövat invånarpaneler vid flera tillfällen, men metoden har ännu inte etablerats som en del av metodpaletten för invånardelaktighet. I Vanda har man använt termen invånarråd om grupper av invånare som samlats genom slumpmässigt urval och som deltar i utvecklingsarbetet.

År 2017 utnyttjades invånarrådet i utarbetandet av strategin. Rådet sammankallades genom en offentlig marknadsföringskampanj och valdes ut för att vara mångsidig, men inte demografiskt representativ. Under våren 2019 förbereddes organisationsreformen Det nya Vanda i Vanda. Som ett led i att involvera invånarna i planeringen av reformen anordnades ett invånarråd. Även detta råd sammankallades genom annonser, men vid urvalet strävade man efter representativitet.

Under våren 2021 bildades en invånarpool, ur vilken man kan välja ut olika sammansättningar för olika invånarpaneler. För att bilda poolen togs ett slumpmässigt urval av 2 000 Vandabor ur befolkningsregistret. Med hänsyn till vissa betoningar (t.ex. myndighet, betoning på MEK-område) kan urvalet betraktas som en urvald grupp. Av 2000 personer anmälde sig 101 till Vandabornas påverkargrupp.

Invånarpoolen testades under tre projekt: vid utarbetandet av strategin för fullmäktigeperioden 2022–2025, programmet Delaktig i Vanda samt Färdplanen för resurssmarthet. Under coronapandemin arbetade råden via distansmöten. I slutet av processen utformade råden uttalanden som användes både direkt under beredningsfasen och som bilagor till beslutshandlingarna. Responsen från deltagarna var positiv i alla råd.

Invånarpanelen har varit en av de metoder för invånardelaktighet som delaktighetstjänsterna stöder. Utnyttjandet av gruppen Vandabornas påverkargrupp har dock varit begränsat efter pilotprojekten och gruppen har just avvecklats. Det har inte gått att sammankalla viktade eller områdesvisa invånarpaneler ur en pool på 100 personer, vilket ofta behövs som stöd i utvecklings- eller beredningsprocesser. En annan utmaning har varit resurserna för beredningen och de snäva tidsramarna, vilket har lett till att man valt en snabbare metod för att involvera invånarna, till exempel enkäter.

Under våren 2025 hade man ett invånarråd inom arkitekturprogrammet, där medlemmarna rekryterades i slutet av 2024 i samband med en delaktighetsenkät. Kallelsebrevet skickades ut som en del av utskicket av delaktighetsenkäten till 2 000 slumpmässigt utvalda Vandabor. Dessutom samlades anmälningar till invånarrådet in genom offentlig annonsering. I rådet deltog 68 personer från olika delar av Vanda. Det gjordes inget urval, utan man beslutade att ta med alla som anmält sig. Erfarenheterna var positiva både för de som förberedde evenemanget och för dem som deltog i rådet.

Erfarenheter från andra städer

I Åbo fattades ett beslut 10.10.2023 om att bilda en invånarpanel. Invånarpanelen bestod av 50 Åbobor. Den ursprungliga tanken var att panelen är verksam fram till slutet av 2025, men mandatperioden förlängdes så att panelen ska hinna tänka igenom Åbos spårvagnsbeslut 2026. Panelen har haft en eller två frågor att diskutera om året. I Åbo läggs beredda förslag fram för borgmästarna, som sedan fastställer vilka frågor som ska tas upp till diskussion.

I Jyväskylä utnyttjades en invånarpanel för att balansera budgeten 2024. Invånarpanelen bestod av 32 Jyväskyläbor, vars uppgift var att besvara frågan: Vad bör man beakta i budgeten för 2025 för att undvika att konsekvenserna drabbar någon befolkningsgrupp orimligt hårt? Panelens arbete ansågs vara ett värdefullt komplement till beredningen och det politiska beslutsfattandet. Jyväskyläs invånarpanel tilldelades finansministeriets Demokratiutmärkelse.

Staden Melbourne utarbetade 2014 en ekonomiplan för åren 2015–2025 med hjälp av en kommuninvånarpanel. Motivet var de stora investeringsbehov som förväntades till följd av befolkningsökningen samt utmaningarna när det gäller de gamla invånarnas trivsel. Panelen lämnade 11 rekommendationer om åtgärder till ett värde av 950 miljoner AUD (645 miljoner euro). Fullmäktige godkände 10 av dessa till ett värde av 775 miljoner AUD (527 miljoner euro) och lämnade ett svar där man redogjorde för hur man ställde sig till panelens rekommendationer. Projektet fick betydande positiv uppmärksamhet i media, vilket också stärkte det politiska stödet för panelens rekommendationer.

Förslag till genomförande

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft föreslår att man inrättar en deliberativ invånarpanel i Vanda som är verksam två år åt gången. Kostnaderna för panelen uppgår årligen till cirka 20 000–25 000 euro, vilka används som ersättning till paneldeltagarna, för lokaler och servering, information samt, i samband med sammankallandet av panelen, för kallelseprocessen, bland annat för postning. Om det konstateras vara rimligt att inrätta en invånarpanel kan detta genomföras med befintliga resurser genom att man prioriterar satsningar som redan gjorts i detta framför andra verksamheter.

I Vanda finns det redan erfarenhet av att ordna invånarpaneler, så metoden kan införas relativt smidigt, men det kräver ändå en omfördelning av personalens arbetsinsatser. Man kan uppnå kostnadseffektivitet genom att utnyttja Åbomodellen med en invånarpanel som är verksam i två år, vilket gör det möjligt att diskutera 2–4 ämnen med samma deltagare. På så sätt sparas kostnader för kallelseprocessen jämfört med en panel som sammankallats för en enda fråga. Det lönar sig dock inte att ha en panel som sträcker sig över hela fullmäktigeperioden, eftersom tröskeln för att engagera sig blir för hög för invånarna och alltför många deltagare hoppar av under perioden. Invånarpanelen bör sammankallas på nytt med ungefär två års mellanrum, så att antalet deltagare förblir tillräckligt stort trots förändrade livssituationer. I Vanda är en panel på 25 personer en lämplig och kostnadseffektiv

storlek, då en paneldeltagare beräknas representera 10 000 invånare och de utbetalade arvoden skulle hållas på en rimlig nivå.

Man måste engagera sig i metoden och dess tillämpning. Invånarpanelen bör ha minst en, men helst två övervägandeprocesser per år för att upprätthålla deltagarnas engagemang. Valet av frågor för invånarpanelen kräver stark politisk styrning och ett engagemang för att använda resultaten som underlag för beslutsfattandet.

Exempel på frågor i Vanda under de kommande åren skulle kunna vara:

- Anpassning av ekonomin
- Förebyggande av segregation
- Hållbarhet och klimat

Stadsstyrelsen 23.3.2026 § 23

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Elina Nykyri och de 16 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 27.4.2026

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Bilaga:

- Elina Nykyris och 16 andra ledamöters undertecknade motion om att införa en invånarpanel som en permanent del av Vanda stads beslutsfattande

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: Mari Lehtoruusu, ansvarig delaktighetsakkunnig 040 1626 934
Leena Rusanen, förvaltningsdirektör 050 314 57002
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteet

Kaupunginvaltuuston kokous 22.9.2025

Valtuustoaloitteen otsikko: Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
<p>Asukaspaneeli vakituiseksi osaksi Vantaan kaupungin päätöksentekoa</p> <p>Me aloitteen allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki ottaa vakituiseksi osaksi päätöksentekoaan asukaspaneelin, joka on satunnaisotannalla muodostettu ja koossa koko valtuustokauden ajan. Otoksen tulee olla edustava eli Vantaan kaupungin väestötilastoja heijasteleva. Asukaspaneeli on tapa osalistaa kunnan asukkaita kunnalliseen päätöksentekoon ja saada luotua näin yhteisymmärrystä ja uusia näkökulmia siihen.</p> <p>Muun muassa Jyväskylän ja Turun kaupungeissa on asukaspaneeleja käytetty menestyksekkäästi. Helsingin kaupunkikin aikoo pilotoida asukaspaneeleja. Kuten Turun kaupungissa, on Vantaan kaupungissa otettava asukaspaneelit vakituiseksi osaksi kaupungin päätöksentekoa. Asukaspaneelin avulla voimme varmistua siitä, että keskeisissä kysymyksissä vantaalaisia kuullaan ja myös heillä on mahdollisuus tehdä ehdotuksia päätöksentekoa varten.</p> <p>Asukaspaneelin on tarkoitus ottaa kantaa päätöksiin, joihin liittyy vaikeita arvovalintoja, suuri epävarmuus siitä, miten saadaan asukkaiden kannalta hyväksyttävä ratkaisu tai joissa poliittisen kompromissin rakentaminen on poikkeuksellisen vaikeaa. Asukaspaneelin tehtävä on näissä tilanteissa tukea ehdotuksellaan poliittista päätöksentekoa ja valmistelua. Vastuu kaupungin päätöksistä pysyy silti kaupunginvaltuustolla. Virka- ja poliittinen johdon on silti sitouduttava huomioimaan asukaspaneelin suositukset päätöksenteossa.</p> <p>Tietoon perustuvan, satunnaisotannalla valitun asukasryhmän tarkoin eri näkökulmista arvioitu suositus antaa kaupungin päättäjäille ja virkavalmistelijoille puntaroidut perusteet päätöksentekoa varten. Sen toimintaa fasilitoidaan</p>	<p><u>Aloitteen tekijät</u></p> <p><i>Elina Nykyri</i></p> <p><u>Aloitteen allekirjoitukset</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Gashaw Bibani2. Tiina Tuomela3. Funda Demiri4. Jussi Saramo5. Jenni Alasuutari6. Chau Nguyen7. Vaula Norrena8. Antero Eerola9. Sirpa Kauppinen10. Eva Tawasoli11. Jari Jääskeläinen12. Kati Tyystjärvi13. Tia Seppänen14. Faysal Abdi15. Mohamuud Shire16. Heidi Blomberg

<p>ammattimaisesti, paneeli kuulee aihealueen asiantuntijoita ja se toteutetaan deliberatiivisen demokratian toimintatavoin.</p> <p>Asukaspaneelin kokoonpanossa ja asiantuntijakuulemisissa on kiinnitettävä huomiota siihen, että siinä tulevat edustetuksi erityisesti ne kannat ja väestöryhmät, jotka nykyisessä edustuksellisessa järjestelmässä ovat puutteellisesti edustettuja. Näihin kuuluu tutkijoiden mukaan muun muassa tulevien sukupolvien oikeuksien huomioiminen. Jotta kaikki asukkaat voivat osallistua sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, osallistua asukaspaneeliin, on asukaspaneeliin osallistumisesta maksettava asukkaalle pieni palkkio. Jotta paneeli edustaa laajasti vantaalaisia, on sen koostuttava vähintään 50 asukkaasta.</p> <p><i>Aloite jätetään kaupunginvaltuuston kokouksessa 22.9.2025.</i></p>	